Vaněk:

ČS. LIDOVÁ POMOLOGIE X.

Třetí stovka jablek:

Mičuriny a jiné.

Josef Vaněk: **LIDOVÁ POMOLOGIE**

Vyjde 20 dílů v úpravě podle tohoto dílu.

I. díl: 100 odrůd jablečných, v barvách a s popisy.
II. díl: 100 odrůd hruškových v barvách a s popisy.
III. díl: 100 peckovic (švestky, slívy, renklody, mirabelky), v barvách a s popisy.
IV. díl: 100 třešní a višní, v barvách a s popisy.
V. díl: 100 broskví a meruněk, v barvách a s pop.
VI. díl: 100 nejdůležitějších chorob a škůdců ovocných stromů, v barvách, s popisy a s udáním ochranných prostředků.
VII. díl: Druhá stovka jablek, nové i starší rozšířené odrůdy.
VIII. díl: Drobné ovoce: 81 jahod, 50 angreštů, 38 rybízů, 22 malin, 18 ostružin.
IX. díl: Druhá stovka chorob a škůdců: 12 na révě, 24 na růžích, 35 na květinách, 43 na zelenině.
X. díl: Třetí stovka jablek: Mičurinovy výpěstky, ruské a jiné u nás pěstované odrůdy.

Připravuje se:

XI. díl: Čtvrtá stovka jablek, vesměs české výpěstky a lokální odrůdy.
XII. díl: Druhá stovka hrušek, pokud nebyly zastoupeny v prvé stovce.
XIII. díl: Pátá stovka jablek u nás pěstovaných, dosud nikde neuveřejněných.
XIV. díl: 100 odrůd révy vinné, pěst. ve stř. Evropě.
XV. díl: Ořechy vlašské, lískové, kdoule, mišpule, jedlé kaštany a jeřáby, moruše a všecky ostatní ovocné dřeviny.
XVI. díl: Druhá stovka peckovic: švestky, slívy, třešně, višně, broskve a meruňky, pokud nebyly uveřejněny v předchozích dílech.
XVII. díl: 100 vybraných výstavních odrůd jablek a hrušek.
XVIII. díl: Třetí stovka chorob a škůdců.
XIX. díl: Různé.
XX. díl: Užitečný hmyz a užitečné ptactvo.

Pořad dílů jest nezávazný.

Každý díl možno koupiti samostatně v nakladatelství »Zahrada« (Josef Vaněk), Chrudim, nebo u knihkupců.

ČS. LIDOVÁ POMOLOGIE

X. DÍL

JABLKA

III. stovka:

Mičurinovy odrůdy a jiné.

Zpracoval

JOSEF VANĚK,

zahradní architekt, šéfredaktor „Zahrady", stálý přísežný soudní znalec.

100 BARVOTISKŮ

1947

Nakladatelství zahradnické literatury (Josef Vaněk) Chrudim

Předmluva.

Předkládám X. díl naší *Lidové pomologie* - III. stovku jablek. Obsahuje hlavně *Mičurinovy* výpěstky, o nichž se v poslední době tolik mnoho mluví a píše a dále odrůdy u nás hojně pěstované, z nichž některé jsou značně staré, jiné nové. Mičurinovy odrůdy nemají pro naše poměry svojí hodnotou zvláštního významu, poněvadž máme odrůdy mnohem cennější, pro naše poměry vhodné. Avšak jest nesporné, že Mičurinovy odrůdy mají obrovský význam pro Severní Rusko a *Mičurin* svým cílevědomým postupem a programem, t. j. vypěstovati odrůdy, dařící se i v sibiřských krajích, prokázal Rusku neocenitelnou službu, neboť je jisto, že z těchto odrůd, pro sibiřské kraje vhodných, se postupně v budoucnu dají vypěstovati zase jiné, nové, případně hodnotnější odrůdy. Pro nás má hlavní význam Mičurinův způsob křížení, neboť nám ukázal směrnice, jak se má postupovati, aby se docílilo určitých výsledků a to je to nejhlavnější. Některé Mičurinovy výpěstky se mi nepodařilo získati, nejsou tedy zastoupeny; všecky hlavní zde jsou.

Jako předchozí díly, tak i tento nemá býti ukazovatelem co nového máme pěstovati, nýbrž naopak má varovati před nepromyšleným vysazováním neosvědčených odrůd. Proto u každé odrůdy jsou uvedeny nejen všecky krásné a dobré vlastnosti plodů, ale hlavně všecky špatné vlastnosti stromů i plodů, aby každý si mohl dobře výběr promysliti, neboť i když se mu některé plody co do vzhledu velmi líbí, i chuť mohou míti velmi dobrou, ale stromy mají takové požadavky, nebo necnosti, že po seznání jich každý upustí od vysazování. Z tohoto stanoviska má naše dílo veliký význam národohospodářský, poněvadž se tím zachrání mnoho plodné půdy, na níž mohou býti vysazovány všestranně vyhovující odrůdy, místo krásných, ale neúrodných nebo jinak nevhodných odrůd. Z obsáhlého stávajícího sortimentu se vykrystalisuje postupně ome-

1. Červený standard.

Původ v Rusku. J. V. Mičurin v r. 1905 křížil Jadernička šafránovou a Rubínové. Jest to kříženec z krve 7 odrůd. První plody r. 1922.

Velikost: Váha 75 g, šířka 60 mm, výška 55 mm.

Tvar skoro kulovitý, někdy protáhlý, největší šířka v dolejší třetině, načež se ke kalichu zužuje jako u Panenského jablka, jemuž se podobá.

Kalich uzavřený v mělké jamce s četnými hrbolky na bási. Okraj jamky mírně zhrbolený. Obkališí se podobá Panenskému.

Stopka 3 cm dlouhá, v úzké, jakoby zmačknuté jamce. Rezovitost z jamky namnoze vybíhá přes okraj a táhne se pruhovitě po celém plodu.

Slupka temně hnědě červená, na slunci temně rudá, někdy s rezovitým síťováním. Mírně voní.

Dužnina temně růžová, pod slupkou rudá, tuhá, mírně šťavnatá, kyselá, podřadná.

Jádřinec téměř okrouhlý, 2×1 cm, jádra po třech, 8×5 mm, tupě zašpičatělá, tmavě hnědá.

Zraje v září, vydrží do listopadu.

Strom naprosto mrazuvzdorný, hodí se do nejsevernějších krajin.

Upotřebení: Praktický význam pro nás nemá, ačkoliv ve středním pásmu SSSR, v Povolží, zaujímá jedno z předních míst mezi jablky.

Synonyma: Rudá vlajka, Krasnyj štandart.

MIČURINOVY ODRŮDY

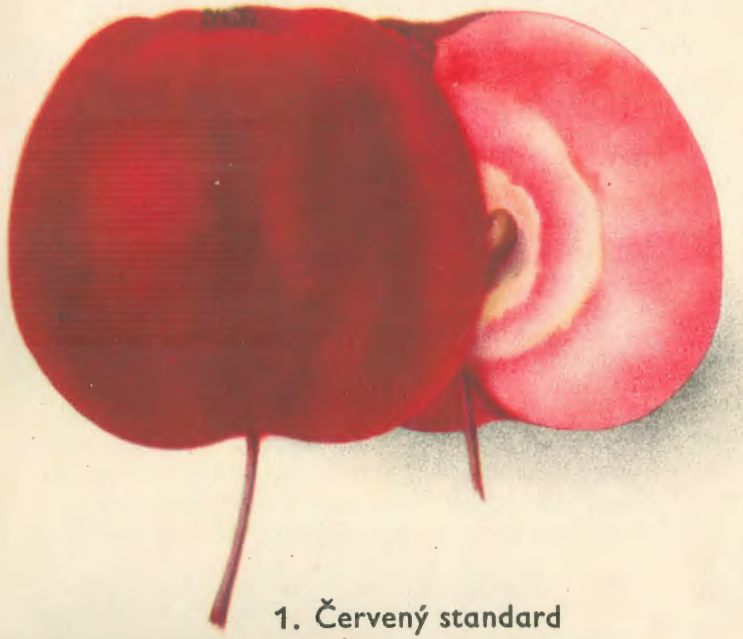

1. Červený standard

2. Kalvil anýzový

2. Kalvil anýzový.

Původ v Rusku. J. V. Mičurin přenesl pyl **Kalvilu červeného zimního** na **Anýzové sametové** a z jader, vysetých roku 1912 získal novou odrůdu, která v roce 1920 měla první ovoce. Křížení se dělo za účelem odstranění hořknutí dužniny, které jest u **Anýzového jablka** obvyklé.

Velikost: váha 153 gr, výška 68 mm, šířka 76 mm.

Tvar široce kuželovitý, kalvilovitý, s vystouplými žebry, která se táhnou téměř přes celý plod a činí tak půdorys nepravidelný. Největší šířka plodu jest v dolejší třetině.

Kalich jest uzavřený, v dosti hluboké jamce, na jejímž okraji silně vynikají žebra.

Stopka asi 1 cm dlouhá, tenká, v hluboké, úzké jamce.

Slupka bělavě růžová, lesklá, na sluneční straně jasně šarlatová, s bílými, drobnými, velmi četnými tečkami.

Dužnina jest hojně šťavnatá, tuhá, navinule sladkokyselé, silně a příjemně aromatické chuti.

Jádřinec jest široký, komory dosti prostorné, vůči ose uzavřené. Jádřincová osa jest široká, dutá.

Jádra jsou dosti početná, plná, střední velikosti, barvy světle skořicové.

Zralost jedlá začíná od prosince a vydrží bez újmy do března.

Strom má růst dosti dobrý, větve pružné, pevné a ovoce se větrem se silných větví neshazuje. Na půdu nečiní žádné nároky a vyznačuje se naprostou otužilostí, vůči mrazu jest dokonale odolný. Hodí se pro severní polohy velmi dobře. Jest velmi úrodný.

Upotřebení: pro drsnější krajiny jest to odrůda hospodářská a tržní.

Synonyma: Kalvil anisovyj.

3. Komsomolec.

Původ: Rusko. J. V. Mičurin za účelem vypěstování plodu s červenou dužninou provedl v r. 1916 opylení květu **Krasokvětu - Číňanky** pylem rudě rodící hybridy jabloně **Rubínové.** První plodnost se dostavila r. 1926.

Velikost menší; váha asi 100 g, šířka 65 mm, výška 60 mm.

Tvar zdánlivě tupě kuželovitý; největší šířka jest v dolejší třetině, načež se volně ke kalichu zužuje. Celkový povrch je nerovný; hrubší rýhy i výstupky se projevují po celém plodu, takže se jeví povrch hrbolatý.

Kalich je dosti veliký, uzavřený, v přiměřené jamce, na okraji s vystouplými hrboly, které se táhnou nepravidelně, ale výrazně přes celý plod.

Stopka je 2 cm dlouhá, prostředně tlustá, v hluboké, na okraji nepravidelně zhrbolené jamce.

Slupka je hladká, lesklá, později kluzká, tmavě růžová, na sluneční straně temně rudá. Celý povrch je poset drobnými šedými tečkami, namnoze i skvrnami.

Dužnina je růžová, u jádřince a pod slupkou tmavší, tuhá, šťavnatá, sladká, jemně navinulá.

Jádra jsou drobná, světle hnědá.

Zraje v lednu, vydrží do března.

Strom tvoří menší korunu, je vůči mrazům velmi otužilý a snese i drsné horské podnebí.

Upotřebení: Pro drsné polohy jest to odrůda velmi cenná a možno ji doporučiti i k pěstování ve velkém.

3. Komsomolec

4. Krasokvět rekord

4. Krasokvět Rekord.

Původ: Rusko. Výpěstek J. V. Mičurina ze semene **Krasokvětu - Kitajka** a **Achátového** r. 1914. Plodnost nastala r. 1925.

Velikost prostřední, až 200 g, výška 65 mm, šířka 80 mm.

Tvar téměř kulovitý, široce kuželovitý, největší šířka pod středem. Půdorys tvoří mírně zhrbolený kruh.

Kalich je malý, úšty vzpřímené, na koncích zpět zahnuté. Jamka je mírně hluboká, ne příliš široká s četnými jemnými hrbolky na bási. Na okraji jamky je 5 zřetelných, po plodu se rozbíhajících žeber.

Stopka přes 2 cm dlouhá, tenká, hnědá, v úzké, dosti hluboké a široké jamce, bez rezovitosti.

Slupka je hladká, lesklá, žlutavě bílá, na sluneční straně temně karmínová s tmavými, řídkými, nenápadnými pruhy.

Dužnina bílá, poněkud zarůžovělá, křehká, řídká, hrubší, částečně rozplývavá, skoro sladká, slabě navinulá, jemně aromatická.

Jádřinec prostředně velký, cibulovitý. Komory velké, prostorné, vůči ose otevřené, stěny komor jsou mírně popraskané.

Jádra jsou po dvou, střední velikosti (9×5 mm), dobře vyvinutá, dosti ostře zašpičatělá, světle hnědá.

Zralost začíná v prosinci, vydrží do března.

Strom roste zdravě, má silný vzrůst, větve jsou silné, větru vzdorující. Listy jsou velké, sytě zelené. Strom je naprosto mrazuvzdorný a hodně úrodný.

Upotřebení: Odrůda prvotřídní, stolní, výstavní, tržní.

Dobré vlastnosti: netrpí monilií, ani mrazem.

Synonyma: Belffler Rekord.

5. Kitajka šafránová.

Původ: Rusko. J. V. Mičurin oplodnil v roce 1927 květy **Orleánské renety** pylem **Kitajky** (Číňanky). Stromek, vyrostlý z jader 1908, měl první ovoce r. 1920.

Velikost: váha 70 g, šířka 60 mm, výška 45 mm.

Tvar zploštěle kulovitý; největší šířka pod středem, načež se ke kalichu zužuje.

Kalich jest menší, uzavřený, v široké, mělké prohlubince.

Stopka jest asi 2 mm silná, 2 cm dlouhá, v úzké, hluboké jamce.

Slupka jest žlutá, na sluneční straně pokrytá temně hnědočervenou barvou s tmavšími pruhy, asi jako u **Orleánské renety.**

Dužnina jest sněhobílá, šťavnatá, chuti sladce nakyslé, příjemně aromatické, kalvilovité.

Jádřinec široce cibulovitý, komory lehce otevřené.

Jádra jsou velmi široká, plná, tmavě hnědá.

Zralost: Jedlá zralost začíná v prosinci, vydrží do března.

Strom má prostředně silný vzrůst, větve jsou dosti pevné, takže při větrech ovoce nepadá. Na půdu není vybíravý, úrodnost jest skutečně bohatá a pravidelná.

Dobré vlastnosti: Strom jest otužilý vůči mrazům.

Upotřebení: Pro svůj krásný vzhled a dobrou chuť lze jej počítati v drsných krajích za prvotřídní stolní i hospodářské ovoce.

Synonyma: Šafránové čínské, Šafran Kitajka.

5. Kitajka šafránová

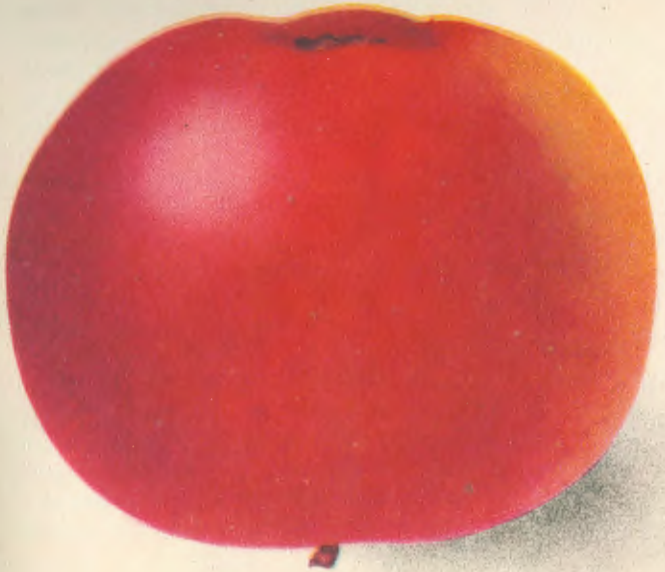

6. Reneta rudého praporu

6. Reneta Rudého praporu.

Původ: Rusko. J. V. Mičurin se snažil vypěstovati pro severní polohu Ruska vývozní a tržní odrůdu dobré jakosti, což se mu podařilo v r. 1922, křížením jím vypěstované odrůdy jabloně **Šampaně - Číňanky** s červenolistým křížencem **Achátového**, což znamená, že nová odrůda **Rudý prapor** má tento původ: **Malus prunifolia Borkh. (Číňanka - matka)** × směs pylu **Kalvilu bílého zimního** a **Renety Šampaňské** (otec - opylitel) = **Šampaň - Číňanka** (vypěstovaný kříženec × **Achátové** (otec - opylitel), odrůda vznikla z **Malus Niedzwetzkyana Dieck.** (matka) × **Antonovka** (otec - opylitel). První úroda byla v r. 1932.

Velikost: váha asi 200 g, šířka 85 mm, výška 65 mm.

Tvar dosti pravidelný, kulovitý, u kalichu vyvstává 5 dosti znatelných žeber, která se ihned ztrácejí. Největší šířka uprostřed, ke kalichu se poněkud zužuje.

Kalich malý, zcela otevřený, jamka široká, mělká, na okraji s význačnými hrboly.

Stopka asi 20 mm dlouhá, 2 mm tlustá, světle zelenavě hnědá, pýřitá. Na plodonoších sedí velmi pevně a nepadá. Jamka široká, dosti hluboká, pravidelná, uvnitř rezovitá.

Slupka tenká, hladká, silně lesklá, jako lakovaná, světle žlutozelená, ale skoro celý povrch je pokryt temně karmínovou barvou. Na celém plodu jsou řídké, prosvítající bledě šedě zelené tečky. Celkový vzhled velmi krásný.

Dužnina bílá, pod slupkou lehce narůžovělá, velmi šťavnatá, chuti typicky renetovité, skvěle sladce navinulé, lehce aromatické, osvěžující.

Jádřinec menší, ploše cibulovitý. Jádra jsou prostředně veliká, vejčitá, světle hnědá.

Zraje v září — říjnu.

Strom roste dosti bujně, tvoří korunu spíše řidší. Na půdu jest nenáročný, chorobami netrpí.

Upotřebení: Jest to jedna z nejlepších tržních i vývozních odrůd, i pro domácí sady. Pro svoji krásu a znamenitou chuť jest i výbornou odrůdou stolní.

Synonyma: Reneta Krásnoznamennoje, Rudý prapor, Mitschurins rotfarbige Renette, Reneta rudopraporová.

7. Oleg.

Původ v Rusku. J. V. Mičurin vypěstoval tuto odrůdu ze semenáče **Skřižapele purpurového** r. 1895, ježto všechny semenáče této odrůdy se vyznačují jakostí, velikou úrodností a naprostou odolností vůči mrazu.

Velikost: Váha asi 200 g, výška 63 mm, šířka 85 mm.

Tvar zploštěle kulovitý, u kalichu zhrbolený. Největší šířka jest skoro uprostřed, načež ke kalichu se poněkud zužuje.

Kalich jest zavřený, v prostřední jamce, na jejímž okraji jsou znatelné, ploché hrboly.

Stopka jest 2 cm dlouhá, 2 mm tlustá, v hluboké, nálevkovité, uvnitř rezovité jamce.

Slupka hladká, lesklá, tuhá, zelenavě žlutá, se skořicovým odstínem. Téměř celý povrch jest purpurově rudý, jen ve stínu zůstává barva zelenavě žlutá, celkově jest pokryt hustě bílými, nápadnými tečkami.

Dužnina jest bílá, měkká, polojemná, šťavnatá, sladce navinulá, dobrá.

Zraje v polovině září, vydrží dobře uložená 2 měsíce.

Strom roste bujně a tvoří stejnou korunu jako mateční strom. Jest naprosto otužilý a velmi úrodný. Semenáč z Oležy hodí se velmi dobře za podnož pro všechny kulturní velkoplodé vzácné odrůdy, poněvadž vliv její na jakost plodu se nikterak neuplatňuje u naroubovaných odrůd.

Upotřebení: Pro kraje teplejší jest to podzimní odrůda II. a III. řádu, pro drsné a vysoké polohy jest to prvotřídní podzimní odrůda.

7. Oleg

8. Čelebi

8. Čelebi Kitajka.

Původ v Rusku. Za účelem docílení otužilé odrůdy pro severní kraje Ruska zkřížil J. V. Mičurin v roce 1900 květy **Čelebi alma** pylem **Kitajky**. První plodnost nastala v roce 1910.

Velikost: Váha asi 100 g, výška 58 mm, šířka 70 mm.

Tvar skoro kulovitý u kalichu na jednu stranu sražený, takže jedna strana jest vždy větší. Největší šířka jest uprostřed.

Kalich zavřený v mělké, široké jamce.

Stopka asi 2 cm dlouhá, 3 mm tlustá, v hluboké, úzké, pravidelné jamce.

Slupka jest zelenavě žlutá, pokrytá hustě temně rudými tečkami a pruhy.

Dužnina jemná, šťavnatá, navinule sladká.

Jádřinec velmi malý, komory uzavřené. Jádra menší, krátká, plná, skořicově hnědá.

Zraje v říjnu, plody se dají uchovati až do dubna, aniž by utrpěly na chuti.

Strom má bujný vzrůst, jest vůči mrazu dokonale otužilý, velmi úrodný, v půdě nevybíravý. Ovoce nepadá, netrpí hmyzem ani chorobami.

Upotřebení: Pro severnější kraje jest tato odrůda pokládána za prvotřídní, pro střední pak spíše jako druhořadá. Pro kuchyňské účely jest zvláště koncem zimy téměř nenahraditelná.

Synonyma: Čelebi - **Číňanka.**

9. Antonovka šafránová.

Původ v Rusku. Vypěstil Mičurin z **Antonovky** × **Orleánskou renetou** r. 1902. Křížením chtěl docíliti zlepšení chuti Antonovky a větší trvanlivosti ve svěžím stavu co nejdéle, jak tomu jest u Orleánské renety. První plodnost nastala r. 1909.

Velikost: Váha asi 175 g, výška 68 mm, šířka 77 mm.

Tvar široce kuželovitý. Největší šířka jest v dolejší třetině, načež ke kalichu se pravidelně zužuje. Povrch rovný, hladký, půdorys tvoří pravidelný kruh.

Kalich je uzavřený, široký, v hluboké, dosti široké jamce, s nepatrnými hrbolky na bázi. Okraj jamky mírně zvlněný.

Stopka 18 mm dlouhá, 3 mm tlustá, v dosti hluboké, uvnitř rezovité jamce, s okrajem nerovným.

Slupka hladká, lesklá, světle žlutavě zelenavá, později žlutavá, na sluneční straně hnědá, karmínově zardělá a pruhovaná. Často se vyskytuje lehká rezovitost.

Dužnina jest žlutá, šťavnatá, chruplavá, sladce navinulá, velmi příjemné, aromatické chuti.

Jádřinec dosti veliký, cibulovitý. Osa úzká, komory malé, vůči ose uzavřené. Stěny mírně popraskány.

Zraje v lednu a vydrží bezvadně do poloviny května.

Strom roste bujně, tvoří výhony silné a daří se v každé půdě, proti mrazům jest velmi otužilý. Listy veliké, hrubě pilovité, 8½ cm široké, 12 cm dlouhé. Hojně úrodný.

Jest dobrým pylodárcem a jest samosprašná.

Synonyma: Antonovka šafrannaja, Safran Antonovka.

9. Antonovka šafránová

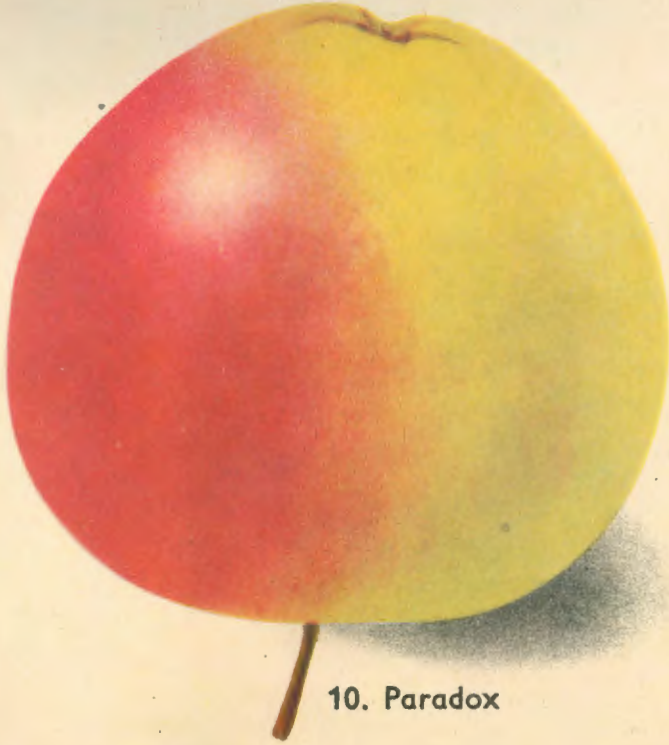

10. Paradox

10. Paradox.

Původ v Rusku. Pěstitel J. V. Mičurin. Jest to kříženec **Slavjanky** × **Oleg.** První plodnost nastala roku 1922.

Velikost: Váha asi 223 g, výška asi 85 mm, šířka asi 87 mm.

Tvar oválně kuželovitý, ke kalichu zúžený, hladký, největší šířka jest pod středem.

Kalich zavřený, úšty zelené. Jamka hluboká, úzká, na okraji poněkud zvlněná.

Stopka jest 22 mm dlouhá, 2 mm tlustá, v hluboké, úzké, na okraji rovné jamce.

Slupka je zelenavě žlutá, světle šarlatově zardělá. Na celém povrchu jsou bělavé, prosvítavé tečky.

Dužnina jest jemná, šťavnatá, sladká.

Jádřinec u větších plodů má komory široce otevřené. Jádra jsou krátká, plná.

Zraje v lednu, dobře uložené vydrží do dubna.

Strom jest dokonale otužilý proti mrazu, dosti úrodný, v půdě nevybíravý.

Jest cizosprašný.

Upotřebení: Vzhledem k sladkosti dužniny jest to odráda pro kuchyňské účely celkem podřadnějšího významu.

11. Kandil Kitajka.

Původ: Rusko. J. V. Mičurin zkřížil v roce 1872 **Kitajku** s pylem 14letého stromu **Kandil Sinap**, aby docílil vhodnou odrůdu pro drsné podnebí středního Ruska. Po několikerém mentorování a jiných různých manipulacích, docílil v roce 1924 uspokojivého výsledku.

Velikost: váha 160 g, výška 83 mm, šířka 76 mm.

Tvar soudkovitý nebo tupě kuželovitý. Největší šířka pod středem. Povrch jest hladký, rovný, bez žeber, takže půdorys jest pravidelný kruh.

Kalich jest malý, pootevřený, v mělké, malé prohlubince. Okraj kališní jamky jest rovný.

Stopka 15 mm dlouhá, 2 mm tlustá, jest v hluboké, úzké, pravidelné, uvnitř rezovité jamce. Okraj jamky jest rovný.

Slupka hladká, pevná, lesklá, světle zelená, na sluneční straně hnědočerveně zardělá, pruhovaná. V únoru jest barva potom sytě žlutá, na sluneční straně s rozmytou karmínovou červení a tmavšími karmínovými pruhy.

Dužnina jest bílá, pevná, navinule sladká, znamenité chuti, jako **Kandil Sinap**, jest však šťavnatější.

Jádřinec jest dosti veliký, téměř vejčitý, jádrové komory jsou malé, stěny popraskané.

Jádra jsou menší, dosti plná, štíhlá, špičatá, tmavě hnědá, po dvou. Jádřincová osa jest plná, uprostřed s malou dutinkou.

Zralost jedlá nastává od prosince, vydrží do března. Uložená nehnije.

Strom tvoří korunu velikou, uzavřenou a má poměrně dlouhé, tenké letorosty. Jest velmi úrodný, zvláště v krajích 300 km od Mičurinska a dalším propěstováním se docílí ještě více otužilých semenáčů pro kraje ještě severnější. Proti mrazům dokonale odolný.

Dobré vlastnosti: Slupka odolná vůči chorobám, daří se i v severnějších krajích. Dá se dobře uskladniti.

Upotřebení: Jest to prvotřídní stolní odrůda.

Synonyma: Kandil Číňanka.

11. Kandil kitajka

12. Kitajka anýzová

12. Kitajka anýzová.

Původ v Rusku. Výpěstek J. V. Mičurina. Ku docílení větší odolnosti v severní oblasti SSSR **Anýzového sametového,** opylil **Kitajku** pylem **Anýzového sametového.** První plody byly v roce 1915.

Velikost: váha asi 80 g, výška 60 mm, šířka 70 mm.

Tvar pravidelně, nebo zploštěle kulovitý; největší šířka v dolejší třetině.

Kalich prostředně veliký, uzavřený v dosti hluboké, úzké jamce, v níž jsou pěkné hrbolky, které se po plodu většinou nerozbíhají.

Stopka tenká, asi 15 mm dlouhá; jamka úzká, hluboká, uvnitř rezovitá; rez nesahá přes okraj jamky.

Slupka nevoní, jest mdle lesklá, nepatrně mastná, žlutavě bílá, na sluneční straně jest zvláštní, jako by lehce šedohnědá. V této barvě jsou světlejší, také i tmavší růžové, nebo jasně červené, ne příliš výrazné pruhy.

Dužnina jest bílá, jemná, velmi šťavnatá, sladká, mírně navinulá, pomerančové příchuti. Příjemně voní.

Jádřinec cibulovitě zaokrouhlený, velký a široký, komory malé, zašpičatělé. Jádra po 2, většinou dobře vyvinutá, 8 : 5 mm, dlouhá, do špičky protáhlá, světle žlutohnědá.

Zrání: Plody jsou způsobilé ke konsumu koncem července a počátkem srpna.

Strom má růst zvolný, vyniká nadměrnou plodností, plody bývají v chomáčích; dřevo jest pevné, lámání větví i za silných větrů i při veliké úrodě nebývá. Odolnost proti mrazům jest dokonalá.

Špatné vlastnosti: V nevhodné půdě bývá vývin plodů podprůměrný, nenasazuje vždy uspokojivě, trpí strupovitostí. Přičítá se též, že uzrávající plody vylučují aroma, které přitahuje mnoho hmyzu.

Synonyma: Číňanka anýzová, Kitajka anisovaja.

13. Reneta cukrová.

Původ v Rusku. Vypěstoval J. V. Mičurin z jádra **Kitajky** × **Kožená reneta zimní,** v roce 1889. První plody přinesl roku 1898.

Velikost: Váha asi 120 g, výška 58 mm, šířka 64 mm.

Tvar ploše kulovitý, skoro pravidelný, u kalichu poněkud zhrbolený, bez žeber. Největší šířka uprostřed. Obě poloviny jsou stejné.

Kalich malý, zavřený, v dosti hluboké, úzké, lehce žebrovité jamce.

Stopka 15 mm dlouhá, 2—3 mm tlustá, poněkud přečnívá. Jamka jest hluboká, nálevkovitá, poněkud zvlněná.

Slupka jest žlutá se šarlatovým ruměncem na sluneční straně.

Dužnina bílá, křehká, šťavnatá, chuti sladké.

Jádřinec jest prostředně veliký. Jádra většinou po dvou, menší, délka 7 mm, šířka 4 mm, ve špici protáhlá, světle hnědá.

Zraje v říjnu, dobře uložené vydrží do března.

Strom jest zdravý, ve středních polohách SSSR mrazuvzdorný; v mládí roste dobře, později ochabuje a tvoří širokou korunu. Je bohatě olistěný a hojně úrodný. Listy jsou dlouhé 80 mm, široce oválné, k řapíku slabě srdcovitě rozšířené. Okraj hrubě pilovitý. Řapík jest 25 mm dlouhý, 2 mm silný. V půdě nevybírá. Plody pevně drží na plodonoších a ani za silných větrů nepadají.

Upotřebení: Má význam jen pro vysoké severní chladné kraje.

Synonyma: Renet sacharnyj.

13. Reneta cukrová

14. Pomon kitajka

14. Pomon Kitajka.

Původ v Rusku. Jest to semenáč odrůdy **Cox Pomona,** zkřížený v roce 1904 pylem **Kitajky.** První plodnost nastala roku 1913.

Velikost: Váha až 180 g, výška 64 mm, šířka 78 mm.

Tvar oválný, hladký, bez jakékoliv hranatosti.

Kalich pootevřený, v hluboké, široké, pravidelné jamce.

Stopka 10 mm dlouhá, 2 mm tlustá, v široké, hluboké, na okraji rovné jamce.

Slupka jest žlutá, na sluneční straně šarlatově zardělá.

Dužnina jemná, šťavnatá, navinule sladká, příjemné příchuti.

Jádřinec široký, komory uzavřené. Jádra středně veliká, plná, světle kaštanová.

Zraje v listopadu, vydrží do února.

Strom má vzrůst spíše nízký, dřevo tuhé, zdravé, zimní silné mrazy a jarní mrazíky mu neškodí. Plody málo padají, hodí se tudíž i do vetrnějších poloh. V půdě není vybíravý. Listy jsou veliké, široce oválné, ke špičce užší, na okraji vroubkované. Hodí se i do poloh větrných.

Upotřebení: Jest to dobrá odrůda pro kuchyň.

Synonyma: Pomona - Číňanka.

15. Jadernička šafránová.

Šafrán Pipin.

Původ: Rusko. J. V. Mičurin křížil r. 1907 **Renetu Orleanskou** pylem semenáče, vzniklého křížením **Anglického jadernáče** × **Kitajka.** První plodnost nastala r. 1915.

Velikost: Váha asi 100 g, výška 55 mm, šířka 68 mm.

Tvar skoro soudkovitý; největší šířka pod středem, načež se ke kalichu rychle zužuje. Povrch je pravidelný. Obě poloviny nebývají stejné.

Kalich je malý, uzavřený, v poměrně hluboké, na okraji hrbolaté jamce.

Stopka je 24 mm dlouhá, v úzké, nepravidelné, uvnitř rezovité jamce, nepravidelná.

Slupka žlutá, na sluneční straně šarlatově zbarvená, s drobnými proužky.

Dužnina je tuhá, žlutavě pikantně navinule sladká, jemné aromatické chuti. Jádra jsou prostřední, plná, protáhle špičatá, světle skořicová.

Zraje koncem listopadu, vydrží do května.

Strom má spíše převislou korunu. Vítr plodům neškodí. Hodí se i do drsnějších poloh k vysazování ve velkém. V půdě písčité a hlinité rodí každoročně bohatě.

Květenství začíná pozdě, takže uniká pozdním jarním mrazům. Také rašení začíná o 10—12 dní později než ostatní, což je velmi důležité.

Dobré vlastnosti: Netrpí mrazem, ani slunečním úžehem, rovněž je odolný vůči chorobám a škůdcům. Plody nepadají.

Upotřebení: Pro svoji sličnost a dobrou chuť se doporučuje jako prvotřídní tržní i vývozní odrůda pro SSSR.

Synonyma: Pepin šafrannyj, Šafran pipin.

15. Šafran pipin

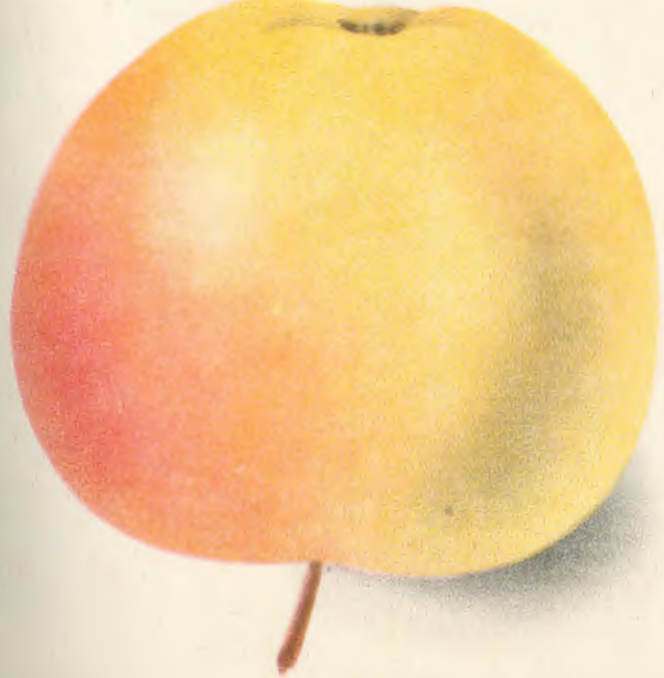

16. Pipin kitajka

16. Pepin - Kitajka.

Původ v Rusku. J. V. Mičurin zkřížil v roce 1907 **Glogerovku** pylem **Kitajky.** První plodnost nastala roku 1917.

Velikost: Váha asi 160 g, výška 70 mm, šířka 80 mm.

Tvar jest sice proměnlivý, většinou však kulovitý, k jedné straně sražený, takže jedna polovina jest více kruhovitá, druhá více rovná. Největší šířka jest uprostřed, jinak jest povrch rovný, pouze od kalichu nepatrně zhrbolený.

Kalich zavřený, úšty zelené, plstnaté, jamka malá, na okraji mírně zhrbolená.

Stopka jest 25 mm dlouhá, 2 mm tlustá, jamka ne příliš hluboká, dosti široká, na okraji mírně zhrbolená.

Slupka jest žlutavě bělavá, někdy na sluneční straně lehce růžově zardělá. Prosvítavé tečky jsou sice četné, ale málo znatelné.

Dužnina bílá, jemná, křehká, šťavnatá, znamenité chuti.

Jádřinec široký, komory zavřené. Jádra prostředně veliká, plná, skořicové barvy.

Zraje počátkem prosince, vydrží svěží do března.

Strom jest naprosto otužilý vůči mrazu, velmi úrodný. Větve pevné, pružné, téměř vodorovně položené. Plody neopadávají.

Upotřebení: Pro velkou úrodnost a výbornou chuť jest velmi dobré pro severnější kraje; pro teplejší kraje jest to spíše odrůda druhého řádu.

Synonyma: Litevské čínské.

17. Skryž.

Původ: Rusko.

Velikost: Menší, váha asi 120—150 g, výška 60 mm, šířka 75 mm.

Tvar zploštělý; největší šířka většinou uprostřed, nebo o něco níže ke stopce. Povrch je někdy částečně zhrbolený, ale většinou skoro nepravidelný. Půdorys tvoří téměř pravidelný kruh.

Kalich je dosti velký, uzavřený. Úšty veliké, šedě zeleně plstnaté, vzpřímené, nahoře se dotýkající, namnoze se zpět zahnutými špicemi. Jamka je dosti prostorná, poměrně hluboká, s mírnými hrbolky na stranách. Okraj jamky je částečně plochými hrbolky zvlněný.

Stopka jest asi 25 mm dlouhá, 2 mm tlustá, pružná, hnědě zelená, jamku značně přečnívající, v dosti hluboké, pravidelné, rezovité jamce. Rezovitost se rozptyluje paprskovitě, ale nepřesahuje okraj jamky, který jest, právě tak jako okolí kalichu, mírně zhrbolený.

Slupka lesklá, mírně mastná, základní barva žlutozelená, později bělavě žlutá se zelenavým nádechem. Na sluneční straně je slupka žlutější a červeně mramorovaná s tmavšími, povětšině kratšími, někdy i žlutavějšími a delšími karmínovými pruhy. V této červené barvě jsou dosti četné, pouhým okem viditelné světlé tečky, ve žluté jsou prosvítavé, sotva viditelné; ke kalichu jsou značně hustší. Slupka silně voní. Další zkušenosti nejsou známy.

Strom se používá více za podnož a ke křížení, za účelem docílení odolných odrůd pro sibiřské kraje.

Synonyma: Skrižapel.

17. Skryž

18. Krasokvět kitajka

18. Krasokvět Kitajka.

Původ: Rusko. Výpěstek J. V. Mičurina. Za účelem docílení větší odolnosti byl **Krasokvět žlutý** opylen **Kitajkou** v r. 1908; první plodnost nastala 1914.

Velikost značná: výška 85 mm, šířka 100 mm, váha 340 g.

Tvar zdánlivě soudkovitý, někdy zploštěle kulovitý. Celý plod je poněkud zhranatělý. Půdorys je lehce zhrbolený kruh. Největší šířka uprostřed.

Kalich je malý, uzavřený, v dosti hluboké, na okraji zhrbolené jamce.

Stopka je krátká, tlustá, jamku nepřečnívající. Jamka je dosti pravidelná, úzká a hluboká, uvnitř rezovitá.

Slupka je hladká, lesklá, světle žlutá; většina plodu bývá růžově mramorovaná s tmavšími trhanými, delšími i kratšími pruhy. Nevoní.

Dužnina sněhově bílá, poněkud zarůžovělá, zvláště při kalichu a u svazků cevních, jemná, šťavnatá, chuti sladké, příjemně navinulé, značně aromatické.

Jádřinec veliký, skoro kulovitý, komory dosti prostorné, poněkud popraskané.

Jádra veliká, plochá, dlouze zašpičatělá, tmavě hnědá.

Zraje v září, vydrží do února.

Strom má vzrůst bujný a jest vůči mrazům naprosto odolný. Listy jsou velmi veliké, větší než má Krasokvět žlutý. Strom má zvláštní systém kořenový.

Dobré vlastnosti: Naprostá otužilost stromu vůči mrazu, odolnost květů vůči pozdním mrazíkům.

Špatné vlastnosti: V prosinci se někdy kazí zevnitř; v suché místnosti vadne. Po rozkrojení brzy hnědne.

Upotřebení: Odrůda zasluhuje pozornosti ku pěstování v obchodních sadech pro SSSR.

Synonyma: Belfler Kitajka, Krasokvět Číňanka.

19. Míšeňské čínské.

Původ v Rusku. J. V. Mičurin zkřížil v r. 1908 **Míšeň cibulovitou** s **Kitajkou** za účelem docílení odrůdy trvanlivé, dobré a pozdě zrající. První plod přinesla v r. 1915.

Velikost menší, váha asi 120 g, výška 60 mm, šířka 65 mm.

Tvar skoro kulovitý, u stopky sražený, ke kalichu protáhlý. Povrch hladký, téměř pravidelný, někdy nepatrně zhrbolený. Největší šířka bývá ihned pod středem. Půdorys téměř pravidelný kruh.

Kalich malý, uzavřený, jamka pravidelná, mělká, na bási s četnými hrbolky.

Stopka jest asi 15 mm dlouhá, 2 mm tlustá, v mělké, pravidelné jamce, většinou s jedné strany dužnatým hrbolkem znetvořené.

Slupka pevná, hladká, lesklá, slámově žlutá, na slunění straně mírně zardělá, s četnými, světle prosvítajícími tečkami; některé jsou hnědé, některé červeně lemované. Silně voní.

Dužnina je zelenavě bílá, jemná, rozplývavá, šťavnatá, chuti renetovité.

Jádřinec je cibulovitý, dosti velký, 30 : 37 mm, jádrové komory poměrně malé 14 : 10 mm, nahoře i dole zaokrouhlené, těsné, vůči jádřincové ose uzavřené, jen v dolejší části nepatrnou skulinou spojené. Pergamenové stěny jsou nepatrně popraskané. Jádra po dvou, 8 : 5 mm, protáhlá, plná, skořicové barvy.

Zralost jedlá začíná v prosinci, vydrží do června.

Strom roste bujně, tvoří silné větve a je odolný vůči větrům i mrazům. Listy jsou poměrně velké, 11 cm dlouhé, 7 cm široké, hrubě pilovité.

Dobré vlastnosti: Slupka je pevná, snáší dobře dopravu, je čistá, beze skvrn. Dlouhá trvanlivost plodu. Naprostá odolnost vůči mrazu. Vítr plody neshazuje.

Upotřebení: Při dobrém uchování je to velmi dobrá tržní i hospodářská odrůda. V domovině jest považována za odrůdu stolní.

Synonyma: Borsdorf Kitajka.

19. Kitajka míšeňská

20. Bezsemjanka Mičurina

20. Bezjaderka Mičurinova.

Původ v Rusku. Výpěstek J. V. Mičurina roku 1912, křížením odrůdy **Skryž** s pylem **Bezsemjanky konsinské,** za účelem vypěstování vhodné odrůdy pro střední a severní kraje SSSR. První úrodnost nastala r. 1921.

Tvar kulovitý, nebo poněkud zploštělý, největší šířka uprostřed. Obě poloviny nejsou stejné. Povrch hladký.

Kalich jest pootevřený, umístěný v dosti hluboké a široké, nepatrně žebernaté jamce.

Stopka jest tlustá, 20 mm dlouhá, jamka hluboká, mírně zhrbolená, rezovitá.

Slupka světle žlutozelená, na sluneční straně pokrytá karmínovými, širokými, trhanými pruhy, nebo rozmytou hnědou červení. Ve žluti jsou četné, jasně viditelné, drobné tečky, v červeni jsou bílé. Nevoní.

Dužnina jest žlutavá, šťavnatá, tuhá, chuti příjemně navinulé, sladkokyselé, aromatické.

Jádřinec u některých plodů není žádný, u jiných jest cibulovitý. Komory jsou normální. Jádra u větších plodů chybějí, poněvadž se tato odrůda neoplodňuje vlastním pylem, ale jsou-li v sousedství některé vhodné pylodárné odrůdy, vyvinují se přec v malém počtu, a sice 9 : 5 mm, barvy tmavohnědé.

Zrání: Jedlá zralost začíná v říjnu, při dobrém uchování vydrží bez úhony na chuti a vzhledu do nové sklizně.

Strom tvoří silné větve, větrům odolávající. Listy jsou skoro okrouhlé, dosti veliké, 7 : 9 cm, ke konci úzce protáhle zašpičatělé. Okraj jest hrubě pilovitý.

Dobré vlastnosti: Strom jest odolný vůči mrazu a hodí se do drsných poloh. Plody větrem nejsou shazovány. Dlouhá trvanlivost plodů.

Synonyma: Bessěmjanka mičurinskaja.

21. Kitajka zlatá, raná.

Původ v Rusku. J. V. Mičurin křížil v r. 1894 **Průsvitné žluté** s pylem **Kitajky.** Po 12 letech sklidil první plody. Snažil se tímto křížením docíliti co nejrychlejší zrání vzhledem ke krátkému vegetačnímu období v severních krajích. Je zjištěno, že odrůdy raně zrající jsou otužilejší, než pozdě zrající.

Velikost malá: váha asi 150 g, šířka 60 mm, výška 55 mm.

Tvar téměř kulovitý, hladký, bez jakékoliv žebernatosti.

Kalich dosti velký, pootevřený, v mělké, široké jamce.

Stopka jest dlouhá 1½ cm, tlustá, v mělké jamce.

Slupka světle okrově žlutá, na sluneční straně nepatrně zahnědlá.

Dužnina je žlutavě bílá, křehká, řídká, šťavnatá, navinulá.

Zraje začátkem července.

Strom má průměrný vzrůst, je dostatečně úrodný. Pro svoji velkou otužilost a rané zrání, tedy poměrně krátkou vegetační dobu, hodí se do severnějších krajin.

Synonyma: Číňanka zlatá raná, Kitajka zolotaja rannjaja.

21. Kitajka zlatá raná

22. Coulon kitajka

22. Coulonova kitajka.

Původ: Rusko. J. V. Mičurin křížil **Kitajku** pylem **Coulonovy renety** r. 1906. První plodnost nastala roku 1918.

Velikost: váha 220 g, výška 70 mm, šířka 92 mm.

Tvar zploštěle kulovitý, kalvilovitě shrbený. Největší šířka bývá skoro uprostřed. Povrch jest nerovný, pravidelnými žebry, táhnoucími se od kalichu až ke stopce, zvlněný. Půdorys jest kruh, ale s deseti plochými hrbolky. Obě poloviny plodu nebývají vždy stejné.

Kalich jest dosti veliký, otevřený, v dosti široké, přiměřeně hluboké jamce. Na okraji vyniká 5 hlavních žeber, s 5 menšími hrbolky.

Stopka jest velmi krátká, někdy v dosti hluboké jamce, jindy jamka téměř žádná není a stopka sedí na povrchu.

Slupka jest mdle lesklá, hladká, světle zelená, s velkými, četnými rezovitými skvrnami, nebo velké, znatelné, tmavohnědé tečky.

Dužnina jest bílá, kyprá, křehká, šťavnatá, rozplývavá, sladce navinulá, bez zvláštního aroma.

Jádřinec jest dosti veliký, ploše cibulovitý. Komory jsou vůči ose spojené jenom úzkou štěrbinou.

Jádra jsou velmi veliká, většinou plochá, v ostrou špičku protáhlá, tmavě hnědá, po dvou v komoře.

Zralost v listopadu, vydrží do ledna.

Strom má nízký vzrůst, ovoce velmi pevně drží na větvích, jest proti mrazu naprosto otužilý a úrodný.

Špatné vlastnosti: Ovoce trpí křenčením, je nestálé, v prosinci i dříve se kazí od jádřince.

Upotřebení: Ovoce hospodářské, chuti podřadné.

Synonyma: Coulonova Číňanka, Kulon Kitajka.

23. Slavjanka.

Původ: Rusko. J. V. Mičurin křížil květy **Antonovky žluté** s pylem **Renety ananasové,** aby odstranil vady **Antonovky,** což se mu podařilo vypěstováním semenáče v roce 1890, který po prvé zarodil roku 1896.

Velikost: Váha 110 g, výška 60 mm, šířka 70 mm.

Tvar spíše kulovitý, nepravidelný, zhranatělý. Téměř všechny plody jsou k jedné straně sražené.

Kalich poměrně veliký. Jamka mělká, na okraji s 5 hrbolky, které jdou výrazně přes celý plod. Mnohdy se jeví vypouklý, rezovitý šev, přes celý povrch plodu se táhnoucí.

Stopka asi 8 mm dlouhá, 2 mm tlustá. Jamka pravidelná, úzká, nepříliš hluboká, někdy zcela mělká, mnohdy s postranním dužnatým hrbolem, uvnitř rezovitá.

Slupka mdle lesklá, hladká, slámově žlutá, lehce šarlatově zardělá. Četné, bělavě prosvítavé tečky, jsou u kalichu velmi husté. Nevoní.

Dužnina žlutavě bílá, hrubá, řídká, šťavnatá, sladká, poněkud navinulá, bez aroma.

Jádřinec malý. Jádra někdy okrouhlá, 7 : 7 mm, zvláštního tvaru.

Zraje v listopadu, vydrží do jara. Skliženě koncem září.

Strom tvoří korunu širokou, větve vzpřímené. Úrodnost neobyčejně veliká, květné puky se tvoří na jednoletých výhonech. Strom jest ve středních a severních krajích Ruska naprosto odolný proti mrazům a vůči slunečním úžehům. Snáší dobře i prudké změny povětrnosti.

Jest samosprašná.

Dobré vlastnosti: Neobyčejná úrodnost, otužilost vůči mrazu a vůči větrům, odolnost květů.

Upotřebení: Hospodářské ovoce pro drsné krajiny.

23. Slovjanka

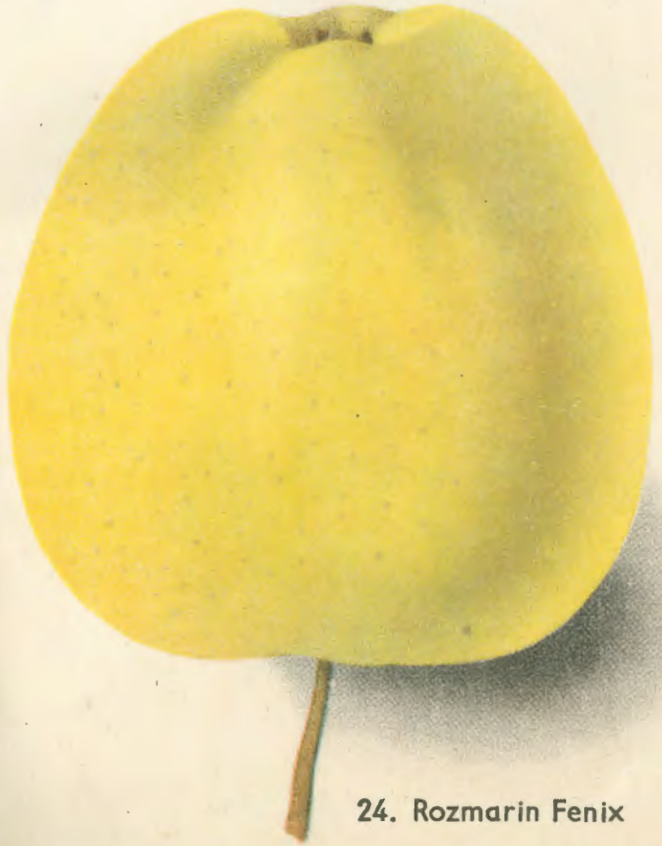

24. Rozmarin Fenix

24. Rozmarin Feniks.

Původ v Rusku. J. V. Mičurin tvrdí, že semenáče z kříženců povstalé, nikdy nemají věrně všechny vlastnosti obou rodičů, nebo jednoho z nich. V přírodě se v nových generacích nic neopakuje, nýbrž se projevují jen příznaky, upomínající na původ. Důkazem toho jest tato odrůda, kterou získal křížením **Rozmarinového bílého** × **Krasokvět Kitajka** v roce 1925. První úroda ze semenáčů nastala r. 1932.

Velikost: Váha asi 180 g, výška 85 mm, šířka 85 mm.

Tvar široce vejčitý, ke kalichu rovně zúžený. Žebernatost dosti znatelná, zvláště u kalichu vystupuje dosti ostře a táhne se výrazně po plodu.

Kalich jest menší, zavřený; jamka mělká, silně hrbolatá.

Stopka jest 36 mm dlouhá, 2 mm tlustá, v úzké, nepravidelné, nálevkovité jamce.

Slupka jest světle žlutavá, se slabým zelenavým odstínem. Po celém povrchu jsou rozsety četné, světle zelené podkožní tečky. (Pihy.)

Dužnina jest bílá, šťavnatá, dosti tuhá, výborné, sladce aromatické chuti s příjemnou osvěžující kyselostí.

Jádřinec jest veliký, komory do osy široce otevřené, se stěnami silně popraskanými. Jádra jsou plná, kuželovitá, tmavě hnědá; u některých plodů mají zvlášť podivný tvar. Namnoze se vyskytují jádra bez slupky.

Zraje koncem srpna a začátkem září.

Upotřebení: Podzimní odrůda pro stůl i do kuchyně, hlavně pro vysoké polohy.

Synonyma: Rozmarynové Fenix.

25. Bergamotova reneta.

Původ v Rusku. Výpěstek J. V. Mičurina v r. 1894 ze semene **Antonovky 600gramové** a to ze zvlášť vybraného jádra.

Velikost: Váha asi 170 g, výška 58 mm, šířka 77 mm.

Tvar pravidelný, zploštěle kulovitý, u stopky poněkud do špičky přecházející a podobá se v celku hrušce **Bergamotce.** Povrch je rovný, bez hrbolů a žeber.

Kalich jest dosti veliký, zavřený nebo pootevřený, úšty vzpřímené, naproti sobě ležící. Jamka kališní dosti hluboká, široká, pravidelná, na bási s nepatrnými hrbolky. Okraj jamky jest téměř úplně pravidelný.

Stopka 2 cm dlouhá, 3 mm tlustá, není v jamce, nýbrž okolí jest úplně rovné, spíše ke stopce do malé špičky vystupující.

Slupka tuhá, hladká, lesklá, světle zelená, později žlutavě zelená, s četnými, bělavě prosvítajícími tečkami.

Dužnina tuhá, zelenavě bílá, pod slupkou a kolem nervatury zelenavější, jemná, šťavnatá, chuti sladce aromatické, navinulé.

Jádřinec protáhle cibulovitý, 45 : 25 mm, blíže ke kalichu umístěný, kdežto od stopky jest 2 cm vzdálený. Jádrové komory jsou dosti těsné, skoro půlkruhovité, dolejším koncem v pravém úhlu, nahoře obloučkem k ose přisedlé. Pergamenové stěny komor jsou tuhé, s několika trhlinami. Komory jsou vůči ose uzavřené. Jádra jsou dosti početná, 10 : 6 mm, plná, v dlouhou, ostrou špičku protáhlá, skořicové barvy.

Zrání: Jedlá zralost začíná v listopadu, vydrží do jara, dobře uložená i do léta.

Strom má růst silný, hlavní větve řídké, letorosty dlouhé, plstnaté, střední tloušťky. Listy široce kruhovité, zoubkované, prostředně veliké. Květné puky jsou nejen na koncích, ale i po celé délce plodonoše. Jest hojně úrodný.

Dobré vlastnosti: Plody drží pevně na plodonoších, při větru nepadají; strom jest naprosto otužilý proti mrazu.

Upotřebení: Ovoce hospodářské i tržní.

Synonyma: Bergamotten Renette, Renet Bergamotnyj.

25. Bergamotnoje

26. Antonovka 600 gr

26. Antonovka těžká.

(600gramová).

Původ: v Rusku. Výpěstek J. V. Mičurina v r. 1888 jako pupenová variace **Antonovky mogilevské bílé.**

Velikost značná: Výška 98 mm, šířka 125 mm, váha as 610 gr.

Tvar velmi nepravidelný, zhranatělý, někdy zploštělý, někdy oválný. U kalichu je znatelně žebernatý. Povrch je nerovný. Největší šířka pod středem plodu.

Kalich většinou uzavřený, malý, v hluboké jamce, která má na bási a na okraji hrbolky.

Stopka asi 2 cm dlouhá; jamka hluboká, nálevkovitá, pravidelná, uvnitř rezovitá, na okraji silně zhrbolená.

Slupka hladká, lesklá, žlutavě bílá s četnými, podkožními, t. j. prosvítajícími tečkami.

Dužnina bílá, křehká, šťavnatá, chuti jemné, sladce navinulé, silně aromatické. Jemně voní.

Jádřinec dosti veliký, široký, polokulovitý; osa úzká, dutá, vůči komorám uzavřená. Komory poměrně malé, stěny nepatrně popraskané. Jádra 8 : 4 mm, tmavě hnědá, po dvou v komoře.

Uzrává v září, vydrží do prosince, mnohdy až do března.

Strom roste bujně, korunu tvoří rozložitou, řídkou. Je mrazuvzdorný, 15tiletý zákrsek přetrval bezvadně mrazy r. 1929, později, jako 25tiletý, vydržel i mrazy v r. 1940. Vůči chorobám a škůdcům je značně odolný. Dobře prospívá v těžší půdě, hodí se k výsadbě do drsných, chladných poloh. Úrodnost je pravidelná a hojná. Zákrsky se očkují na EM I, IV, II. Na tvarech se dociluje nádherných, velikých plodů. Řez snáší velmi dobře. Letorosty prostředně dlouhé, silné, poněkud prohnuté. **Kvete** záhy.

Dobré vlastnosti: Stejnoměrná velikost a krásný vzhled výborných plodů.

Upotřebení: Jest to krásné, stolní a výstavní ovoce; také výborné na konservování (marmelády, pasty a jiné). Hodí se ku pěstování v sadech blíže měst a průmyslových středisk. Vzhledem k velikosti plodů, dosti jemné slupky a křehkosti dužniny, se musí opatrně baliti. — **Synonyma:** Antonowka polutorafuntowaja, Antonovka 600 gramová, A. šestisotgramnovaja.

27. Kandil Sinap.

Původ v Rusku, na Krymu.

Velikost prostřední, váha asi 140 g, výška 75 mm, šířka 65 mm.

Tvar válcovitý, nebo soudkovitý; největší šířka uprostřed, načež se rychle ke stopce zužuje, kdežto ke kalichu je protáhlý, takže v okolí kališní jamky je plocha široká. Půdorys je pravidelný kruh.

Kalich je pootevřený, v hluboké, dosti úzké jamce s jemnými hrbolky.

Stopka 15 mm dlouhá, tenká, přes okraj jamky poněkud přečnívající. Jamka je úzká, spíše mělká, nepatrně rezovitá.

Slupka je velmi lesklá, hladká, jemná, žlutá, na sluneční straně karmínově zabarvená, někdy i pruhovaná. Na celém povrchu jsou černé tečky. Nevoní.

Dužnina bílá, velmi šťavnatá, jemná, velmi příjemná, sladce vínově nakyslá, jemné, kořeněné chuti.

Jádřinec je dosti veliký, vůči jádrové ose široce otevřený.

Zraje v prosinci, vydrží do března.

Strom roste zvolna, je jehlancovitý, brzy a hojně úrodný. Pro teplé a chráněné polohy se velmi dobře hodí.

Upotřebení: Pro svoji nakyslou a výbornou chuť je to plod stolní. V jižním Rusku se považuje za nejlepší odrůdu.

II. skupina:

27. Kandil Sinap

28. Chorošovka

28. Chorošovka.

Původ v Rusku.

Velikost: Váha asi 150 g, výška 7 cm, šířka 8 cm.

Tvar nepravidelný, jakoby pětiboký komolý jehlan. Půdorys pětiúhelník. Největší šířka pod polovinou, načež se ke kalichu zužuje. Celkový vzhled plodu je zhranatělý, téměř kalvilovitý. Obě poloviny nejsou nikdy stejné, nýbrž na jedné straně hrboly značně přečnívají.

Kalich je malý, pravidelně otevřený. Jamka je hluboká, nepravidelná, na stěnách zhrbolená. Na okraji vyniká 5 hlavních žeber, která se táhnou přes celý plod a činí jej zhranatělý.

Stopka jest 18 mm dlouhá, 2 mm tlustá, jamka úzká, nepravidelná, s nepatrnou rezovitostí. Stopka nepřečnívá přes okraj jamky.

Slupka je bělavěžlutá, na sluneční straně nepatrně mramorově začervenalá, nebo slabě trhaně pruhovaná, hladká, lesklá. Na celém povrchu jsou četné prosvítavé tečky, které v některých místech jsou rezovité. Nevoní.

Dužnina je bílá, kyprá, hrubozrnná, řídká, mírně cukernatá, navinulá, bez zvláštní příchuti.

Jádřinec je cibulovitý, 35 : 26 mm, umístěný uprostřed plodu. Jádrové komory jsou uprostřed plodu. Osa jádřince je krátká, částečně dutá. Komory jádrové jsou 12 : 11 mm, téměř polokruhovité, nahoře v pravém úhlu, dole špičkou k ose přisedlé; jsou malé, těsné a k ose téměř uzavřené. Stěny komor jsou popraskané.

Jádra jsou po 2, ale téměř vesměs nevyvinutá. Největší jádra jsou 9 mm dlouhá, 7 mm široká, celkem plochá, v krátkou, tupou špici zúžená, světle hnědá.

Zraje v září, vydrží přes listopad.

Strom roste prostředně bujně, je velmi otužilý, nenáročný, řídce, ale nápadně zdravě olistěný, Plodí záhy, uspokojivě. Pro vyšší polohy. Zákrsky uspokojivě plodí na podnoži EM I, IV. — **Kvete** záhy.

Špatné vlastnosti: Brzy moučnatí a pod slupkou křenčí; po rozkrojení rychle hnědne.

Upotřebení: Jablko, pouze pro hospodářské účely. Cenová skupina: B IV. c. K pěstování ve velkém se nehodí. — **Synonyma:** Moskevská grušovka.

29. Olga Nikolajevna.

Původ pravděpodobně na Krymu.

Velikost menší, váha asi 100 g, výška 57 mm, šířka 70 mm.

Tvar široce kuželovitý, nebo někdy soudkovitý; největší šířka uprostřed, načež se ke kalichu rychle protáhle zužuje. Jinak je docela pravidelný.

Kalich uzavřený v pravidelné jamce, na jejímž okraji je 5 význačných hrbolků, které se záhy rozptylují po plodu.

Stopka je asi 2 cm dlouhá, přečnívající značně jamku, která je úzká, dosti hluboká, pravidelná, uvnitř rezovitá.

Slupka pevná, ojíněná, zlatožlutá, většinou zakrytá tmavě karmínovou barvou. Bělavé tečky jsou v červeni viditelné.

Dužnina je žlutá, jemná, velmi pevná, šťavnatá, sladce navinulá, lehce kořeněné chuti.

Jádřinec cibulovitý, jádra 10×4 mm, dlouze špičatá, tmavě hnědá.

Zraje v dubnu, vydrží i přes červenec; nehnije. Předčasně sklizené vadne.

Strom tvoří prostředně velkou, širokou korunu. V mládí roste velmi bujně, tvoří krásnou pyramidu a s nastalou úrodností vzrůst ochabuje. Jest dobrým pylodárcem. Listy jsou oválné, vespod bíle plstnaté. Jest velmi záhy a každý druhý rok neobyčejně úrodný. Proti suchu, jakož i proti chladnu není choulostivý.

Upotřebení: Je to ovoce tržní, hospodářské i stolní.

Synonyma: Olga Nicolajevna, Apfel aus der Ukraine.

29. Olga Nikolajevna

30. Papeleův libernáč

30. Papeleův libernáč.

Původ v Rusku. Hartwiss, ředitel pomologického ústavu v Nikitě na Krymu vypěstoval asi v roce 1850. Pojmenován podle školkaře Papelea v Gentu.

Velikost nadprostřední až velká; jablko bývá 70 mm vysoké, 78 mm široké, váží 200—300 g.

Tvar pravidelný, parménovitý, někdy k jedné straně sražený. Největší šířka uprostřed; půdorys téměř pravidelný kruh.

Kalich velký, široce otevřený; v dosti veliké, široké, pravidelné jamce s drobnými hrbolky na okraji.

Stopka velmi krátká, dosti tlustá. Jamka pravidelná, nálevkovitá s paprskovitě se rozbíhající rezovitostí.

Slupka lesklá, jakoby drsná, jasně žlutá, na sluneční straně souvisle karmínově zardělá, do zastíněné plochy růžově stínovaná. V červeni jsou řídce krátké, tmavší proužky. Na celém povrchu jemné a dosti nápadné tečky. Mírně voní.

Dužnina bílá, tuhá, jemná, šťavnatá, chuti lahodné, sladce navinulé, bez vůně a bez zvláštního aroma.

Jádra nepočetná, většinou hluchá, dosti veliká, kaštanově hnědá.

Zraje v říjnu, vydrží do ledna.

Strom roste bujně, tvoří velikou, ploše kulovitou korunu. Hojně rozvětvuje, koruna značně houstne, musí býti často prořezávána. Ve stínu jsou plody nevzhledné a nechutné. Strom není choulostivý, hodí se i do drsných poloh. Na Chrudimsku stromy přestály kruté mrazy téměř bez poškození a v okolí Vejvanovic se považuje za velmi výnosnou odrůdu. Daří se v každé i lehké písčité půdě, při dostatečné závlaze. Pěstuje se ve všech tvarech stromu, plodí dobře, zákrsky se štěpují na podnože EM IV, II.

Kvete prostředně pozdě.

Špatné vlastnosti: Některé plody bývají částečně strupovité, zvláště plody zevnitř koruny.

Upotřebení: Odrůda hospodářská a tržní. Cenová skupina B IV. a.

Synonyma: Papelák, Parména velká, Rambour Papeleu.

31. Sary Sinap.

Původ v Rusku, na Krymu.

Velikost menší, váha asi 110 g, šířka 58 mm, výška 65 mm.

Tvar čistě soudkovitý. Největší šířka bývá pod středem, načež se ke stopce zaokrouhluje, kdežto ke kalichu se zužuje. Obě poloviny nebývají vždy stejné. Půdorys tvoří pravidelný kruh.

Kalich je malý, uzavřený, v mělké, široké jamce, s drobnými hrbolky na stěnách.

Stopka 1 cm dlouhá, v úzké, spíše mělké jamce. Okraj jamky nebývá rovný, často k jedné straně sražený.

Slupka lesklá, hladká, bledě žlutá, na sluneční straně žlutavější, zřídka nepatrně mramorovaná s většími, tmavě hnědými tečkami. Silně voní.

Dužnina bílá, jemná dosti šťavnatá, cukrová, poněkud navinulá, výrazné kořeněné chuti.

Jádřinec hruškovitý, uzavřený, komory malé. Jádra plná, špičatě vejčitá, světle hnědá.

Zraje koncem listopadu, vydrží do července.

Strom roste z mládí bujně, vyžaduje teplou, chráněnou polohu. Tvoří úzce jehlancovitou, topolovitou, ne příliš hustou korunu; z toho důvodu se hodí velmi dobře na aleje. Letorosty jsou olivově špinavě hnědé. Uspokojuje v půdě hluboké, živné, přiměřeně vlhké. Plodí později, častý řez oddaluje plodnost. Poněvadž jest značně odolné vůči mrazům i chorobám, bylo používáno v minulých letech v alejích k přeroubování; afinita většiny odrůd byla uspokojivá. Na zákrskových stromech se nepěstuje.

Kvete prostředně pozdě.

Špatné vlastnosti: Pozdě a nejistě plodí.

Upotřebení: Dobrá tržní, více však hospodářská odrůda. Cenová skupina: B III. d. K výsadbě ve velkém se nehodí.

Synonyma: Sinapské, Sara sinap.

31. Sary Sinap

32. Simirenkova reneta

32. Simirenkova reneta.

Původ v Rusku. Pojmenoval a popsal Leon Simirenko v Kijevě, r. 1900.

Velikost prostřední, váha 120 g, šířka 75 mm, výška 65 mm.

Tvar široce kuželovitý, nebo někdy zploštělý. Obě poloviny plodu nebývají vždy stejné.

Kalich pootevřený, v poměrně úzké, přiměřeně hluboké a pravidelné jamce.

Stopka prostředně dlouhá, v pravidelné, nálevkovité jamce.

Slupka hladká, zažloutlá, na sluneční straně lehce začervenalá, s velkými, červenými tečkami.

Dužnina bílá, šťavnatá, navinule nasládlá, s příjemně kořenitou, velmi dobrou chutí. Příjemně voní.

Zraje koncem prosince, vydrží do druhé poloviny léta, aniž by na chuti utrpěla.

Strom roste v mládí bujně, tvoří široce jehlancovitou korunu, rodí záhy a velmi pravidelně. V půdě nevybírá. Při silném mrazu utrpí strom, ale záhy se vzpamatuje. Odrůda tato je rozšířena v celém Rusku a v poslední době se též rozšiřuje v ostatní Evropě.

Upotřebení: Jest to velmi chutné, trvalé stolní ovoce.

Synonyma: Simirenkos grüne Renette.

33. Meklemburské královské.

Původ v Meklembursku.

Velikost: váha až 270 g, šířka až 90 mm, výška 80 mm.

Tvar tupě kuželovitý nebo soudkový nebo válcovitý. Největší šířka v dolejší třetině. Obě poloviny nebývají vždy stejné. Půdorys jest zhranatělý.

Kalich většinou uzavřený, hnědý, vlnatý. Jamka jest hluboká, přiměřeně široká; na okraji jsou vystouplá žebra, táhnoucí se přes celý plod.

Stopka dřevnatá, asi 2 cm dlouhá, 3 mm tlustá. Jamka hluboká, široká, zhrbolená, uvnitř poněkud rezovitá.

Slupka dosti tuhá, hladká, kluzká, lesklá, zelenavě žlutá, později žlutá. Téměř celý povrch jest světle karmazinově červený s hustými, dlouhými nebo krátkými, úzkými nebo širokými, tmavě krvavě červenými pruhy, které na sluneční straně se spojují v souvislou červeň. Plod vypadá jako celý tmavočervený, velmi pěkný. Povrch je pokryt modravým jíním. Má velmi četné, husté, bělavé, dosti znatelné tečky. Nevadne. Voní.

Dužnina žlutavě bílá, jemná, kyprá, křehká, šťavnatá, dobré, sladce navinulé, malinově kořeněné chuti. Příjemně voní.

Jádřinec dosti veliký, 53 mm - 47 mm, cibulovitý. Komory velké 13 - 35 mm, srpovité, vůči ose široce otevřené, se stěnami popraskanými.

Jádra 1—2, malá, 6 mm : 4 mm, okrouhle vejčitá, krátce zašpičatělá, tmavě hnědá, mnohdy v plodu hrkají.

Zraje v prosinci, v únoru jest nejchutnější a při dobrém uchování vydrží dlouho, později však ztrácí šťávu a moučnatí.

Strom roste dobře, tvoří velikou korunu a jest hojně úrodný. Na zákrscích se uplatní nejlépe na EM IX, IV a I. Letorosty jsou tmavě červeně hnědé, s jednotlivými bílými tečkami. Očka jsou malá, přilehlá, patky trojhranné. Květné puky podlouhle vejčité, vlnaté, dosti veliké. Listy jsou oválné, často okrouhlé nebo naopak vejčité, ostře pilovité, většinou s tupou špičkou.

Upotřebení: Pro domácnost a na trh. Cenová skupina B III. b. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Meklemburger Königsapfel.

III. skupina:

33. Meklemburské královské

34. Tombacz

34. Tombácz jablko.

Původ v Maďarsku, pravděpodobně z okolí Szegedu, kde se nalézají staleté stromy.

Velikost nadprostřední až velká, 65 mm vysoká, 95 mm široká.

Tvar kulovitý, často nepravidelně ploše žebernatý.

Kalich otevřený, úšty drobné, vodorovně rozložené, v široké jamce.

Stopka prostředně tlustá, v pravidelné jamce.

Slupka pevná, silná, barvy žlutozelené, nejčastěji pouze v okolí kališní jamky, vyniká buď světlejší nebo tmavší krvavě červené zbarvení.

Dužnina jest bílá, tuhá, chuti natrpklé.

Jádřinec jest dosti veliký, nalézá se více ve spodní části plodu.

Zraje v polovině srpna, je-li otrháno ve vhodný čas, nechá se uchovati až tři měsíce.

Strom jest zcela otužilý, má bujný růst, větve rostou vzhůru, jsou neobyčejně silné; koruna je hustá, vyžaduje občasný průklest, dobře snáší i zmlazování. Rodí pravidelně a hojně, každým druhým rokem lze očekávati dobrou úrodu a to na jakémkoliv tvaru a na všech podnožích. Nejlépe prospívá v půdě hlinitopísčité, s dostatečnou závlahou. Letorosty jsou lesklé, načervenalé, silně plstnaté, listy jsou hrubé, jako kožovitě, pevné, tvaru kulatého, se stromu brzo opadávají. Květná poupata jsou středně veliká, květy jsou střední velikosti, bílé s růžovým nádechem. Ovoce drží velmi pevně u plodonošů. Vzdoruje chorobám a škůdcům.

Špatné vlastnosti: V suché poloze trpí padlím.

Upotřebení: Řadí se mezi prvotřídní tržní odrůdy a zvláště pro kuchyňské účely: jako stolní odrůda jest II. jakosti. Dopravu snáší velmi dobře. Pro plantáže se nehodí. Cenová skupina B IV. c.

35. Gladstonovo.

Původ v Anglii, asi v roce 1900.

Velikost prostřední: váha asi 150 g, výška až 65 mm, šířka až 60 mm.

Tvar zploštěle kulovitý nebo protáhle kulovitý, se znatelnými žebry, jdoucími od kalichu ke stopce.

Kalich zavřený, v ploché, úzké jamce, kolem níž jsou četná žebra.

Stopka 2 cm dlouhá, tenká, nebo prostředně tlustá, v úzké, nálevkovitě sevřené jamce, jejíž okraj až 2 cm přečnívá.

Slupka jemná, lesklá, zdánlivě mastná, voskově žlutá, na sluneční straně tmavě karmínově zbarvená. Mívá zvláštní široké karmínové pruhy.

Dužnina zelenavě bělavá, křehká, šťavnatá, chuti nasládlé, vinné, jemně aromatické.

Jádřinec je široce otevřený, s četnými světlehnědými jádry.

Zraje koncem července, postupně, rychle nepřezrává; prospívá plody protrhávati.

Strom roste prostředně bujně, rozvětvuje se v řídkou, dosti rozložitou korunu; plodonosné ratolesti jsou dlouhé, květné pupeny jsou více na koncích. Nápadné jest zdravé olistění. Plodnost přichází dosti záhy a bývá uspokojivá. Prospívá i ve vyšší, chráněné poloze, osvědčuje se ku přeroubování nevhodných odrůd. Zákrsek keřový na podnoži EM IV. rodí dobře, vzrůst má mírný.

Špatné vlastnosti: Plody trpí značně červivostí a padají, jsou nestejnoměrné velikosti a nestejně zbarvené.

Upotřebení: Jest to výborná stolní odrůda, mající význam však pouze pro domácí zahrady. Cenová skupina A I. d. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Mr. Gladstone, Monsieur Gladstone.

35. Gladstone

36. Forstecký kalvil

36. Forstecký kalvil.

Původ v Německu. Pěstitel H. Wendland, školkař ve Forstecku u Kielu, 1905.

Velikost prostřední, váha asi 150 g. Výška 75 mm, šířka 90 mm

Tvar ploše kulovitý, celý zhranatělý, takže půdorys je velmi nepravidelný kruh. U kalichu je silně zhranatělý a hrany se táhnou nápadně přes celý plod. Obě poloviny nebývají stejné.

Kalich velký, pootevřený, v hluboké, silně vystouplými žebry zhranatělé jamce. Ůšty velké, zelené, plstnaté, navzájem se nedotýkající.

Stopka krátká, v hluboké, rezovité jamce. Okraj jamky zhrbolený.

Slupka hladká, později mastná, světle červená, na sluneční straně tmavě rudá, silně ojíněná, asi jako u Kalvilu červeného podzimního.

Dužnina řídká, kyprá, bělavě zlatožlutá, křehká, vonná. Kolem jádřince je silně červená. Chuti sladce navinulé, aromatické, dobré.

Zralost začíná v září, při dobrém uložení vydrží do vánoc.

Strom roste velmi bujně, je zdravý, záhy a hojně úrodný, daří se v každé dobré půdě a hodí se i na zákrskové tvary a to ve velmi dobrých půdách na EM IX, na EM II, nebo EM IV. Je samosprašný.

Špatné vlastnosti: Trpí monilií a za vlhkého léta hnije.

Upotřebení: Velmi dobré podzimní stolní jablko, ale k výsadbě se doporučuje jen pro milovníky odrůd. Cenová skupina A II. c.

Synonyma: Kalvill von Forsteck.

37. Boskoopské rudé.

Původ v Německu. Jako pukovou variaci zjistil a do obchodu uvedl Schmitz-Hübsch v Mertenu u Bonnu r. 1935.

Velikost je značná, váha asi 300 g, výška 65 mm, šířka 85 mm.

Tvar ploše kulovitý, u kalichu sražený, k jedné straně stavěný, t. j. má šikmou osu. Obě poloviny nejsou stejné. Půdorys je většinou pravidelný kruh.

Kalich většinou pootevřený, v dosti hluboké, široké, na okraji rovné jamce.

Stopka 2 mm tlustá, 2 cm dlouhá, značně přečnívající. Jamka široká, mělká, pravidelná, uvnitř rezovitá, na okraji rovná.

Slupka hladká, lesklá, žlutavě hnědá, na sluneční straně krvavě červená; celý povrch je pokryt hustě síťkovitou rezovitostí nebo tečkami. Nevoní.

Dužnina žlutá, jemná, velmi šťavnatá, rozplývavé chuti, lahodná, cukernatá, navinulá, příjemně aromatická, výborná.

Jádřinec menší, cibulovitý. Jádrové komory velké, vůči široké duté ose štěrbinou otevřené, ostrou špicí k ose téměř u stopky přisedlé.

Jádra dosti početná (8), téměř všechna plochá.

Zraje v lednu, vydrží přes duben.

Upotřebení: Znamenité jablko stolní a tržní. Cenová skupina A I. b. V Německu se doporučuje k pěstování ve velkém.

Strom neliší se od původního Boskoopského; růstové vlastnosti, jakož i požadavky stromu jsou stejné. Tvrdí se, že červenoplodá variace Boskoopského poněkud zatlačí obyčejné Boskoopské, že lépe plodí a to na pláňatech i podnožích zákrskových, rovněž i na přeroubovaných stromech jiných odrůd. Krátké zkušenosti nejsou úplně směrodatné. Nejlepší výsledky jsou dosud na zákrscích na EM IX, případně EM II; dociluje se na nich krásných plodů, až přes 400 gr váhy.

Kvete prostředně záhy.

Špatné vlastnosti: U plodů zvláště velikých se objevuje pod slupkou v menším měřítku hnědavé křenčení.

Synonyma: Schmitz-Hübsch, Blutroter Boskoop, Purpurroter Boskoop.

37. Boskoopské červené

38. Northern Spy

38. Northern Spy.

Původ v Severní Americe.

Velikost: Váha asi 270 g, výška i šířka asi 8 cm.

Tvar zploštěle kulovitý, ke kalichu kuželovitě protáhlý. Plody jsou širší než vyšší a dělají dojem tvaru široce kuželovitého. Povrch je hladký, v půdoryse tvoří pravidelný kruh. Obě poloviny plodu nejsou stejné.

Kalich veliký, většinou pootevřený, ústy jsou vzpřímené, dovnitř zahnuté.

Jamka mělká, široká, pravidelná, s drobnými hrbolky.

Stopka asi 2½ cm dlouhá, 2 mm tenká, asi 1 cm přesahuje přes jamku, kteráž je dosti hluboká, prostředně široká, pravidelná, nálevkovitá, jemně rezovitá.

Slupka lesklá, hladká, světle žlutá, na sluneční straně růžově mramorovaná; někdy má i krátké tmavé nápadné pruhy. Některé plody jsou zardělé a pouze u přechodu do světlé barvy částečně pruhované. V červené barvě jsou četné, světle hnědé rezovité tečky, v mramorované červeni nápadně tmavší, ke kalichu drobnější, ale hustší. Plody se světlou slupkou jsou jakoby hustě a drobně kropenaté. Ve žluti jsou nápadně malé, téměř černé tečky a také malé, četné, rezovité skvrny. Slupka slabě voní.

Dužnina žlutavě bílá, jemná, velmi šťavnatá, křehká, sladce navinulá, navinulost převládá, s příchutí lehce kořenitou, celkem velmi dobrá.

Jádřinec je veliký, vejčitý, komory dosti velké, prostorné, vůči ose otevřené, stěny jemně trhané. Jádřincová osa je prostředně široká. Jádra malá, většinou dokonale vyvinutá, vejčitá, dosti ostře zašpičatělá, světle hnědá, po 2—4.

Sklízí se pozdě, zraje v prosinci vydrží do května.

Strom roste bujně, zdravě, tvoří pravidelnou, vznosně rostoucí korunu, počíná ploditi značně pozdě a plodí jen prostředně; není náročný na půdu ani polohu. Hodí se pro mezišlechtění. Odrůdě se přisuzuje veliká důležitost i jako podnož a zavádí se jako zkušební odrůda mezi vegetativně množené a zařazuje se mezi typ, působící velmi silný vzrůst. Nevzdoruje chorobám.

Kvete velmi pozdě; netrpí pozdními mrazíky. Částečně samosprašný; pylodárce: Mc Intosh, Cortland.

Dobré vlastnosti: Ze všech známých odrůd jabloní je nejodolnější proti mšici krvavé a tvrdí se, že tato odolnost se vztahuje i na odrůdy, které jinak jsou mšicí vyhledávané, jsou-li na Northern Spy štěpované. I když vítr na strom mšici zanese, tedy podle zkušeností zase sama zmizí, aniž by bylo třeba stříkati. Šťáva stromu této odrůdy mšici nesvědčí. Poměrně mrazuvzdorná.

Upotřebení: Výborná tržní odrůda. Cenová skupina B III. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Záře severu, Zvěd severu, Späher des Nordens, Spion des Nordens.

39. Skořicové letní.

Původ v Holandsku.

Velikost menší; váha asi 100 g, výška 55 mm, šířka 65 mm.

Tvar úhledný, kulovitý, u stopky zploštělý, ke kalichu se zužuje. Někdy také se vyvíjí jedna strana méně než druhá, většinou jest strana, obrácená ke slunci, větší.

Kalich zavřený, nebo pootevřený; jamka dosti hluboká a široká, četnými výstupky zhrbolená.

Stopka jest asi 15 mm dlouhá, přes jamku značně přesahující, tenká, v úzké, nálevkovité a rezovité jamce.

Slupka jemná, lesklá, hladká, krásně žlutá; většinou celá růžově řídce mramorovaná, s četnými drobnějšími nebo širokými karmínovými pruhy a skvrnami. Nepatrně voní.

Dužnina žlutavá, pod slupkou a kolem jádřince zarůžovělá, šťavnatá, dosti tuhá, jemná, velmi vonná, zvlášť příjemné, aromatické chuti.

Jádřinec jest polokulovitý, dosti veliký, komory jsou široce otevřené do osy jádřincové. Jádra nepočetná, drobná, krátká, plná, tmavohnědá.

Zraje v polovině září, vydrží do listopadu.

Strom vyniká zdravostí, roste prostředně bujně, tvoří hustou, prostředně velikou, poněkud převislou korunu. Prospívá i ve vyšší poloze. Stromy přestály i kruté mrazy a snášejí i dosti vlhkou půdu. Plodnost začíná poněkud později, jest střídavá. Vyskytuje se ve starších sadech a domácích zahradách jako polo- a vysokokmen. Zákrsky na podnoži EM IV. uspokojují.

Kvete prostředně záhy.

Špatné vlastnosti: Trpí značně červivostí.

Upotřebení: Plody pěkně vyvinuté a krásně vybarvené náleží mezi hledaná letní stolní jablka, vhodná i ke všeobecnému zpracování v kuchyni. Cenová skupina A II. d. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Jablko skořicové letní, Měkkorůže, Zimmt Apfel, Milerosa cinnamea, Binder Soete, Soete Kantappel, Pigeonnet, Gestreifter Sommerzimmtapfel.

39. Skořicové letní

40. Säfstaholm

40. Säfstaholm.

Původ ve Švédsku.

Velikost prostřední; váha 150—200 g. Výška 70 mm, šířka 90 mm.

Tvar soudkovitý, nebo jehlancovitě zúžený. Největší šířka je téměř uprostřed. Obě poloviny jsou vždy nestejné.

Kalich je uzavřený neb polootevřený, na bási zavřený, ku konci hnědý, plstnatý. Úšty jsou široké, na bási srostlé, nebo nepatrně dělené, dlouhé, vzpřímené, na konci zahnuté. Jamka je dosti hluboká, poněkud úzká, na okraji s plochými, po plodu se téměř neznatelně rozbíhajícími žebry.

Stopka jest 2—3 cm dlouhá, 2 mm tlustá, hnědězelená; jamka široká, hluboká, zhrbolená, mírně rezovitá.

Slupka je hladká, poněkud mastná, světle zelenavě žlutá, později světle žlutá; bývá ze tří čtvrtin pokrytá rozmytou červení, v níž jsou kratší a dlouhé, tmavě červené, dosti široké pruhy. Barva je velmi líbivá. Po celém plodu jsou rozsety šedě rezovité tečky, které jsou u stopky větší, ke kalichu čím dále menší. Nevadne, voní jen nepatrně.

Dužnina bílá, šťavnatá, jemná, křehká, chuti sladce navinulé, poněkud kořeněné, dosti dobré.

Jádřinec je protáhlý, cibulovitý, 43 mm široký, 40 mm dlouhý. Komory dosti velké, 12 mm široké, 25 mm dlouhé, ostrou špicí na obou stranách přisedlé, vůči ose otevřené, se stěnami popraskanými.

Jádra jsou po dvou, dobře vyvinutá, tmavě hnědá.

Zraje v srpnu, vydrží dobře uložené do října.

Strom záhy a velmi úrodný, roste prostředně bujně, na půdu nečiní nároků, prospívá i v drsnější poloze.

Kvete prostředně záhy. Je dobrým pylodárcem. Dobré opylovače pro tuto odrůdu jsou: Astrachán bílý, Astrachán červený, Charlamowski, Gravštýnské, Coxova reneta, Průsvitné bílé.

Upotřebení: Pro všechny kuchyňské účely a jakožto raná, vzhledná a dosti chutná odrůda i pro stůl a trh. K pěstování ve velkém se nehodí. Cenová skupina: B III. c.

41. Woltmannův řehtáč.

Původ pravděpodobně v Německu.

Velikost dosti velká, váha asi 230 g, výška 80 mm, šířka 84 mm.

Tvar soudkovitý, nebo válcovitý. Obě poloviny nebývají vždy stejné; největší šířka bývá uprostřed, nebo pod středem. U kalichu je silná žebernatost, která se táhne přes celý plod a činí tak povrch nepravidelný.

Kalich pootevřený, zelenavě hnědý, jamka mírně hluboká, široká, na okraji s 5 vystouplými žebry.

Stopka dřevnatá, 16 mm dlouhá, 2 mm tlustá. Jamka hluboká, široká, poněkud zhrbolená, uvnitř rezovitá.

Slupka hladká, skoro kluzká, lesklá, světle zelená, později žlutá, na sluneční straně lehkou červení pokrytá, ve stínu spíše červeně tečkovaná a téměř na celém plodu s tmavšími karmazínovými pruhy. Tečky jsou řídké, jemné, šedě hnědé. Nevadne. Silně voní.

Jádřinec 45 : 42 mm, vejčitě cibulovitý, komory 11 : 29 mm, na obou stranách ostrou špicí k ose přisedlé, na stěnách popraskané, dosti prostorné. Osa dosti široká, dutá, vůči komorám otevřená. Jádra dosti početná, malá, 7 : 3 mm, většinou plná, vejčitá, dlouze zašpičatělá, světle hnědá.

Dužnina světle žlutá, pod slupkou lehce začervenalá, polojemná, dosti kyprá, křehká, šťavnatá, příjemná, poněkud vinně nakyslá, cukernaté chuti.

Zraje v listopadu, vydrží do března. Netrpí křenčením, snadno nehnije.

Upotřebení: Hospodářské a velmi cenné tržní jablko. Cenová skupina B III. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

Strom roste velmi zdravě, silně, tvoří dlouhé, ne příliš rozvětvené větve, plodonoše zcela krátké; rodí záhy a hojně. Větve jsou následkem stálého zatížení plody dolů ohnuté. Letorosty jsou dlouhé, silné, navrchu plstnaté, bez stříbrného nádechu, s četnými jemnými tečkami.

Synonyma: Woltmanns Schlotterapfel.

41. Woltmanův řechtáč

42. Herrnhutské

42. Herrnhutské.

Původ v Německu. A. Heitze v Herrnhutu je nalezl v r. 1910.

Velikost prostřední; výška 80 mm, šířka 80 mm, váha až 220 g.

Tvar protáhle soudkovitý, největší šířka uprostřed. Obě poloviny nebývají vždy stejné. Povrch hladký, u kalichu mírně zvlněný.

Kalich malý, uzavřený, kališní jamka úzká, mělká, význačnými žebry zhrbolená. Některá žebra se táhnou přes celý plod a činí tak půdorys nepravidelný.

Stopka až 3 cm dlouhá, tenká, stopečná jamka úzká, nepravidelná, prostředně hluboká, uvnitř rezovitá.

Slupka hladká, lesklá, bledě žlutá, větší část plodu pokrytá karmínově červenou barvou s tmavšími, ne příliš nápadnými pruhy. Tečky četné, jemné, bílé, viditelné. Nevoní a nevadne.

Dužnina žlutavě bílá, jemná, velmi řídká, kyprá, křehká, dostatečně šťavnatá, jemně sladce navinulá, příjemně kořeněná. Po rozkrojení rychle hnědne.

Jádřinec protáhle okrouhlý, komory 20 : 10 mm, vůči ose široce otevřené, stěny popraskané; jádra 10 : 5 mm, světle hnědá, dlouze zašpičatělá.

Zraje začátkem října, vydrží do února.

Strom roste prostředně, tvoří široce jehlancovitou korunu, vyniká otužilostí a nápadně zdravým olistěním. Jest vhodný k výsadbě stromořadí a pro husté, úzké výsadby, prospívá i v lehčí půdě. Rodí záhy a hojně, každý druhý rok neobyčejně bohatě. Květ nezmrzne ani při 5 stupních pod nulou. Plody netrpí strupovitostí. Zákrsky se pěstují na typech EM IV, II, na tvarech se osvědčuje na podnoži EM IX.

Kvete prostředně záhy.

Špatné vlastnosti: Na svoji velikost poměrně lehká.

Upotřebení: Je to jablko více pro upotřebení v kuchyni, ale pro svoji krásu hodí se i za ovoce stolní. Cenová skupina B III. c. Pro pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Schöner aus Herrnhut.

43. Nitschnerovo jahodové.

(Čti: Nýčnerovo jahodové.)

Původ: Vypěstoval jej Nitschner v Elley (Kursko). V roce 1870 bylo Dr Lucasem podle pěstitele pojmenováno.

Velikost nadprostřední; výška 80 mm, šířka 60 mm, váha 200 g.

Tvar podlouhlý, nerovný, povrch zhrbolený; vyskytují se i plody více zploštělé, s pěti plochými žebry, která se rozbíhají přes celý plod a tvoří tak zhranatělost. Půdorys je velmi nepravidelný.

Kalich, téměř na povrchu plodu uzavřený, jamka zcela nepatrná, obklopená četnými drobnějšími hrbolky.

Stopka krátká, tlustá, někdy dužnatým svalem ke straně stlačená; jamka mělká, široká, někdy bývá úzká a hluboká.

Slupka drsná, bez lesku, v zralosti poněkud mastná, žlutá, většina slabou růžovou barvou pokrytá, s četnými trhanými, temně karmínovými pruhy. Celkový vzhled je velmi ladný. Mírně voní.

Dužnina žlutavě bílá, málo šťavnatá, jemně navinulá, mírně nakyslá s malinovou příchutí.

Jádřinec dosti velký, cibulovitý, komory velké, pootevřené, stěny značně popraskané. Jádřincová osa jest dutá, široce otevřená do všech komor. Jádra dosti velká, po dvou, podlouhlá, hnědá.

Zraje v druhé polovině září, vydrží do ledna.

Strom hodí se zvláště pro těžké půdy, přiměřeně vlhké, v suché půdě krní. Korunu tvoří střední velikosti, hustou, poněkud převislou. Rodí brzy, střídavě a hojně. Řez se omezuje na nejdůležitější průklest, nasazuje na konci tenkých ratolestí, čehož nutno při řezu dbáti. Pěstuje se jako zákrsek keřový na EM IV.

Kvete záhy.

Špatné vlastnosti: Trpí červivostí.

Upotřebení: Jest to cenné ovoce stolní i hospodářské. Cenová skupina: B IV. b. Jen pro zahrady.

Synonyma: Jahodové Nitschnerovo, Nitschners Erdbeerapfel.

43. Nitschnerovo jahodové

44. Cox Pomona

44. Coxovo jablko.

(Čti: Koksovo jablko.)

Původ v Anglii. Semenáč Ribstonského. Pěstitel M. R. Cox z Colnbrook - Lawn u Londýna.

Velikost až velmi veliká, výška asi 85 mm, šířka 95 mm, váha až 280 g.

Tvar zploštělý, u kalichu žebernatý. Poloviny plodu nestejné.

Kalich otevřený, jamka velmi hluboká, nepravidelná, vyvstalými žebry zhrbolená. Na okraji jest pět velmi znatelných, dosti širokých žeber, z nichž některá se táhnou přes celý plod.

Stopka krátká, tlustá, dobře drží na plodonoši. Jamka pravidelně nálevkovitá, poměrně hluboká, bez rezivosti; okraj zhrbolený.

Slupka lesklá, hladká, mastná, tenká, pevná, světle žlutá, někde po celém povrchu karmínovými trhanými proužky zbarvená, takže činí dojem spíše mramorovaný než pruhovaný. Plody zvláště ozářené jsou tmavě zardělé. V červeni jsou četné, světlé, nápadné tečky. Mírně voní.

Dužnina žlutavě bílá, jemná, křehká, značně šťavnatá, chuť přiměřeně nasládlá, výrazně, ne však rušivě navinulá, nepatrně kořeněná.

Jádřinec dosti veliký, 44 : 32 mm, ploše cibulovitý; komory 11 : 16 mm, dosti prostorné, do osy široce otevřené; stěny málo popraskané.

Jádra po 1—2, velká, okrouhle vejčitá, krátce zašpičatělá, hnědá, většinou plná.

Sklízí se v září, zraje v říjnu až listopadu, nechá se udržeti do ledna, nevadne.

Strom roste prostředně bujně, starší koruna je široce rozložitá, ne příliš rozvětvená. Není choulostivý, ani v půdě zvláště vybíravý, příliš vlhkou půdu nesnáší. Snese i vyšší, chráněné polohy. Úrodnost bývá celkově dobrá, krásné a velké plody se docilují zvláště na zákrscích na EM IV, II.

K opylení potřebuje odrůdy: Boikovo, Filipka, Parména zlatá, James Grieve, Signe Tillisch.

Kvete pozdě, květenství trvá dosti dlouho.

Špatné vlastnosti: Plody jsou náchylné k monilii a křenčení.

Upotřebení: Vzhledné stolní jablko, hodící se pro trh i kuchyňské zpracování. Pro dopravu musí se dobře balit. Caru Alexandru vyrovná se krásou i velikostí, chutí jej předčí. Poněvadž je podzimní odrůdou, nehodí se k většímu rozšíření. Cenová skupina B, C, V. b.

Synonyma: Cox Pomona, Pomona de Cox, Hill's Seedling, Pomon - Koksa.

45. Rosella.

Původ nezjištěný.

Velikost nadprostřední, váha asi 200 g, výška 8 cm, šířka 8½ cm.

Tvar kulovitý, u stopky silně sražený, ke kalichu protáhlý. Půdorys pravidelný kruh. Největší šířka uprostřed. Povrch hladký, rovný.

Kalich dosti veliký, je buď na povrchu, nebo v úzké, mělké jamce, s drobnými hrbolky na bási.

Stopka dosti dlouhá, tenčí, pružná. Jamka pravidelná, dosti hluboká, nálevkovitá, uvnitř rezovitá.

Slupka hladká, mdle lesklá, někdy mastná, zelenavě žlutá, na sluneční straně světlejší husté karmínové pruhy na podkladě řídce mramorovaném. Plody zastíněné jsou žlutozelené, jen na sluneční straně krásně vybarvené. Silně voní.

Dužnina zelenavě bílá, hrubozrnná, křehká, rozplývavá, šťavnatá, chuti sladké, silně kořeněné. Patří mezi nejlepší sladká jablka.

Jádřinec dosti veliký, jádrové komory veliké, stěny nepatrně popraskané. Osa téměř zavřená. Jádra dosti početná, dosti veliká, světle hnědá, většinou hluchá.

Sklízí se koncem září; jedlá zralost začíná v listopadu, vydrží do ledna.

Strom roste velmi zdravě, kruté mrazy přestál bezvadně, vůči chorobám i škůdcům jest značně odolný. Květy odolné. Růst stromu prostředně bujný, v mládí vzpřímený, později více rozložitý, až převislý. Vzhledem k tomu vyžaduje z mládí řezem založiti základní pevnou kostru koruny. Plodí velmi záhy, střídavě velmi hojně. V půdě ani poloze není vybíravý. Hodí se do zahrad v zákrskových tvarech, na podnoži EM II a IV. Tvarům se lehce přizpůsobuje. Hodí se velmi dobře na přeroubování neplodných odrůd. **Kvete prostředně záhy. Jest dobrým pylodárcem.**

Špatné vlastnosti: Při dlouhém uskladnění podléhá jádřincové hnilobě.

Upotřebení: Jest to nenáročná odrůda pro milovníky sladkých jablek. Cenová skupina B II. b. K pěstování ve velkém se nehodí.

45. Rosella

46. Pomfelie

46. Pomphelie.

(Čti: Pomfélie.)

Původ: v Anglii; pěstitel Jos. Kirke, školkař v Bromptonu.

Velikost prostřední, váha až 230 g, výška 70 mm, šířka 80 mm.

Tvar stejnoměrný; plody jsou zdánlivě vysoké, kuželovité, k temeni i ku stopce stejně zaokrouhlené, nebo nižší, zploštěle kulovité.

Kalich otevřený, v dosti hluboké, široké a drobně žebérkaté jamce; okraj je poněkud zhrbolený, některé hrbolky se táhnou mírně přes celý plod a kulatost jeho poněkud hranatí.

Stopka většinou kratší, dřevnatá; jamka úzká, hluboká a porezavělá, rez se drobně paprskovitě rozptyluje dosti daleko.

Slupka hladká, lesklá, sytě žlutá, většinou pokrytá krásnou nahnědlou tmavě zářivě červenou barvou, nenápadně pruhovaná a žíhaná. Šedé i bělavé tečky jsou nenápadné, v okolí kalichu jemná rez, místy i rzivé skvrny.

Dužnina bělavě žlutavá, dosti jemná, měkká, šťavnatá, chuti dosti dobré, příjemně sladce navinulé, mírně nakyslé, bez zvláštní kořenitosti.

Jádřinec má dutou, úzkou osu, do které komory ústí krátkou štěrbinou. Stěny komor jsou řídce natrhané. Jádra středně veliká, podlouhlá, hnědá, většinou nevyvinutá.

Sklízí se počátkem října, jedlá zralost nastává v polovině listopadu, vydrží často až do února. Nevadne.

Strom tvoří mohutnou kulovitou korunu. Hlavní větve se hojně drobně rozvětvují, koruna houstne a vyžaduje častý průklest. V půdě nevybírá, ale suchá půda mu nesvědčí; zvláště prospívá v půdě hlinité, propustné. Polohy drsné, vysoké, nesnáší; plody drží pevně a vítr je neshazuje. Na zákrscích keřových na EM II a IV dává krásně vybarvené, stejnoměrné plody. Pro tvary se dobře nehodí, ježto nasazuje na koncích, čehož nutno při řezu dbáti.

Plodí poněkud později, potom ob rok velice hojně, nebo střídavě.

Kvete prostředně záhy.

Upotřebení: Dopravu snáší velmi dobře; je to především odrůda tržní, lákavá ku prodeji, jinak ovoce je spíše hospodářské. Cenová skupina B IV. b. Jen pro zahrady.

Špatné vlastnosti: Plody někdy křenčí.

Synonyma: Reneta Pomphelia, Reinette de Pomphélia.

47. Burchardtova reneta.

Původ v Rusku; vypěstoval jej ze semena Hartwiss, ředitel carských zahrad v Nikitě na Krymu a pojmenoval ji po německém pomologu Burchardtovi.

Velikost prostřední, výška 53 mm, šířka 76 mm.

Tvar ploše kulovitý, povrch téměř hladký. Největší šířka uprostřed, obě poloviny plodu stejné. Vyskytují se i plody tvaru odlišného, zejména nesouměrné nebo mírně žebernaté.

Kalich otevřený, také i pootevřený, v hluboké, široké, porezavělé jamce, s plochými žebry.

Stopka asi 14 cm dlouhá. Jamka dosti hluboká, široká, pravidelná, hnědě zelená, uvnitř rezovitá s okrajem téměř rovným.

Slupka jemná, lesklá, žlutavě bílá, na sluneční straně zlatovější. Tečky řídké, dosti velké, hnědé. Na celém povrchu jest rozprostřena mřížkovitá rezovitost. Plod nevoní, nevadne.

Dužnina spíše bílá, mírně žlutavá, velmi jemná, polokřehká, hojně šťavnatá; chuť renetovitá, ne však význačně kořenitá, je poněkud navinulá, přiměřeně sladká.

Jádřinec dosti veliký, cibulovitě zploštělý, 34 : 27 mm, komory prostorné, hladké, osa jádřincová úzká. Jádra prostředně veliká, vejčitá, kaštanově hnědá, dobře vyvinutá.

Zraje v říjnu, vydrží přes prosinec.

Strom má slabší vzrůst, tvoří menší, jehlancovitou korunu, snáší i drsnou polohu, nehodí se do příliš otevřených poloh, větve jsou poněkud křehké, spokojí se i s chudší půdou, roste zdravě. Je velmi úrodný, často již ve školce. Hodí se na zákrsky na EM II a EM IV. Kvete prostředně záhy, květy nejsou choulostivé.

Špatné vlastnosti: Plody jsou nestálé, z vlhkých půd, v mokrých letech ovoce puká, křenčí a záhy se kazí.

Upotřebení: Je to velmi dobrá, úhledná stolní a tržní odrůda. Cenová skupina: A I. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Burchardt's Reinette, Reinette Burchardt Burchardt renetje.

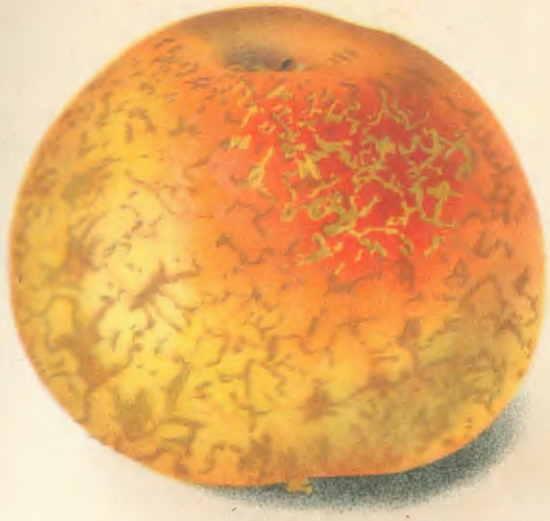

47. Burchardtova reneta

48. Osnabrücké

48. Osnabrückská reneta.

Původ v Německu, z r. 1700.

Velikost prostřední, váha až 150 g, výška 60 mm, šířka 70 mm.

Tvar kulovitý, u stopky více sražený, ke kalichu nepatrně zúžený. Povrch je pravidelný, rovný, jen u kalichu se táhnou pravidelná, plochá žebra, která činí půdorysnou kružnici mírně zvlněnou.

Kalich je dosti veliký, v mělké jamce. Kolem kalichu jsou drobné hrbolky. Okraj jamky je zvlněný.

Stopka je 23 mm dlouhá, 3 mm tlustá, v hluboké, úzké, nálevkovité, pravidelné jamce, jejíž okraj je skoro rovný, někdy mírně zvlněný.

Slupka, pokud není rezovitá, je hladká, lesklá, slámově žlutá, na sluneční straně mírně zahnědlá, s řídkými, úzkými, trhanými, karmínovými pruhy. Většina plodu je však souvislou tmavohnědou rzí pokrytá.

Dužnina bílá, vonná, tuhá, jemná, šťavnatá, velmi příjemné, sladce navinulé, renetovité chuti.

Jádřinec cibulovitý, 4 : 3 cm, jádrové komory dosti velké, prostorné, vůči jádřincové ose otevřené. Pergamenové stěny mírně popraskané.

Jádra jsou nepočetná (8), většinou hluchá. V jednom plodu bývají jen asi 2 jádra plná, jsou 6 mm dlouhá, 4 mm široká, tmavohnědá.

Zraje v prosinci, vydrží do března.

Strom polovysoký, s počátku vzpřímený, s vysoce stavěnou korunou; s počínající úrodou klesají větve dolů a pak se tvoří koruna širší a řidší. Žádá teplou, ale ne suchou půdu a otevřenou polohu. Pro pěstování ve velkém se nehodí. Květy jsou vinně červené.

Je cizosprašný. Pyl neklíčivý. **Kvete** prostředně záhy.

Špatné vlastnosti: V nevhodném stanovišti trpí rakovinou a zasycháním špiček. Vyzrávání letorostů a ukončení vegetace se děje velmi pozdě a listy zůstanou až do zimy na letorostech. Plody v suché místnosti vadnou a zcvrkávají se. Má velmi mnoho odpadu. Postřik měďnatými prostředky nesnáší.

Upotřebení: Hospodářská odrůda, nehodící se k množení. Cenová skupina B IV. c.

Synonyma: Osnabrücker Reinette, Reinette d' Osnabruck, Graawe Foos Renet.

49. Krátkostopka královská.

Původ pravděpodobně ve Francii, kdež byla známa již kolem roku 1600.

Velikost: Váha asi 210 g, šířka 75 mm, výška 50 mm.

Tvar je zploštělý, nejširší je uprostřed; půdorys je pravidelný kruh.

Kalich otevřený, jamka kališní je široká, prostředně hluboká, nepatrně žebernatá.

Stopka tlustá, velmi krátká, v široké, nálevkovité, rzivé jamce.

Slupka je poněkud drsná, kolem stopky a u kalichu rezovitá. Barva je zlatožlutá, značně zastřená souvislou rudou červení, nebo pruhovaná. Rzivé tečky a skvrny jsou velmi četné.

Dužnina je bělavě žlutá, dosti tuhá, jemná, šťavnatá, renetovitá, sladce navinulá, aromatická.

Jádřinec je bezosý. Komory jádrové jsou malé, obsahují četná, menší, tmavohnědá, špičatá jádra.

Sklízí se v druhé polovině října, co nejpozději, zraje v prosinci, vydrží do května.

Strom tvoří korunu hustou, střední velikosti, v půdě není vybíravý, hodí se i pro polohu drsnou. Spokojí se sice i se špatnější půdou, ale ne příliš suchou; nejlepších výsledků dává v půdě živné, přiměřeně vlhké. V suché a písčité půdě krní. Rodí dosti záhy a obstojně. Hodí se na zákrskové stromy a tvarům se dobře přizpůsobuje. Zákrsky štěpují se na EM II, IV, malé tvary na EM IX. Kvete pozdě.

Špatné vlastnosti: Předčasně sčesané brzy uvadne a změkne, dužnina stává se houbovitou.

Upotřebení: Velmi dobré jablko tržní i stolní. Cenová skupina B II. d. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Zlatoušek krátkostopkatý, Court-pendu, Belgischer Kurzstiel, Court Pendu Musqué, Court Pendu Rouge Royal, Coriandra Rose, Carnon's Apple, Princesse Noble Zoete, Pomme Pendante, Prasomila mollis, Königlicher Kurzstiel.

49. Krátkostopka královská

50. James Grieve červené

50. James Grieve červené.

Velikost: Prostřední až velké, asi 250 g, výška 75 mm, šířka 92 mm.

Tvar ploše kulovitý, největší šířka uprostřed.

Kalich otevřený nebo pootevřený, v hluboké, široké, několika žebry mírně zhranatělé jamce. Půdorys téměř pravidelný kruh.

Stopka tlustá, krátká, nedosahující okraj jamky, vtlačené do hluboké, prostředně široké, nálevkovitě zúžené, pravidelné jamky.

Slupka hladká, lesklá, žlutavě zelená, na sluneční straně mírně, nepatrně zahnědlá, jakoby mramorovaná; v této barvě se vyskytují trhané, četné, vystouplé rezovité bradavice. Vůně silná a příjemná.

Dužnina žlutavě bílá, tuhá, jemná, šťavnatá, chuti mírně navinulé, nasládlé, aromatické a velmi příjemné, připomínající na Gravštýnské.

Jádřinec malý, cibulovitý, jádrové komory malé, stěny jejich hladké, nepopraskané. Jádra jsou dosti velká, ne příliš plná, podlouhlá, tmavohnědá.

Sklízí se v září, zraje počátkem října, vydrží do konce ledna.

Strom roste v mládí velmi bujně, vzpřímeně, tvoří prostředně velikou korunu. Rodí dosti záhy, uspokojivě. Ve školkách vyniká nad jiné odrůdy vzpřímeným a velice bujným vzrůstem. Pro zákrskové stromy se hodí EM II, IX. Na Jičínsku bylo této odrůdy používáno ku přeroubování neplodných stromů. Srůstová afinita je velmi dobrá, rány se dobře zacelují, přeroubované stromy rostou zdravě a uspokojivě plodí.

Kvete prostředně pozdě.

K opylení potřebuje odrůdy: Bismarkovo, Bojkovo, Coxovo jablko, Bathské.

Špatné vlastnosti: Trpí červivostí. V r. 1946 byly plody již v prvé polovině listopadu přezrálé, moučnaté.

Dobré vlastnosti. Doposud nebyla pozorována strupovitost.

Upotřebení: Velmi cenná stolní odrůda. Cenová skupina A I. b. Doporučuje se i na plantáže.

Synonyma: Red James Grieve, Redcoad Grieve.

51. Kropená reneta.

Původ ve Francii, z roku asi 1600.

Velikost: Váha asi 110 g, výška 57 mm, šířka 64 mm.

Tvar je polosoudkovitý, t. j. u stopky jakoby v polovině přeříznutý soudek. Největší šířka je blízko stopky, načež se ke kalichu zužuje. Povrch je téměř rovný, jen někdy plochými hrbolky nepatrně zvlněný, takže půdorys tvoří buď pravidelný kruh nebo elipsu.

Kalich dosti veliký, uzavřený, v široké, dosti pravidelné jamce, která je na okraji poněkud zvlněná.

Stopka je krátká, dosti tlustá, z jamky přečnívající. Prohlubinka dosti hluboká, úzká, pravidelná, nálevkovitá, uvnitř rezovitá.

Slupka lesklá, hladká, zelenavě žlutá, na sluneční straně světle hnědou červení mramorovaná a tmavými, karmazinovými, úzkými, hustými, kratšími pruhy pokrytá; úplně ozářená plocha je pokryta souvislou, rudě karmínovou červení, v níž jsou četné, světle šedé tečky, takže činí dojem téměř kropenatý. Nevoní.

Dužnina žlutavě bílá, tuhá, jemná, šťavnatá, chuti navinulé, značně kořeněné, velmi dobré.

Jádřinec je malý, 3 : 25 mm, cibulovitý. Jádřincová osa je vůči všem komorám po celé délce úzkou štěrbinou otevřená; komory 1 : 2 cm, jsou spíše těsné, stěny mírně popraskané. Jádra ne příliš početná, ne vždy stejně vyvinutá, tmavohnědá.

Zralost jedlá začíná v listopadu, vydrží do dubna.

Strom tvoří téměř kulovitou korunu, rodí přes rok a velmi hojně. Květy nejsou vůči mrazům choulostivé. Daří se v každé půdě, která je jen poněkud výživná, i v písčitých půdách velmi dobře prospívá. Hodí se k širokým silnicím na stromořadí, v polohách ne příliš drsných.

Jest dobrý opylovač. Kvete prostředně pozdě.

Upotřebení: Jest to dobré ovoce stolní, velmi dobré hospodářské, vhodné i pro výrobu ovocného vína. Plody nutno nechati dlouho na stromě. Cenová skupina B II. d. Na plantáže se nehodí.

51. Kropená reneta (Karmelitská)

52. Novoyorská reneta

52. Nowojorská reneta.

Původ; v Americe.

Velikost prostřední: bývá asi 55 mm vysoká, 70 mm široká, váha asi 150 g, tvar kulovitý, nebo zploštělý, ke kalichu zúžený. Má široké vyvýšeniny, jimiž nabývá plod tvaru jakoby pětihranného. Vyskytují se i plody s temenem k jedné straně skloněným.

Kalich uzavřený, malý, v jamce velmi mělké a široké, zcela nepatrně, drobně zhrbolené.

Stopka tenká, asi 2 cm dlouhá, úroveň jamky poněkud přesahuje; jest v hluboké, nálevkovitě sevřené, rezovité jamce. Rez se paprskovitě rozbíhá.

Slupka hladká, pevná, dosti tlustá, je světle žlutá, nebo zelenožlutá, větší část povrchu je červeně zbarvená. Na slunci je až purpurově mramorová a ještě tmavěji, rozmytě, nezřetelně žíhaná. Žíhání je znatelné i ve žluté barvě. Charakteristické jsou běložluté tečky; čím jsou blíže ke stopce, tím jsou větší a vyskytují se řídčeji, mají ve svém středu černé rezivé skvrny a u kalichu pak jsou menší a hustší. Místy objevuje se korkovina, nejvíce u stopky.

Dužnina jemná, pevná, běložlutá, místy pod slupkou načervenalá, vlákna kolem jádřince žlutě zelená; chuť velmi dobrá, sladká, mírně navinulá, lehce kořenitá.

Jádřinec prostředně veliký, komory malé, otevřené, se slabými, rozpraskanými stěnami. Jest částečně bezosý. Jádra četná, zcela vyvinutá, hnědá.

Sklízí se v říjnu, uzrává v prosinci, vydrží přes květen.

Strom v mládí roste až velmi bujně, není choulostivý, plodí poněkud později a jest potom střídavě a uspokojivě úrodný. Při veliké úrodě je nutné protrhání plodů; tím docílí se plodů velikých.

Květy veliké, většinou bílé. Půdu vyžaduje hlubokou, těžší, s vápnem a humusem, ne však suchou nebo příliš vlhkou, polohu slunnou, ne příliš větrnou.

Špatné vlastnosti: Strom je náročný.

Upotřebení. Výborné stolní a tržní jablko. K pěstování ve velkém se nehodí. Cenová skupina A I. c.

Synonyma: New York Reinette, Die Neuyorker Reinette, Reinette de Newyork, Pomme de Newyork, Newton's Pippin, Downton Peppin, Amerikanischer Gewürz Apfel, Prasomila Noveboracensis.

53. Nysoerské.

Původ v Dánsku.

Velikost prostř.; váha 120 g, výš. 55 mm, šíř. 65 mm.

Tvar parménovitý, tupě kuželovitý, největší šířka je pod polovinou. Povrch je pravidelný, hladký, bez žebernatosti. Půdorys je pravidelný kruh, obě poloviny plodu jsou většinou stejné.

Kalich je veliký, pootevřený, nebo úplně otevřený, úšty kališní jsou velké, vzpřímené, asi z poloviny zpět zahnuté, na vnější straně šedězeleně plstnaté, uvnitř světle hnědé, na bási jsou srostlé. Jamka kališní není příliš široká, je úplně mělká, pravidelná, po jejích stěnách jsou drobné perličky.

Stopka je asi 1½ cm dlouhá, 2 mm tlustá, jamku poněkud přesahuje. Jamka je spíše mělká, široká, pravidelná, někdy jen jakoby dužnatým hrbolkem zaoblená, uvnitř je bez rezovitosti.

Slupka je hladká, velmi lesklá, světle žlutá, téměř celý plod je růžově mramorovaný; na sluneční straně je mramorování tmavší, až rudě červené. Po celém povrchu jsou různé, roztroušené, dosti husté, krátké, trhané, tmavší karmínové pruhy. Na celém plodu jsou velmi četné, nápadné, velké, rezovité tečky, které u kalichu jsou mnohem hustěji, jsou však drobnější. V červené barvě jasně vynikají. Jsou spolehlivým rozpoznávacím znamením této odrůdy. Plod nevoní.

Dužnina je bílá, pod slupkou, v podkališí a kolem nervů růžová. Jest jemná, hustá, rozplývavá, chuti výrazně navinulé, velmi dobré, bez zvláštního aroma.

Jádřinec je velký, hruškovitý, jádrové komory jsou posunuté více ke stopce; nejsou příliš prostorné, vůči ose jsou široce rozevřené. Pergamenové stěny jsou velmi tuhé, nepatrně popraskané. Kališní číška je velmi mělká, plná, nebo nepatrně dutá. Jádra jsou nepočetná, velmi veliká, plochá, v dlouhou špici protáhlá.

Zraje v prosinci, vydrží přes leden.

Strom roste bujně, tvoří vysokou korunu, daří se ve všech pro jabloně vhodných půdách, je záhy a velmi úrodný. — **Kvete** prostředně pozdě.

Upotřebení: Stolní odrůda. Cenová skupina A II. c. **K pěstování ve velkém se nehodí.**

53. Nysoerské

54. Orleánská reneta

54. Orleánská reneta.

Původ ve Francii; velmi stará odrůda.

Velikost: váha asi 150 g, výška 65 mm, šířka 70 mm.

Tvar protáhlý, soudkovitý, ačkoliv je šířka větší než výška. Poněvadž stěny plodu jsou téměř rovné, jest okolí kalichu velmi široké. Největší šířka jest uprostřed, načež se na obě strany nepatrně, t. j. mírným obloučkem zužuje. Půdorys jest pravidelný kruh. Obě poloviny nebývají vždy stejné.

Kalich velký, široce otevřený. Jamka hluboká, široká, pravidelná, na okraji rovná.

Stopka 10 mm dlouhá, 2 mm tlustá; jamka pravidelná, úzká, nálevkovitá, asi 1 cm hluboká, rezovitá.

Slupka mdle lesklá, hladká, žlutá, na sluneční straně hnědočervená, někdy má světlejší pruhy. Na celém povrchu, jak ve žluté, tak i červené barvě, jsou nápadné, husté, velké, podlouhlé nebo trojhranné, rezovité tečky, někdy bývají i celé rezovité mapy. U kalichu jsou tečky mnohem hustší, ale drobnější. Mírně voní.

Dužnina bílá, pod slupkou žlutavá, tuhá, jemná, šťavnatá, navinule cukernatá, aromatická, velmi ušlechtilá.

Jádřinec je malý, cibulovitý. Komory 22 : 13 mm; stěny komor hustě popraskané. Vůči ose jsou poněkud otevřené. Jádřincová osa 17 mm dlouhá, dutá.

Jádra po jednom, 11 : 6 mm, dosti plná, jakoby zhranatělá, dlouze špičatá, tmavohnědá.

Zraje v prosinci, vydrží do května; vyžaduje pozdní sklizeň — v říjnu.

Strom roste z mládí zdravě a bujně, později ve vzrůstu ochabuje a tvoří korunu menší. Hodí se i na zákrskové stromy na EM II, IV a IX, ježto tvoří krátké plodonoše. Velké požadavky klade na půdu, která musí býti úrodná, přiměřeně vlhká, hluboká. V půdách chudých, štěrkovitých, suchých, strom krní i záhy odumírá, plody jsou malé, nevzhledné. Plodí poněkud později, potom uspokojivě. Plody se vyvinují v chomáčcích a nutno je protrhávati. Pro plantáže se nehodí.

Špatné vlastnosti: Trpí strupovitostí, klade značné požadavky na půdu. Do alejí se nehodí pro lákavé plody. V chladném a vlhkém počasí mnoho plodů popraská.

Upotřebení: Znamenité stolní jablko. Jen pro zahrádky. Cenová skupina A I. c.

55. Britzské trvanlivé.

Původ v Britzu u Berlína z r. 1900.

Velikost: Váha prostřední, asi 200 g; výška 90 mm, šířka 86 mm.

Tvar kulovitý nebo soudkovitý, i široce kuželovitý. Podobá se tvarem jablku **Šálovému.** U kalichu je mírně zhrbolený. Obě poloviny nebývají vždy stejné; půdorys je nestejný.

Kalich malý, uzavřený, v úzké, dosti hluboké, na okraji jemně zhrbolené jamce. Některá žebra sahají ploše přes celý plod až ke stopečné jamce.

Stopka 2 mm tlustá, 2 cm dlouhá. Stopečná jamka je pravidelná, mělká, nálevkovitá, uvnitř rezovitá.

Slupka hladká, lesklá, světležlutá, většinou jasně červeně hustě mramorovaná, s tmavšími červenými, dlouhými i krátkými pruhy, takže se jeví jako červené jablko. Po celém plodu jsou četné šedé tečky.

Dužnina žlutobílá, polojemná, křehká, šťavnatá, sladce navinulé chuti.

Jádřinec má komory veliké, vůči ose téměř uzavřené. Pergamenové stěny popraskané. Jádřincová osa dutá.

Jádra po jednom až dvou, spíše menší, většinou nevyvinutá.

Zraje v listopadu, vydrží do dubna. V některých suchých letech již v prosinci přezrává.

Strom roste bujně, tvoří širokou korunu s větvemi poněkud převislými. Záhy a hojně rodí. Listy tuhé, lesklé, vespod poněkud plstěné, eliptické, okraje hrubě, nestejně pilovité. Květná poupata světle fialově červenavá. Květy velké, jemně bílé.

Špatné vlastnosti: Plody trpí velmi silně křenčením, zvláště u mladších stromů a větších plodů. U takových je též chuť střední. U starších stromů se křenčení ztrácí. Plody trpí velmi červivostí. Plody hojně opadávají.

Upotřebení: Stolní, tržní i hospodářská odrůda. Cenová skupina A I. c.

Synonyma: Dauerapfel aus Britz, Britzer Dauerapfel.

55. Britzské trvanlivé

56. Ellisonovo oranžové

56. Ellisonovo oranžové.

Původ v Anglii, vypěstováno z **Coxovy renety** a **Kalvilu bílého zimního.**

Velikost prostřední, výška 6 cm, šířka 7 cm, váha asi 110 g.

Tvar zploštěle kulovitý. Největší šířka uprostřed. Povrch naprosto rovný, půdorys činí pravidelný kruh.

Kalich dosti veliký, otevřený; jamka mírně hluboká, dosti široká, pravidelná; na bási drobné hrbolky, okraj hladký.

Stopka asi 2 cm dlouhá, tenká, jamka mělká, široká, bez rezovitosti.

Slupka hladká, lesklá, žlutá, větší část plodu je slabě hnědě červená, hustě mramorovaná, s četnými, tmavšími, většinou trhanými pruhy. Na některých plodech vyskytují se dlouhé, ostře ohraničené světlé pruhy; celkově činí dojem pruháče. Voní.

Dužnina žlutavě bílá, jemná, křehká, šťavnatá, téměř rozplývavá, chuti příjemně nasládlé, velmi aromatické.

Jádřinec cibulovitý, 35 mm široký; komory malé, 8 : 15 mm, stěny hladké, osa jádřincová pevná. Jádra tmavě hnědá, nepočetná (7), většinou nevyvinutá.

Sklízí se v září, zraje v listopadu, vydrží do ledna.

Strom rodí velmi záhy, pravidelně a hojně. Má slabý vzrůst, tvoří malou korunu. Pro vysokokmeny se nehodí. Prospívá v půdě živné, přiměřeně vlhké, v chráněné poloze. Velmi vhodná pro zákrskové stromy, zvláště pro pravidelné a vřetenovité zákrsky do nejlepších půd na EM IX. Dobře rozvětvuje, tvoří hojně předčasných letorostů. Řez nutno omeziti na nejdůležitější, květné puky se tvoří spíše na delším dřevě, i na koncích. Při přílišné úrodě nutno plody protrhati.

Kvete prostředně pozdě.

Špatné vlastnosti: V nevhodných půdách se brzy vyčerpá a chřadne.

Upotřebení: Výborné stolní jablko. Cenová skupina A I. c. Pro zahrady.

Synonyma: Ellisons orange.

57. Královna Luisa Dánská.

Původ v Dánsku, roku 1805.

Velikost: Váha až 150 g, výška 70 mm, šířka 50 mm.

Tvar soudkovitý, pravidelný, půdorys pravidelný. Největší šířka většinou uprostřed. Obě poloviny plodu jsou stejné.

Kalich je poměrně veliký, uzavřený. Jamka úzká, nepříliš hluboká, pravidelná, s drobnými hrbolky na stěnách. Okraj jamky je pravidelný.

Stopka 18 mm dlouhá, zahnutá, jamka úzká, asi 1 cm hluboká, pravidelná, rezovitá. Rezovitost se rozptyluje paprskovitě po celém povrchu a to v různých síťovitých i pavučinových skvrnách.

Slupka lesklá, hladká, karmínově červená, avšak téměř celý povrch jest pokryt souvislou hnědou rzí, v níž prosvítají červené pruhy nebo skvrny různé velikosti a tvaru. Ve stínu jsou plody více rezovité, na sluneční straně více barevné. V červeni jsou znatelné rezovité tečky. V ovocné komoře se vytvoří voskovitý povlak. Nevoní.

Dužnina žlutavě bílá, velmi pevná, tuhá, jemná, velmi lahodné, sladce navinulé, výborné, aromatické chuti. Nevoní.

Jádřinec malý, 25 mm široký, 20 mm vysoký, srdcovitý. Komory malé, těsné, vůči ose uzavřené, s hladkými, nepopraskanými stěnami.

Jádra po jednom, 7 : 5 mm, tupě zašpičatělá, dosti plná, tmavě hnědá.

Zrání: Jedlá zralost začíná v prosinci, vydrží do dubna.

Strom rodí každý druhý rok velmi hojně. Hodí se na polokmeny, nízkokmeny nebo zákrskové stromy na podnoži EM II, IV, IX, na nichž dosahuje značné velikosti. Květ jest vůči nepohodám značně odolný. Kvete prostředně pozdě.

Špatné vlastnosti: V suchých, chudých půdách trpí strupovitostí, ve vlhčích půdách rakovinou.

Upotřebení: Je to dobrý plod stolní a tržní. Cenová skupina A I. c. Pokusné výsadby žádoucí.

57. Královna Luisa Dánská

58. Malvazinka

58. Malvazinka.

Původ pravděpodobně ve Francii, kdež byla známa již roku 1670.

Velikost menší, asi 130 g, šířka 68 mm, výška 56 mm.

Tvar zploštěle kulovitý, největší šířka poněkud pod středem, načež ke kalichu se poněkud zužuje. Povrch je pravidelný, obě poloviny bývají nestejné. Půdorys pravidelný kruh.

Kalich je uzavřený, úšty kališní dosti široké a dlouhé. Kališní jamka je úzká, dosti hluboká, na okraji mírně zhrbolená.

Stopka dřevnatá, 2 cm dlouhá, 2 mm tlustá, z jamky nepatrně vyčnívající. Stopečná jamka je široká, hluboká, nálevkovitá, uvnitř rezovitá.

Slupka je jemná, hladká, lesklá, světle zelená, později žlutá. Téměř celý plod je pokryt krásnými, širokými i úzkými, krvavě červenými pruhy, mezi nimiž je souvislé, karmazinové tečkování nebo souvislá červeň.

Dužnina je bílá, pod slupkou červenavá, kyprá, křehká, velmi šťavnatá, navinulé, velmi lahodné chuti.

Jádřinec je cibulovitý, 36 mm široký, 22 mm vysoký. Jádrové komory jsou malé, 18 mm dlouhé, 10 mm široké, s popraskanými stěnami, vůči ose otevřené.

Jádra jsou po dvou, plná, hnědá.

Zraje koncem října a v chladné komoře se udrží až do jara.

Strom tvoří velikou, polokulovitou korunu a dosahuje velkého stáří. Daří se skoro v každé půdě, avšak v půdách těžkých jsou stromy mnohem mohutnější a plody větší a vybarvenější. Koruna se musí ve stáří často prořezávati, jelikož na ohnutých větvích se tvoří bohaté, vzpřímné letorosty, čímž se stále zmlazuje. Odrostlý strom je velmi úrodný. Je **samosprašná** a **pylodárná** pro Rýnské a Hvězdičkovou renetu. **Kvete velmi pozdě.**

Upotřebení: Je to v prvé řadě ovoce hospodářské a hlavně k výrobě vína, které prý za starých časů chutnalo jako malvaz, dále k sušení a na povidla; také na tuhu je hojně hledáno. Cenová skupina C III. d. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Kabřinkové, Karmazinka, Etišové, Kanafasky, Luiken Apfel.

59. Ben Davis.

Původ v Americe, pravděpodobně v Kentucky, kde se nacházejí nejstarší stromy.

Velikost je prostřední, 80 mm výška, 77 mm šířka, váha asi 139 g.

Tvar téměř soudkovitý, nebo ploše kulovitý, ke kalichu zúžený. Půdorys je pravidelný kruh.

Kalich je dosti veliký, většinou zavřený, v mělké, široké jamce, která má na stěnách četné drobné hrbolky, z nichž některé na okraji misky vystupují.

Stopka asi 2 mm tlustá, asi 12 mm dlouhá, je v jamce úzké, pravidelné, nálevkovité, rezovité; někdy rezovitost přesahuje až do ¼ plodu.

Slupka hladká, mdle lesklá, mastná, jasně žlutá. Na sluneční straně je světle rumělkovým mramorováním pokryta, a tmavšími, karmínovými pruhy. Na některém plodu se táhne od kalichu téměř až ke stopce jakýsi šev. Silně voní. Plod nevadne.

Dužnina zelenavě bílá, jemná, křehká, málo šťavnatá, chuti nasládlé, jemně navinulé, dobré.

Jádřinec protáhle cibulovitý, komory uzavřené, poměrně malé; stěny slabě trhané. Jádra dosti veliká, tmavě hnědá, většinou plná, po 1—2.

Zraje v prosinci, vydrží do března.

Strom roste zdravě, prostředně bujně, tvoří polokulovitou, hojně rozvětvenou korunu; proti mrazu je otužilý a vyznačuje se vůbec zdravostí. Nejlepších výsledků dociluje se v půdě a poloze pro jabloně vhodné, uspokojuje však i v půdě sušší a poloze studenější. Na zákrscích EM II, nebo IV, dociluje se stejnoměrných plodů a pravidelné, bohaté plodnosti. Netrpí chorobami.

Kvete pozdě, květy tudíž netrpí pozdními mrazy a jsou vůči nepohodám značně odolné. Poraněné plody (kroupami a pod.) se nekazí, rány zasychají a dobře se zacelují. Cizosprašná odrůda; pylodárce: Jonathan, Matčino, Mc. Intosh, Cortland.

Špatné vlastnosti: Trpí poněkud strupovitostí.

Upotřebení: Dobré stolní a velmi dobré hospodářské jablko. Dá se dobře zasílati. V Americe platí za výborné exportní jablko. Z této odrůdy bylo vypěstováno několik odrůd novějších. Cenová skupina B IV. c. U nás ještě málo vyzkoušeno.

59. Ben Davis

60. Hornolužická muškátová reneta

60. Hornolužická muškátová reneta.

Původ v Lužici.

Velikost menší, výška 60 mm, šířka 68 mm, váha asi 100 g.

Tvar kulovitý, ke kalichu s jedné strany sražený, největší šířka uprostřed. Povrch rovný, zřídka s jemnými hrbolky u kalichu. Obě poloviny nebývají stejné.

Kalich velmi malý, uzavřený, v mírně hluboké, široké jamce s drobnými hrbolky na stěnách. Na okraji je 5 hrbolků, z nichž obyčejně jeden vyčnívá.

Stopka krátká, 8 mm, nedosahuje okraje jamky, 2 mm tlustá.

Slupka světle žlutá, většinou poněkud okrově zatažená, v různých odstínech růžově mramorovaná, na sluneční straně oranžová, mírně nahnědlá. Krátké, trhaně odstupňované tmavé pruhy. Na celém povrchu jsou někdy velké, rezovité skvrny, a velmi četné drobné, světlé tečky. Jemně voní.

Dužnina bílá, šťavnatá, dosti tuhá, rozplývavá, jemně sladká, navinulá, kořeněné, výborné chuti.

Jádřinec cibulovitý, 4 : 3 cm, jádrové komory 13 : 10 mm, vůči ose uzavřené, stěny popraskané. Jádra po dvou, 9 : 5 mm, světle hnědá.

Zralost začíná v listopadu, vydrží do března.

Strom má prostřední růst, korunu kulovitou, později více rozložitou, poněkud převislou a velmi hustou. Plodonosné ratolesti jsou po celé délce větví, květné puky převážně na koncích. Větve se rády různě splétají, vyžaduje občasný průklest. Přílišný řez nemiluje, pro tvarované stromy se nehodí. Vysoké stromy, poněvadž mají slabý a zakřivený vzrůst, roubují se v koruně. Zákrsky kořové očkujeme na EM IV, II, I. Rodí záhy a velmi hojně, téměř každý rok. Proti mrazu je otužilá. Dobře prospívá v půdě těžší, vyžaduje polohu otevřenou, spíše větrnou, s vlhčím ovzduším. Ovoce je stejnoměrné velikosti, drží pevně na stromech.

Kvete pozdě a je dobrým opylovačem.

Špatné vlastnosti: Strom je náchylný k rakovině, květy jsou choulostivé proti dešti, ovoce červiví.

Upotřebení: Stolní jablko prvého řádu. Cenová skupina A I. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

61. Parména Luxburgova.

Původ v Německu. Pravděpodobně semenáč **Parmény zlaté zimní.**

Velikost prostřední, váha 180—200 g, výška až 75 mm, šířka až 80 mm.

Tvar tupě kuželovitý, jako u **Parmény zlaté.** Největší šířka jest v dolejší třetině, načež se ke kalichu zvolna zužuje, čímž povstává široké obkališí. Obě poloviny jsou stejné. Půdorys tvoří pravidelný kruh.

Kalich je široký, většinou otevřený a je v hluboké, široké, pravidelné jamce s rovným okrajem.

Stopka je 20 mm dlouhá, 1 mm tenká, jamku větší část přečnívající. Jamka je pravidelná, nálevkovitá, dosti hluboká, uvnitř rezovitá.

Slupka je lesklá, drsná, zlatožlutá, na sluneční straně jako **Parména zlatá,** oranžově zardělá a částečně pruhovaná. Na celém povrchu jsou četné, nápadné rezovité tečky, někdy i rezovité skvrny.

Dužnina je žlutavě křehká, šťavnatá, chuti velmi příjemné, sladce navinulé, aromatické.

Zraje v listopadu, vydrží do května.

Strom roste bujně, tvoří středně velikou, polokulovitou korunu, jest vhodný pro sady i stromořadí. Osvědčuje se v půdě hluboké, živné a přiměřeně vlhké. Je značně mrazuvzdorný, snáší i vyšší polohu. Je pravidelně velmi úrodný, ovoce bývá i za dosti nepříznivých poměrů. Pro zákrsky a tvary je to velmi vhodná o cenná odrůda. Řez snáší velmi dobře, tvoří dostatečné množství plodonosných ratolestí a hojnost krátkých plodonošů. Podnože používá se podle tvaru stromu, účelu a půdy; vyhovují typy EM IV, II, IX. Jest to velmi vhodná a cenná náhrada, alespoň dočasná, za degenerující **Parménu zlatou.**

Kvete prostředně pozdě. Je dobrým pylodárcem.

Dobré vlastnosti: Ovoce je stejnoměrné velikosti; netrpí strupovitostí. Cenová skupina A I. c.

Upotřebení: Odrůda stolní. Pokusně i pro velké výsadby.

Synonyma: Parména z Luxburgu, Parmen Graf Luxburg.

61. Parména z Luxburku

62. Strauwaldova parména

62. Strauwaldova parména.

Původ v Německu; vypěstoval ji zahradník Strauwald zkřížením **Parkerova jablka** × **Parména zlatá.**

Velikost: váha až 140 g, výška 65 mm, šířka 75 mm.

Tvar ploše kulovitý, u kalichu mírně zkosený. Největší šířka uprostřed, půdorys tvoří pravidelný kruh.

Kalich malý, polo- nebo otevřený, v hluboké, široké, na stěnách mírně zhrbolené jamce. Okraj jamky je téměř rovný. Některé plody mají pět žeber, která se táhnou ploše přes celý plod.

Stopka dlouhá, tenká; jamka úzká, hluboká; rezovitost z jamky se někdy mřížkovitě rozptyluje po plodu.

Slupka hladká, mdle lesklá, pevná, světle žlutá, na sluneční straně světle karmínově mramorovaná, se širokými nebo úzkými, delšími pruhy. V tmavší barvě jsou četné rzivé skvrny.

Dužnina zažloutlá, hustá, tuhá, dosti jemná, hojně šťavnatá, význačně renetovité, sladce navinulé, velmi dobré chuti.

Jádřinec cibulovitý, osa dutá. Komory jádrové na stěnách jemně popraskané a obsahují 1—2 veliká jádra.

Sklízí se v druhé polovině října, co nejpozději, potom nevadne a vydrží do června; jedlá zralost nastává v prosinci, vydrží velmi dlouho.

Strom roste velice bujně, vzpřímeně, tvoří vysokou, jehlancovitou korunu; hodí se do stromořadí. Větve dobře obrůstají, vyžaduje občasný průklest. Vůči chorobám a škůdcům značně odolný, v době květů není choulostivý. Plodnost začíná záhy; nejlepší, stejnoměrně veliké ovoce dává v hlubší půdě. Daří se i v poloze vyšší, drsnější, je-li půda vhodná. Pro zákrskové tvary se nehodí. Doporučuje se jako kmenotvorná odrůda pro mezišlechtění, ale v krutých mrazech také namrzá.

Špatné vlastnosti: V půdě suché bývá ovoce drobné a je v chomáčích, pro obchod téměř bezcenné.

Upotřebení: Ačkoliv jest nevzhledná, možno ji řaditi mezi stolní odrůdy. Dopravu i bez zvláštního balení snáší bezvadně. Cenová skupina B II. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Nová parména, Strauwald's Parmäne, Neue Goldparmäne, Hauenschildova parména, Hauenschilds Parmäne, Strauwalds Goldparmäne.

63. Heusgenova reneta.

(Čti: Hojsgenova reneta.)

Původ v Německu z r. 1870.

Velikost prostřední: váha 200 g, výška 60 mm, šířka 85 mm až 95 mm.

Tvar buď zploštěle kulovitý, největší šířka je buď středem, načež se ke kalichu zužuje a ke stopce zaokrouhluje, nebo nesouměrný. U kalichu jsou nenápadná, široká žebra, která se táhnou přes celý plod. Obě poloviny nebývají stejné.

Kalich pootevřený nebo uzavřený, úšty krátké. Jamka prostředně hluboká, dosti široká s jemnými hrbolky.

Stopka 2 cm dlouhá, 2 mm tlustá, tmavohnědá; jamka hluboká, prostorná, nálevkovitá, uvnitř rezovitá.

Slupka mdle lesklá, hladká, zelenavě mdle citronová, při zrání do žluta přecházející, avšak větší část plodu je pokryta zářivou, rozmytou, krvavou červení. Tečky jsou četné, jemné i dosti veliké hnědé, jako i světlé, rezovité skvrnky. Nevoní. Nevadne.

Dužnina žlutavá, jemná, křehká, šťavnatá, velmi příjemně sladce navinulá, jemně kořeněné chuti.

Jádřinec cibulovitý, 5 : 3 cm, komory 13 : 22 mm, u stopky tupě zašpičatělé, ke kalichu mírně zaokrouhlené, vůči ose otevřené. Stěny jsou nepopraskané. Jádřincová osa dutá, prostředně široká.

Zralost jedlá začíná v lednu, vydrží až do května, vyžaduje pozdní sklizeň, plody drží pevně.

Strom roste bujně, tvoří vysokou, jehlancovitou korunu, značně rozvětvuje, vytváří se mnoho plodonosných ratolestí; koruna velmi houstne, musí býti často prořezávána, jinak plody jsou drobné, nevybarvené. Je velmi úrodný. Netrpí mrazem ani chorobami. V půdě příliš nevybírá, ale v suché a chudé půdě je ovoce samozřejmě drobné. Na zákrskových stromech se velmi dobře daří a nejlepší ovoce přináší na tvarech; na podnoži EM IX rodí velmi záhy. **Kvete** prostředně pozdě.

Špatné vlastnosti: Na jednotlivých plodech se vyskytuje strupovitost.

Upotřebení: Je to stolní odrůda prvého řádu. Cenová skupina A I. b. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Reneta Heusgenova zlatá, Peter Heusgen's Goldrenette, Reinette de Heusgen.

63. Heusgenova reneta

64. Feyův rekord

64. Feyův rekord.

Původ: Pěstitel W. Pfitzer ve Stuttgartu, r. 1937.

Velikost: šířka 80 mm, výška 87 mm; váha asi 200 g.

Tvar téměř válcovitý nebo kuželovitý. Největší šířka v dolejší třetině, načež se poněkud ke kalichu zužuje; ale rovně, takže povstane u kalichu široké temeno. Povrch je hladký, pouze u kalichu částečně žebernatý, žebra se ale nerozcházejí dále po plodu. Půdorys je pravidelný kruh.

Kalich je dosti veliký, pootevřený nebo uzavřený, je téměř na povrchu v mělké, široké jamce, na okraji s význačnými 5 hrboly.

Stopka tenká, prostředně dlouhá, v úzké, pravidelné, ne příliš hluboké jamce.

Slupka hladká, barva velmi živá, intensivní, zarůžovělá, šarlachově červená s purpurově fialovým nádechem.

Dužnina bílá, jemná, příjemně kořeněné chuti.

Zralost jedlá počíná koncem září, vydrží až do prosince. Delší uskladnění se nedoporučuje, ježto ztrácí na chuti. Samosprašná, pyl velmi dobře klíčící.

Strom má růst zdravý, listy sytě zelené, velké. Úrodnost pravidelně dobrá. Jelikož plody mají tenkou stopku, nehodí se na vysokokmeny, ježto vítr plody shazuje. Hodí se jen pro nízké tvary na zákrskových podnožích. Zákrsky vytvářejí pěkné jehlance, s nastalou plodností se větve více rozklesávají. Zatížením plodů a ohebností dřeva nastává převislý růst, který napomáhá k plodnosti.

Špatné vlastnosti: Zastíněné plody mají barvu mdlou, nevábivou.

Upotřebení: Pro svoje zbarvení je to jablko neobyčejně lákavé a tudíž dobře prodejné. Jen pro zahrádkáře. Cenová skupina B II. c.

65. Lesklá reneta.

Původ v Německu. Velmi stará odrůda.

Velikost malá, váha 100 g, výška 55 mm, šířka 65 mm.

Tvar ploše kulovitý, dosti pravidelný, zřídka plochými žebry v kruhovém půdoryse zvlněný. Největší šířka uprostřed. Podobá se Míšeňskému jablku.

Kalich dosti veliký, pootevřený, v široké, nepříliš hluboké jamce, s drobnými hrbolky na stěnách.

Stopka 25 mm dlouhá, jamka úzká, hluboká, rezovitá, někdy i přes okraj jamky.

Slupka lesklá, hladká, světle žlutá. Tečky v barvě žluté jsou prosvítavé, v červeni světle hnědé, karmínově vroubené. Na sluneční straně bývá světle karmínově rozmytě zbarvená řídkými, tmavšími pruhy. Nevadne. Vůně slabá.

Dužnina bělavě žlutá, tuhá, jemná, polorozplývavá, chuti lahodné, mírně navinulé, poněkud renetovité, příjemně kořeněné.

Jádřinec je cibulovitý, dosti veliký, 40 : 23 mm. Osa jádřincová plná, pouze na dolejším konci vůči komorám široce otevřená. Komůrky jsou malé, 15 : 11 mm, dosti prostorné, stěny hladké. Jádra velmi početná, asi po 4 v každé komůrce, drobná, 7 : 4 mm, dosti plná, světle hnědá.

Zraje v listopadu, vydrží do května.

Strom roste mírně, tvoří drobné dřevo, korunu vyvine velikou a se silnými větvemi. Vyžaduje půdu dobrou, obdělávanou a snese i vyšší, drsnou polohu. Rodí dosti záhy a hojně. Na zákrskových stromech se nepěstuje.

Kvete pozdě.

Upotřebení: Je to jablko hospodářské a tržní. Cenová skupina B III. d. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Glanz Reinette, Hochzeits Reinette, Borsdorfer Reinette, Reinette brillante.

65. Lesklá reneta

66. Krügerovo

66. Krügerovo jablko.

Původ neznámý.

Velikost prostřední, až 150 g, šířka 75 mm, výška 60 mm.

Tvar zploštěle kulovitý, ke kalichu více zúžený, pravidelný. Největší šířka většinou v dolejší třetině. Půdorys pravidelný kruh.

Kalich otevřený, nebo pootevřený, jamka přiměřeně hluboká, široká, s drobnými hrbolky na stěnách.

Stopka krátká, tlustá, skoro dužnatá, drží plod pevně na plodonoši.

Slupka světle zlatožlutá, na sluneční straně živě červenavě pruhovaná, nebo rozmytá s modravým nádechem. Mnohdy se tvoří rezovité bradavky, dále jemnější tečkování, někdy i rozmyté skvrny.

Dužnina bělavě žlutá, křehká, šťavnatá, sladce navinulá, zvláštní, hruškovité, aromatické chuti. Řadí se mezi nejchutnější odrůdy.

Jádřinec zploštěle cibulovitý, 40 : 20 mm, komory malé, 10 : 15 mm. Jádřincová osa je 15 mm dlouhá, 3 mm široká.

Jádra 8 : 4 mm, plná, částečně hluchá, tmavě hnědá.

Zraje v říjnu, nejchutnější je v prosinci, vydrží do března.

Strom roste prostředně bujně, tvoří prostřední, široce kulovitou, hustou korunu. Daří se v každé normální poloze a půdě. Netrpí žádnými škůdci a chorobami.

Kvete velmi pozdě, zároveň s **Krátkostopkou královskou**; netrp. jarními mrazy. Raší velmi pozdě a proto listy netrpí různými škůdci. Pozdní rašení umožňuje pozdní roubování. Rodí dobře. Koruna se musí prořezávati, aby nepřehoustla. Rodí na dlouhém dřevě, ale na zákrskových stromech snese pravidelný řez.

Špatné vlastnosti: Ve školce špatně roste a musí se používati mezišlechtění. Začíná pozdě roditi. Plody trpí křenčením. V plné zralosti je slupka velmi citlivá a nesnese dopravu. Předčasně otrhané plody, v suché místnosti uchované, záhy vadnou. Pro plantáže se nehodí.

Upotřebení: Tržní a stolní odrůda. Cenová skupina A I. c. Pro zahrádky.

Synonyma: Krügers Goldreinette, Krügers Dickstiel.

67. Halberstatské panenské.

Původ v Halberstadtu v Sasku.

Velikost prostřední, váha asi 210 g, výška asi 85 mm, šířka 80 mm.

Tvar polokulovitý, největší šířka v dolejší třetině, načež se ke kalichu rychleji zúžuje. U některých plodů je tvar téměř kulovitý, ke kalichu protáhlý. Obě poloviny nebývají stejné.

Kalich velký, uzavřený, nebo pootevřený. Jamka mělká, na kraji s pěti hrboly, které se ploše rozbíhají po celém plodu. Jedna strana plodu bývá vyšší.

Stopka 3 cm dlouhá, v mělké, pravidelné, nálevkovité, uvnitř rezovité jamce.

Slupka hladká, lesklá, kluzká, žlutá, červeně mramorovaná, s četnými kratšími, temně rudými pruhy. Na sluneční straně je mramorování tmavší, takže plod v celku činí dojem jablka červeného. Tečky četné. Velmi často mají plody rezovitou bradavici. Nevadne.

Dužnina žlutavá, hrubší, řídká, kyprá, šťavnatá, polorozplývavá, chuti převážně nasládlé, mírně nakyslé, poněkud aromatické.

Jádřinec 45 : 40 mm, cibulovitě protáhlý. Komory prostorné, vůči ose úzkou štěrbinou spojené; stěny pevné, se 2 trhlinami. Jádra jsou velmi veliká, 12 : 5 mm.

Zrání: Sklízí se v druhé polovině září, k jídlu dospívá v listopadu a vydrží do února.

Strom je veliký, skromný, spokojí se i s lehkou a chudší půdou a vzdor tomu rodí pravidelně a bohatě. Tvoří korunu kulovitou, později se větve ohýbají. Hodí se i do širokých stromořadí a daří se i v půdách pro jabloně nepříznivých. Plody drží pevně na plodonoších. Doporučuje se k sázení ve větším množství a je vhodné pro zásobování ovocem ve velkém, ježto má jako tržní jablko mnohé předpoklady; je dosti veliké, pěkně zbarvené, příjemně voní, strom je na půdu nenáročný, pravidelně úrodný. Zákrsky uspokojují na podnoži EM IV; na tvarech se daří výborně.

Kvete prostředně záhy. **Je dobrým pylodárcem.**

Špatné vlastnosti: V suché půdě a poloze trpí zasycháním špiček, je náchylné i ke strupovitosti.

Upotřebení: Pro domácnost; na trhu je pro líbivý vzhled hledané a dobře placené. Cen. skupina B III. c.

67. Halberstadtské panenské

68. Lady Sudeley

68. Lady Sudeley.

(Čti: Lejdy Sudeley.)

Původ v Anglii.

Velikost prostřední; váha asi 160 g, šířka asi 80 mm, výška 70 mm.

Tvar kulovitý, u stopky a i kalichu sražený; největší šířka uprostřed. U kalichu vyvstává 5 žeber, z nichž některé se vytrácejí do poloviny plodu. Půdorys bývá většinou nepravidelný kruh. Temeno je vždy k jedné straně skloněné. Některé plody jsou mírně zploštělé.

Kalich dosti veliký, uzavřený; jamka mírně hluboká, s drobnými hrbolky na stěnách a s význačnými žebry na okraji.

Stopka velmi krátká, tlustá, dřevnatá; jamka jest většinou širší, uvnitř jemně porezavělá.

Slupka hladká, lesklá, později mastná a vonná. Barva je růžově mramorovaná s hustými karmínovými, úzkými a dlouhými pruhy, které zvlášť na sluneční straně jsou význačné. Na celém povrchu jsou veliké četné rezovité tečky.

Dužnina bílá, pod slupkou žlutavá, místy zarůžovělá. Předčasně utržené plody jsou málo šťavnaté, mírně navinulé, bez aroma, vyzrálé jsou sladké, jemně navinulé, aromatické.

Zraje v druhé polovině srpna, vydrží asi 3 týdny; později zavadne a ztrácí na jakosti.

Strom nejlepších výsledků dává v dobré, živné, obdělávané půdě, roste spíše mírněji. Plodí velmi záhy a na EM II a IV, velmi uspokojivě. Při nastalé plodnosti v růstu značně ochabuje a koruna se poněkud sklání. Pro tvary se očkuje na EM IX. Květné puky se tvoří převážně na koncích poměrně tenkých ratolestí, které musejí býti při řezu šetřeny. Plody se nechají na stromě úplně vyzráti.

Kvete prostředně pozdě. Je dobrým opylovačem a pylodárcem pro Bojkovo jablko.

Špatné vlastnosti: Plody jsou často stísněné v chomáčích, nevyvinuté, strupovité; také značně červiví a padají, zejména při velké úrodě. Je to náročná odrůda.

Upotřebení: Ovoce především hospodářské a dosti dobré stolní. Cenová skupina B IV. c. Jen pro zahrádky.

Synonyma: Jacob's Strawbery.

69. Kaselská reneta velká.

Původ pravděpodobně v Holandsku. Stará odrůda.

Velikost prostřední, výška 70 mm, šířka 80 mm, váha až 200 g.

Tvar kulovitý nebo mírně zploštělý, na temeni poněkud zkosený. Povrch hladký.

Kalich malý, uzavřený. Jamka mělká, s drobnými, někdy i rezovitými hrbolky.

Stopka 25 mm dlouhá, 2 mm tlustá, jamka stopečná úzká, hluboká, pravidelná, uvnitř rezovitá.

Slupka je hladká, lesklá, zelenavě zlatožlutá, na slunění straně karmínově mramorovaná, s četnými, tmavšími, krátkými pruhy. Na celém povrchu jsou četné tečky, takže činí dojem jablka mramorovaného. Mnohé plody jsou více nebo méně porezavělé.

Dužnina bílá, poněkud nažloutlá, tuhá, jemná, křehká, velmi šťavnatá, chuti mírně navinulé, cukernaté, aromatické.

Jádřinec dosti veliký, téměř kulovitý. Jádrové komory 13 : 20 mm, spíše těsné, vůči duté ose většinou uzavřené. Jádra malá, špičatá, plná.

Zraje v lednu, vhodně uložená vydrží do června. Vyžaduje co nejpozdější sklizeň, jinak vadne.

Strom roste prostředně bujně, tvoří kulovitou korunu. Plody drží pevně u plodonošů. Uspokojují pouze v nejlepších, hlubokých a živných půdách, a chráněných polohách. Plodí později, střídavě uspokojivě, ne však spolehlivě. Hodí se do širších stromořadí a do větších sadů. Pro zákrsky se nehodí.

Kvete pozdě.

Špatné vlastnosti jsou většinou zaviněné volbou nevhodného stanoviště. V suché, chudé půdě se strom brzy vyčerpá, rodí málo, má plody nevzhledné, převážně odpadové, ve vlhké a při nedostatku vápna nejsou dobré. Strom podléhá rakovině, plody strupovitosti a často u stopky praskají, mívá mnoho drobného ovoce. Trpí mšicí krvavou.

Upotřebení: Výborná stolní a tržní odrůda, všestranně použitelná. Dopravu snáší bezvadně. Cenová skupina B IV. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

69. Kaselská reneta velká

70. Lady Heniker

70. Lady Hennicker.

(Čti: Lejdy Henickr.)

Původ: Pěstitel zahradník Mr. John Perkins v r. 1840 ze semene v Thornkam - Hall v Suffold. V Německu ji uvedl školkař Müllerklein, Karlstadt am Main. Pro velikou úrodnost a krásné plody si je oblíbil Lord Hennicker a bylo proto pojmenováno po jednom z členů jeho rodiny.

Velikost: Jablko jest veliké, až 107 mm široké, 95 mm vysoké.

Tvar kulovitě vejčitý, nebo tupě kuželovitý, většinou širší než vyšší. Největší šířka poněkud pod středem. Obě poloviny nebývají stejné. Půdorys je nepravidelný kruh. Řadí se mezi pruhované libernáče.

Kalich velký, pootevřený, až otevřený; jamka prostředně hluboká, stěsnaná mezi silnými, široce po plodu se rozbíhajícími žebry.

Stopka je dřevnatá, silná, asi 1 cm dlouhá, jamka hluboká, dosti široká, několika hrbolky zvlněná, uvnitř rezovitá.

Slupka hladká, mdle lesklá, zelenavě žlutá, v úplné zralosti žlutá, bledě červeně pruhovaná a mramorovaná a na sluneční straně živěji zbarvená. Tečky nejsou četné, ale nápadné, světle hnědé. Nevadne.

Dužnina zelenavě žlutavě bílá, zelenými žilkami protkaná, pevná, spíše hrubozrnná, dosti šťavnatá, chuti poněkud nasládlé, slabě navinulé, téměř bez aroma.

Jádřinec dosti velký, komory velké, stěny popraskané. U velkých plodů jsou do osy otevřené, u malých zavřené.

Zraje počátkem listopadu, vydrží do konce ledna.

Strom roste silně, je velmi úrodný, rodí již na loňském dřevě. Pro vysoké stromy a pro větrné polohy se nehodí. Na všech zákrskových tvarech, dociluje se velikých a krásných plodů. Normálnímu řezu se lehce přizpůsobuje. Plody vyžadují opatrnou sklizeň, omačkané hnijí.

Kvete prostředně záhy.

Špatné vlastnosti: Má sklon k jádřincové hnilobě.

Upotřebení: Je to především ovoce výstavní, jakosti spíše hospodářské. Cenová skupina B IV. a. K pěstování ve velkém se nehodí.

71. Rozmarinové červené.

Původ v Tyrolích.

Velikost: Váha asi 180 g, šířka 65 mm, výška 70 mm.

Tvar tupě kuželovitý, největší šířka pod středem, načež se ke kalichu pozvolna rovně zúžuje, ke stopce zaokrouhluje. U kalichu je 5 význačnějších žeber, která se táhnou asi do poloviny plodu, takže půdorys je dosti okrouhlý.

Kalich je většinou uzavřený. Jamka prostředně hluboká, spíše užší, na okraji je 5 větších a 5 menších hrbolků.

Stopka asi 20 mm dlouhá, asi 2 mm tlustá, hnědavá, jamka hluboká, dosti široká, pravidelná, uvnitř rezovitá.

Slupka hladká, poněkud kluzká, lesklá, světle žlutá, na sluneční straně tmavě, ve stínu světleji karmazínově červená, částečně i pruhovaná. Tečky jsou bělavé. Nevadne. Slabě voní.

Dužnina je bílá, jemná, pevná, později kyprá, hojně šťavnatá, se silnou skořicovou příchutí, převážně sladká, poněkud navinulá.

Jádřinec vejčitý až cibulovitý, 35 : 42 mm. Komory 10 : 19 mm, ke stopce špičkou, nahoře obloučkem k ose přisedlé, dosti prostorné, vůči ose poněkud otevřené. Stěny poněkud popraskané.

Jádra po 2, prostřední velikosti, většinou plná, podlouhle vejčitá, dlouze zašpičatělá, hnědá.

Zraje v prosinci, vydrží do dubna.

Kvete prostředně záhy.

Strom má vzrůst vzpřímený, jest veliký a velmi úrodný, úrodnější než Rozmarinové bílé. Tvoří krátké plodonoše. Letorosty jsou dlouhé, tlusté, rovné, na hořejší straně poněkud vlnaté, fialově hnědé, většinou na povrchu stříbřité, poněkud tečkované. Listy jsou dosti velké, vejčité, vespod chlupaté, ostře zubaté.

Upotřebení: Je to v prvé řadě jablko vývozní, tržní i stolní. Cenová skupina B III. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Rother italienische Rozmarinapfel, Rozmarin rouge, Red Rozmarin.

71. Rozmarinové červeně

72. Schmidtbergerova reneta

72. Schmidtbergrova reneta.

(Čti: Šmidbergrova reneta.)

Původ v Rakousku, pěstitel dr Liegel, r. 1832.

Velikost prostřední, šířka 80 mm, výška 65 mm, váha 200 gr i více.

Tvar skoro kulovitý, největší šířka je pod středem, načež se ke kalichu poněkud rychleji zúžuje. Půdorys je pravidelný kruh, ale obě poloviny nebývají stejné.

Kalich pootevřený. Jamka mělká, dosti široká, na okraji s několika plochými žebry, která se vytrácejí

Stopka 15 mm dlouhá, jamku nepatrně přečnívající. Jamka pravidelná ne příliš hluboká, nálevkovitá, uvnitř rezovitá.

Slupka jemná, hladká, lesklá, žlutá, na sluneční straně karmínově rozmytě červená, nenápadně pruhovaná. Ve stínu se červená barva ztrácí. Tečky nenápadné. Slabě voní.

Dužnina je bledežlutá, měkká, jemná, šťavnatá, sladce navinulá, bez zvláštní příchuti, přesto velmi dobrá.

Jádřinec je protáhlý, cibulovitý, 40 : 35 mm. Jádrové komory jsou poměrně malé, 1 : 2 cm, na stěnách popraskané, vůči ose úzkou štěrbinou spojené.

Jádra po 2, podlouhlá, dlouze špičatá, světle hnědá.

Zraje v prosinci, vydrží do dubna. Sklízí se začátkem října.

Strom je zdravý, tvoří vysokou korunu. Roste zdravě, nikoliv zvlášť bujně. Brzo a velmi hojně rodí a to jeden rok velmi hojně, druhý rok méně, zřídka vynechá. Chorobami netrpí. V suchých půdách se nedaří. Také mrazy netrpí. V zákrskových tvarech se nepěstuje.

Kvete prostředně záhy a dlouho. Je samosprašný a je dobrým pylodárcem pro Coxovu renetu.

Špatné vlastnosti: Trpí poněkud strupovitostí.

Upotřebení: Je vhodná pro stůl, domácnost i průmysl, jakož i na trhy, ježto dopravu snese bez poškození. Cenová skupina B III. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Schmidtberger Rtte, Pomme Schmidtberger, Reinette rouge de Schmidtberger, Plankenapfel, Gestreifte Winterparmäne.

73. Williamsovo.

Velikost prostřední, výška 75 mm, šířka 72—78 mm, váží 180 gr.

Tvar nepravidelný, vyskytují se plody protáhlé, téměř soudkovité, v hořejší čtvrtině u kalichu náhle zúžené, jiné jsou delší než širší, u některých se šířka rovná délce. Celý plod je zhranatělý.

Kalich malý, uzavřený, v mělké, úzké jamce, s pěti značně vystouplými žebry, které se táhnou po celém plodu. Půdorys buď trojúhelník, nebo čtyřúhelník, někdy i pětiúhelník.

Stopka tenká, 2 cm dlouhá, velmi úzká, mělčí. Okraj jamky vystupujícími hrbolky zhrbolen.

Slupka hladká, velmi jemná, lesklá, jasně žlutá, na sluneční straně slabě růžově mramorovaná a celá pokrytá hustými, trhanými, karmínovými pruhy. Někdy jsou pruhy jasnější, jindy úplně tmavé, mramorované. Tečky velmi nápadné. Mírně voní.

Dužnina bělavě žlutá, hrubá, řídká, šťavnatá, chuti převážně navinulé, lahodné.

Jádřinec dosti prostorný, jádrové komory vůči jádrové ose široce otevřené, takže celý střed je dutý. Stěny mírně popraskané. Jádra nevyvinutá, v plodu zřetelně drkotají.

Zraje v srpnu, vydrží 30 dní.

Strom tvoří prostředně velikou, řidčí, pravidelnou korunu. Kůra stromu je sivě zelená. Větve obrůstají bohatě krátkými plodonoši. Na Cholticku jsou širší stromořadí, prospívají v dobré, živné, přiměřeně vlhké půdě. Stromy jsou celkově zdravé, poněkud rakovité. Rodí ob rok, uspokojivě. Zákrsky keřové na EM IV, neb EM II se osvědčují.

Kvete prostředně záhy. Je dobrým pylodárcem.

Špatné vlastnosti: V nevhodném stanovišti bývá mnoho plodů drobných, v suché půdě plody padají. Pro dopravu jsou nevhodné, každé omáčknutí je na slupce znát.

Upotřebení: Jen pro zahrádky. Cenová skupina B III. c.

Synonyma: Williams Favorite, William's Liebling.

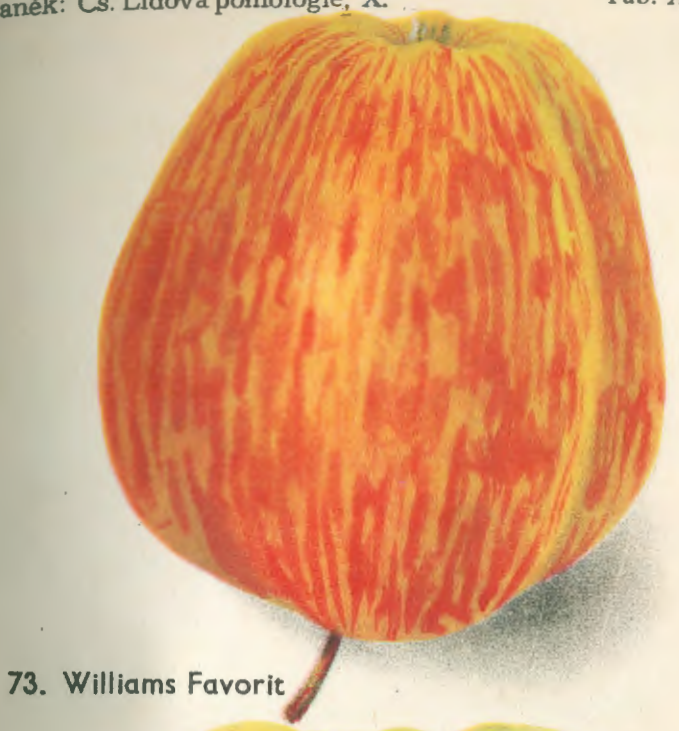

73. Williams Favorit

74. Bismarkovo

74. Bismarkovo jablko.

Původ v Novém Zéelandu, asi v r. 1870.

Velikost: Veliká, až velmi veliká, výška 90 mm, šířka 145 mm, váží až 400 gr i více.

Tvar ploše kulovitý, pravidelný, ke kalichu poněkud zúžený a zhrbolený. Půdorys je pravidelný kruh. Podobá se dosti jablku Car Alexandr.

Kalich pootevřený, také i uzavřený. Úšty veliké, v hluboké, dosti široké, miskovité jamce, na okraji se širokými hrbolky, které se táhnou ploše a nenápadně přes celý plod.

Stopka krátká, asi 2 cm dlouhá, jamka nálevkovitá, hladká, rezovitá, někdy i bez rzi.

Slupka hladká, lesklá, světle žlutá, na sluneční straně se svěže červeným nádechem a s tmavšími pruhy, které bývají trhané, nestejně dlouhé i široké. Na povrchu se objevuje rezovité mramorování.

Dužnina bělavá, okolo jádřince zelenavě bílá, dosti hrubá, chruplavá, křehká, šťavnatá, chuti navinulé, málo aromatické; je kyselejší než u Alexandra.

Jádřinec malý, cibulovitý. Komory malé. Jádra nepočetná, světlehnědá, dosti vyvinutá.

Zraje v říjnu, vydrží do ledna; žádá pozdní sklizeň.

Strom v mládí roste bujně, tvoří širokou korunu a je velmi úrodný, často plodí již ve školce na jednoletých očkovancích. Velmi bohatě rozvětvuje, hodí se na zákrskové stromy; snáší dobře krátký řez i tvarování, jako podnože se hodí nejlépe EM II, IV; zákrsky kořové plodí dobře i na EM I; zvláště dobré půdy a nejmenší tvary možno použíti i EM IX. Má-li uspokojiti, vyžaduje živné, přiměřeně vlhké půdy. V suché půdě se nedaří, ve špatné podléhá značně chorobám. Prospívá a také nejlepší plody jsou ve vysoké poloze. V době květu i za nejnepříznivějších podmínek (deště, chladno) je velmi otužilý, stromy dobře odolávají mrazům. Pro vysokokmeny se nehodí.

Je dobrým pylodárcem. Také Bernské růžové jej dobře opyluje. — **Kvete** dosti záhy a dlouho.

Špatné vlastnosti: Strom trpí padlím, plody podléhají značně strupovitosti, často i křenčí.

Upotřebení. Výstavní a podřadná tržní odrůda pro kuchyňské účely a průmyslové zpracování. Cenová skupina C V. a. Jen pro zahrádky.

75. Soudek zlatý.

Původ v Holštýnsku; variace Řehtáče soudkovitého.

Velikost: Váha asi 150 g, výška asi 80 mm, šířka asi 70 mm.

Tvar soudkovitý, pravidelný.

Kalich je malý, polozavřený. Jamka kališní mělká; okraj jamky téměř rovný.

Stopka 15 mm dlouhá; jamka úzká, mělká, rezovitá.

Slupka lesklá, hladká, zlatožlutá, na sluneční straně růžová, karmínově řídce mramorovaná, řídce pruhovaná. Ve žluti velmi četné, jemné, tmavohnědé tečky, v červeni větší, ale nenápadné. Nevoní.

Dužnina jemná, kyprá, šťavnatá, žlutavá, pod kalichem, někdy pod slupkou jemně zarůžovělá, sladce navinulá, velmi jemná. Rozkrájená zvolna hnědne.

Jádřinec prostřední, oválný; komory jsou 1 cm široké, 25 mm dlouhé, vůči ose otevřené. Stěny mírně popraskané.

Jádra početná, dosti velká, tmavě hnědá.

Zraje v srpnu a září; po 3—4 týdnech pozbývá barvy, vůně a chuti a rychle vadne.

Strom za příznivých podmínek velmi bujně roste; vyžaduje půdu hlubokou, kypřenou, hnojenou, přiměřeně vlhkou, jinak krní a neuspokojí; vyhovuje jedině v dobré půdě. Růst je nespořádaný; řez se omezuje na průklest. Letorosty jsou slabší, ve školce roste křivě, musí se roubovati v koruně. Rodí poměrně pozdě a pouze přes rok. Zákrsky přinášejí velmi krásné a chutné plody, obstojně plodí a to nejlépe na EM IX nebo II.

Květy vykvétají záhy, vůči chladnům nejsou choulostivé; poupata drobná, žlutavá, růžově stíněná, nevzhledná.

Špatné vlastnosti: Strom příliš náročný, ovoce nestálé.

Upotřebení: Stolní odrůda. Cenová skupina A II. c. Hlavně pro zákrsky. Pro plantáže se nehodí.

Synonyma: Soudek letní, Goldprinz.

75. Soudek zlatý

76. Pohlův řehtáč

76. Pohlův řehtáč.

Původ v Německu.

Velikost dosti velká, přes 200 g, výška 90 mm, šířka 85 mm.

Tvar protáhle soudkovitý, nebo široce vejčitý; největší šířka v dolejší třetině, načež ke kalichu se pozvolna zúžuje. U kalichu vystupují žebra, táhnoucí se po celém plodu a činí tak povrch zhranatělý. **Půdorys** nepravidelný.

Kalich menší, uzavřený, jamka mírně hluboká a široká, s význačnými žebry na okraji.

Stopka 15 mm dlouhá, asi 3 mm tlustá, v úzké, hluboké, pravidelné, uvnitř rezovité jamce. Okraj jamky nerovný.

Slupka hladká, lesklá, zelenavě žlutá, na sluneční straně živě karmínově rozmytá, s úzkými, krátkými, červenými pruhy, jemně ojíněná. Tečky bělavé dosti znatelné.

Dužnina žlutobílá, pod slupkou zelenavá, kyprá, polojemná, poněkud cukernatá, mírně nakyslá, méně kořeněné chuti.

Jádřinec velký, protáhlý, 45 : 50 mm. Osa široce otevřená a splývá s komorami; stěny popraskané.

Jádra dosti početná, 9 : 5 mm, světle hnědá.

Zralost jedlá začíná v prosinci, vydrží do března. Nevadne.

Strom má prostředně bujný vzrůst, je naprosto zdravý, otužilý. Tvoří prostředně velikou, dosti pravidelnou a poněkud rozložitou korunu. Prospívá i ve vyšší poloze, vyžaduje však vždy dobrou půdu. Jest každoročně úrodný a to i když jiné odrůdy vynechávají. Nejvhodnější je keřový zákrsek na EM II, IV, podle stanoviště půdy i na EM IX. Plodonosné ratolesti dlouhé, mírně zakřivené, květné puky hlavně na konci větévek, vyžaduje řezu delšího.

Kvete prostředně pozdě.

Špatné vlastnosti: Rakovina stromů se objevuje jako u jiných řehtáčů.

Upotřebení: Pro svoji velikost a pěkný vzhled se považuje za dobré ovoce hospodářské i tržní. Cenová skupina: B III. b. Pro plantáže se nehodí.

Synonyma: Pohl's Schlotterapfel.

77. Limburské jablko.

Původ v Holandsku.

Velikost prostřední, váha až 180 g, výška 75 mm, šířka 70 mm.

Tvar proměnlivý, tupě válcovitý, nebo soudkovitý. Povrch hladký, největší šířka pod středem, načež se ke kalichu rychleji zúžuje. Obě poloviny bývají vždy stejné.

Kalich malý, pootevřený nebo zavřený. Jamka dosti hluboká, spíše užší, s nepatrnými hrbolky.

Stopka 15 mm dlouhá, 2 mm tlustá; jamka 15 mm hluboká, pravidelná, nálevkovitá s paprskovitou rzí.

Slupka hladká, jemná, lesklá, světle žlutá, při plné zralosti zlatožlutá, na sluneční straně rudě zardělá. Tečky na celém plodu jsou velmi husté, drobné, tmavé, jasně znatelné. Na některých plodech jsou rzivé skvrnky i bradavice. Slabě voní.

Dužnina bílá, nažloutlá, jemná, tuhá, šťavnatá, chuti mírně sladce navinulé, bohatě cukernaté, velmi příjemně renetovité.

Jádřinec veliký, téměř hruškovitý, 40 mm široký, 45 mm vysoký; komory menší 10 mm široké, 24 mm dlouhé, vůči ose úzkými štěrbinami otevřené, s popraskanými stěnami. Jádra dosti početná, 9 : 5 mm, nepříliš vyvinutá, světle kaštanová.

Zraje v listopadu, vydrží do března.

Strom roste v mládí bujně, tvoří korunu vysokou, dobře rozvětvenou. Koruna stromu značně houstne, vyžaduje častý průklest; květné puky tvoří na koncích slabých větviček, k pěstování tvarů se nehodí. Plodí později průměrně. Daří se v těžší i lehčí půdě, ale přílišné vlhko nesnáší. Hodí se do stromořadí a chráněných zahrad, osvědčuje se i ve vyšší poloze. Zákrsky keřové uspokojují na EM II, IV.

Špatné vlastnosti: Trpí rakovinou a strupovitostí.

Upotřebení: Výborné stolní jablko i pro blízké trhy. Cenová skupina: A I. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Limburačka, Limbourgerin, La Limbourgeoise.

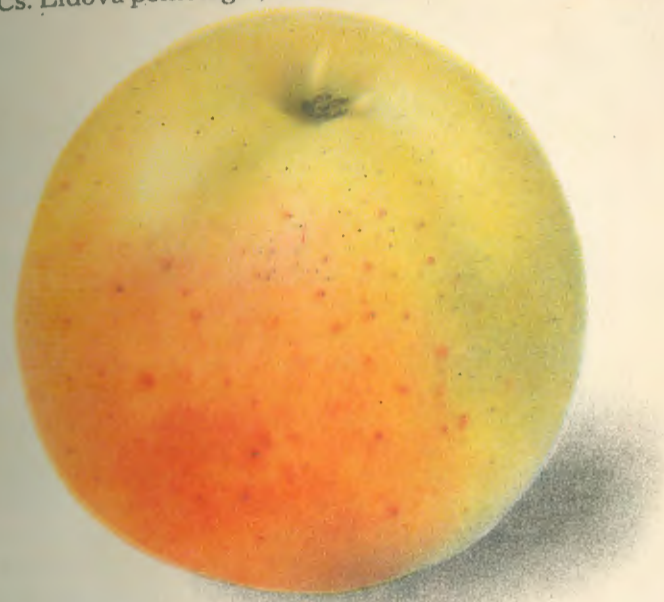

77. Limburské

78. Jacquinovo

78. Jacquinovo jablko.

(Čti: Žakýnovo jablko.)

Původ ve Francii.

Velikost: Výška 82 mm, šířka 80 mm, váha 170 g.

Tvar kulovitě vejčitý. Největší šířka v dolejší třetině, načež se pěkně rovně ke kalichu zúžuje. Obě poloviny bývají vždy stejné. Půdorys pravidelný kruh.

Kalich uzavřený, nebo polootevřený, malý, většinou zelenavě plstnatý. Úšty úzké, na bási se dotýkající, dovnitř zahnuté, vzpřímené, ostře zašpičatělé. Jamka velmi hluboká, úzká, mezi plochými, nikdy ne daleko se rozbíhajícími žebry.

Stopka je dřevnatá, 2 cm až 3 cm dlouhá, tenká, většinou jamku nepřesahuje, nebo jen krátce. Jamka hluboká, úzká, uvnitř jemně rezovitá; okraj rovný.

Slupka hladká, lesklá, citronově žlutá, na sluneční straně zlatovější, zřídka s lehkým hnědavým nádechem. Tečky velmi řídké, jemně hnědé. Nevadne.

Dužnina žlutavě bílá, skoro bělavá, jemná, pevná, později křehká, mírně šťavnatá, částečně kořeněná, velmi málo navinulá, převážně sladká.

Jádřinec dosti velký, 4 : 4 cm, cibulovitý. Komory 9 : 19 mm, dole špičatě přisedlé, nahoře zaokrouhlené.

Jádra po 2, prostředně velká, 8 : 4 mm, dobře vyvinutá, vejčitá, poměrně krátce zašpičatělá, hnědá.

Zralost jedlá nastává v březnu, vydrží do srpna, i déle, vyžaduje nejpozdnější sklizeň.

Strom dá nejlepších výsledků v dobré, úrodné půdě a v poloze ne příliš chladné. Roste dosti bujně, zdravě, z mládí vzpřímeně a tvoří vysokou korunu. Plodí dosti záhy a v pozdnějších letech někdy až velmi hojně, čímž koruna se rozkládá a je spíše kulovitá, v době úrody se značně schýlenými větvemi. Zákrsky uspokojivě plodí na podnoži EM IX. Nápadné je bohaté, husté olistění stromu. — **Kvete** prostředně pozdě, květy jsou vůči nepohodám značně odolné.

Špatné vlastnosti: Nepravidelná plodnost — někdy vynechá několik roků.

Upotřebení: Hodí se na stůl i pro všecky jiné účely, také jako tržní jablko se dá dobře použíti. K vysazování ve velkém se nehodí. Cenová skupina B III. c.

Synonyma: Dvouletní jablko (Troja), Jacquins' Apfel.

79. Muškátová reneta.

Původ: přesný není známý.

Velikost: Je menší, váží asi 130 g, výška 55 mm, šířka 65 mm.

Tvar širší než vyšší, ke kalichu poněkud zúžený.

Kalich je malý, uzavřený, v malé, spíše hlubší a drobně žebérkaté jamce.

Stopka je dřevnatá, tenká, jamku nepatrně přesahující, je vtěsnaná do jamky hluboké, úzké, rzivé.

Slupka bývá jemně zdrsnělá, ve zrání zlatově žlutá, z větší části zahnědlá, až zarudlá a nezřetelně pruhovaná; červeň se do stínu rozptyluje v mramorování a tečkování. Některé plody mají mřížkovanou rez.

Dužnina jemná, tuhá, polochruplavá, dosti šťavnatá, žlutavá, sladká, jemně navinulá, aromatická, výborná.

Jádřinec cibulovitý, jádrové komory malé, dosti prostorné, vůči ose uzavřené. Pergamenové stěny, mírně popraskané. Jádřincová osa těsná.

Jádra dosti velká, špatně vyvinutá.

Sklízí se co nejpozději, asi v polovině října; jedlá zralost nastává v prvé polovině prosince, vydrží při dobré chuti a šťavnatosti do konce dubna.

Strom roste prostředně bujně, rozvětvuje šlahounovitě, větve později se rozkládají. Vyžaduje půdu hlubokou, živnou, propustnou, přiměřeně vlhkou. Poloha i vyšší, otevřená, spíše chladná, vlhčí. V zahradách je nejvhodnější keřový zákrsek na EM IV a I. **Mladému stromu** nutno řezem založiti silnou kostru a poněvadž obrůstá velmi hojně krátkými plodonosnými ratolestmi, později velmi houstne, potřebuje častý průklest, případně občas zmladiti. Plodí záhy, ob rok, hojně.

Jest dobrým pylodárcem. Také pyl z Bernského a Parmény zlaté dobře opyluje. **Kvete** záhy a bohatě.

Špatné vlastnosti: Náročná odrůda, za nepříznivých podmínek strom krní, rakovatí, sice kvete, ale špatně nasadí a plody jsou drobné.

Upotřebení: Výborná stolní odrůda; ačkoliv dopravu snáší dobře, pro větší výsadbu se nedoporučuje. Cenová skupina A I. d.

Synonyma: Muskat Reinette, Reinette Musquée, Převoňka, Reneta muszkatelova, Prasomila muscata.

79. Muškátová reneta

80. Křivostopka rýnská

80. Křivostopka rýnská.

Původ v Německu.

Velikost: Výška 71 mm, šířka 70 mm, váha asi 200 g.

Tvar téměř kulovitý, ačkoliv na první pohled činí dojem tvaru soudkovitého. Povrch je hladký, půdorys je pravidelný kruh. Největší šířka uprostřed. U kalichu je plod sražený, takže obě poloviny nebývají vždy stejné.

Kalich dosti veliký, pootevřený. Jamka mělká, široká, téměř na povrchu. Na bási jsou nepatrné hrbolky, okraj jamky je rovný.

Stopka 1 cm dlouhá a nepatrně vyčnívá přes okraj jamky, kteráž jest mělká, uvnitř rezovitá; většinou má na okraji silně vyrostlý dužnatý svalec, z něhož stopka vyrůstá.

Slupka je lesklá, hladká, jasně žlutá, na sluneční straně světle hnědočerveně mramorovaná, někdy s tmavšími světle hnědočervenými, krátkými nebo dlouhými pruhy. V červeni jsou četné, nápadné, dosti veliké bělavé tečky. Nevoní.

Dužnina je bílá, pod slupkou žlutavá, dosti jemná, šťavnatá, chuti bohatě cukernaté s přiměřenou kyselinou, takže je velmi lahodná, poněkud aromatická.

Jádřinec vejčitý, 40 : 40 mm. Komory malé, dosti prostorné, 10 : 25 mm, vůči ose široce otevřené, dole špičatě, u kalichu zaokrouhleně přisedlé, stěny řídce popraskané.

Jádra: Celkem 7, malá, 7 : 4 mm, krátce zašpičatělá, plná, světle hnědá.

Zraje v únoru, vydrží až do května.

Strom roste bujně, tvoří skoro kulovitou korunu a nasazuje záhy a hojně plodonosných ratolestí. Letorosty jsou dlouhé, tlusté, jemné, vlnaté, vespod stříbřité, fialově hnědočervené, silně tečkované. Listy jsou veliké, okrouhle srdčité s protáhlou špicí a silně pilovité.

Jest špatný opylovač.

Upotřebení: Dobré jablko stolní, tržní i hospodářské. Pro plantáže se nehodí. Cenová skupina B III. c.

Synonyma: Rheinischer Krumstiel, Pommersche Krumstiel, od něhož se liší zcela nepatrně růstem; rozhodně je to jeho variace.

81. Filipka.

Původ v Dánsku. Dánský pomolog Bredsted podotýká: jablko vypěstovala ze semene Filippa Johansez, dcera učitele v Hunstru st. Steestrig. Jablko bylo v r. 1887 a 1888 předloženo k posouzení Pomologickému výboru zahrad. spol. a Johansenové byl vystaven certifikát I. třídy.

Velikost nadprostřední; váha 130 g, výška asi 75 mm, šířka 85 mm, někdy se výška rovná šířce, takže bývá i vyšší než širší.

Tvar se mění, vyskytují se plody soudkovité i kulovité. Největší šířka uprostřed. Jedna strana bývá pravidelně větší než druhá.

Kalich pootevřený nebo uzavřený, úšty kališní krátké, široké, šedě plstnaté, vzpřímené, v hluboké, úzké, drobnými hrbolky zvlněné jamce. Na okraji jamky je pět význačných žeber, která se plošě rozbíhají.

Stopka 2 cm dlouhá, 3 mm tlustá, v jamce hluboké, úzké, nálevkovité, světle hnědě rzivá; okraj zvlněný.

Slupka mastná, jasně žlutá; na slunci světle karmazinové pruhy a červenohnědé tečky. Voní.

Dužnina bílá, velmi jemná, příjemně silně navinulá, rovněž tak sladká, s význačným ananasovým aromem. Celkově možno říci, že jsou spojena aroma Gravštýnského a Řehtáče soudkovitého.

Jádřinec poměrně malý, prótáhlý, cibulovitý, stěny komor trhané. Osa jádřincová otevřená. Jádra četná, malá, fialově hnědá.

Zralost stromová nastává v polovině srpna, jedlá od poloviny listopadu do ledna.

Strom roste zdravě, tvoří širokou korunu. Daří se na plánětí i na zákrskových podnožích, dobře roste a hojně rodí, zvláště ve vyšší poloze s vlhčím ovzduším.

Kvete prostředně pozdě, květenství trvá dosti dlouho. **Je dobrým pylodárcem.** K opylení se osvědčil pyl: Adamsova parména, Akerö, Berlepschova reneta, Blenheimská reneta, Baumannova reneta, Boikovo, Gravštýnské, James Grieve, Lebelovo, Ontario, Princ Albert, Ribstonské, Wealthy, Zuccalmagliova reneta.

Upotřebení: Výborná stolní a význačná tržní odrůda. Pro zahrádky. Cenová skupina A I. b.

Synonyma: Filippas-Apple, Filippas Apfel.

81. Filipka

82. Breuhahnovo jablko.

Čti: Brojhánovo jablko.

Původ v Geisenheimu, r. 1895.

Velikost prostřední až velká, 150—300 g, výška 80 mm, šířka 85 mm.

Tvar pravidelný, tupě kuželovitý. Největší šířka v dolejší třetině, načež se stejnoměrně zužuje ke kalichu. Obě poloviny plodu zpravidla stejnoměrné.

Kalich poměrně malý, bývá pootevřený, v malé, dosti široké, nepravidelné jamce, s hrbolky na stěnách; okraj dosti rovný.

Stopka 24 mm dlouhá, 2 mm tlustá, jamka dosti hluboká, pravidelná, uvnitř rezovitá.

Slupka hladká, lesklá, zelenavě žlutá, na sluneční straně začervenalá s tmavšími pruhy, jako u **Parmény zlaté**, spíše karmínovější, dosti husté, znatelné tečky.

Dužnina žlutavě bílá, hrubší, křehká, šťavnatá, velmi lahodná, cukernaté, mírně navinulé, výrazně aromatické chuti. Je pevná, snese i větší tlak.

Jádřinec dosti velký, protáhlý, cibulovitý. Komory velké, prostorné, 6 : 3 cm, hustě popraskané, vůči ose otevřené.

Jádra velmi početná (14), dosti velká, 8 : 4 mm, protáhlá, dosti plná, světle hnědá.

Zralost: K jídlu dospívá koncem prosince, vydrží svěží do dubna.

Strom má prostředně bujný růst, je otužilý vůči chorobám a škůdcům. Rodí záhy a hojně. Odrůda cizosprašná. Uspokojuje jen v nejlepších půdách. Osvědčila se dosud jako cenná a vděčná odrůda pro zákrskové stromy na EM IX, II, větší tvary na IV.

Kvete prostředně pozdě. K opylení potřebuje pyl odrůdy: Landsberská reneta, Parména zlatá.

Špatné vlastnosti: V nevhodném stanovišti ovoce drobné, při veliké úrodě nutno protrhávati.

Upotřebení: Znamenité stolní i tržní jablko. Cenová skupina A I. b.

Synonyma: Geheimrat Breuhahn.

83. Viržinské růžové.

Původ není určitý.

Velikost menší, váha až 180 g, výška 55—63 mm, šířka 70—75 mm.

Tvar: Velké plody, zploštěle kulovité, k temeni málo zúžené, menší k temeni kuželovitě zúžené. Půdorys je mírně zhranatělý. Největší šířka v dolejší třetině.

Kalich je velký, uzavřený, téměř na povrchu. Jamka kališní je mělká, úzká, mírně žebérkatá, nepatrnými hrbolky obklopená. Žebérka temeno mírně zhrbolují a táhnou se zcela nenápadně přes plod.

Stopka je dlouhá, jamku asi 1 cm přesahuje, dřevnatá. Jamka poměrně mělká, nálevkovitá, jemnou rzí pokrytá, okraj mírně zhrbolený.

Slupka mdle lesklá, jemná, lehce bělavě ojíněná. Barva světle žlutá, na sluneční straně souvisle růžová, s tmavšími, karmínovými pruhy, které někdy se rozptylují až na stranu zastíněnou. Příjemně voní.

Dužnina bílá, lehce nažloutlá, měkká, jemná, šťavnatá, málo sladká, více navinulá, s kořenitou příchutí.

Jádřinec je prostředně veliký, má úzkou, dutou osu, do níž se komory uzounkou štěrbinou otvírají; komory mají stěny jemně popraskané.

Zraje počátkem srpna, vydrží asi 2 týdny; někdy sice i déle, ale ztrácí na jakosti. Sklízí se, jakmile nečervivé plody počnou padati, jinak moučnì.

Strom roste bujně, tvoří korunu vysokou, široce kulovitou a vyniká zdravostí. Rodí později, úrodnost je značně závislá na půdních podmínkách. V dobrých, živných půdách strom roste bujně, ale pozdě rodí, ve špatnější, sušší půdě roste mírněji, dobře a dosti záhy plodí, avšak plody jsou drobnější. Pro takové půdy štěpují se zákrsky na podnoži EM IV, pro lepší musí býti EM II, jinak plodnost je velmi chabá. Pro tvary se nehodí. Polohu snáší i drsnější, je-li alespoň poněkud chráněná. **Kvete záhy.**

Upotřebení: Je to odrůda stolní i tržní. Cenová skupina A III. b. Jen pro zahrady.

Špatné vlastnosti: Pozdní, nestálá a nejistá plodnost.

Synonyma: Virginischer Rosen-Apfel, Polskie panienskie, Virginskij rožnik, Rozovka Virginskaja, Virginischer Glasapfel, Liefländer Liebling.

83. Viržinské růžové

84. Nordhausenské

84. Nordhausenské.

Původ v Německu; pěstitel Kaiser, zahradník v Nordhausenu.

Velikost nadprostřední, výška 65 mm, šířka 85 mm, váha asi 150 g.

Tvar zploštěle kulovitý, největší šířka uprostřed; obě poloviny bývají stejné.

Kalich uzavřený, v mělké, souměrné, pravidelně kroužené jamce.

Stopka prostředně dlouhá, tenká, v dosti hluboké jamce.

Slupka hladká, lesklá, základní barva žlutá, většina povrchu jest krásně karmínově zbarvená, červeň nenápadně v žluť přechází.

Dužnina bílá, jemná, kyprá, velmi šťavnatá, chuti lahodné, sladce navinulé, mírně nakyslé.

Jádřinec cibulovitý, komory jádrové do osy uzavřené, stěny popraskané, jádra málo vyvinutá.

Sklízí se v říjnu, zraje v prosinci, vydrží do dubna.

Strom roste prostředně bujně, vzpřímeně, tvoří korunu široce jehlancovitou, později více rozložitou, je málo náročný na půdu i polohu, možno jej vysazovati i do drsných, dosti větrných poloh. Osvědčuje se hlavně v živných, hlinitých, vlhčích půdách. Je značně otužilý, také i květy nepodléhají tak snadno povětrnostním změnám. Možno jej pěstovati v jakémkoliv tvaru stromu; zákrsky keřové nejvhodnější na EM II, IV. Rodí záhy, střídavě, celkem uspokojivě. Předností jest nenáročnost na půdu i polohu, brzká plodnost a odolnost vůči škůdcům. K přeroubování starších stromů.

Je dobrým pylodárcem pro Ontario. K opylení potřebuje pyl z odrůd: Coxova reneta, Boskoopské, Kožená reneta zimní, Libernáč zimní, Aderslebenský kalvil, Ananasová reneta, Croncelské, Parména zlatá, Průsvitné žluté, Landsberská reneta, Hammersteinovo, Ontario.

Kvete prostředně pozdě.

Špatné vlastnosti: Dužnina je náchylná ke hnilobě jádřincové. Z těžkých a jílovitých půd plody kyselé.

Upotřebení: Je to odrůda stolní. Cenová skupina A II. c. Pro zahrady.

Synonyma: Krásné z Nordhausenu, Schöner von Nordhausen.

85. Rederova reneta.

Původ v Bavorsku; pěstitel J. Reder z jádra r. 1869 v Mellrichstadtu.

Velikost až nadprostřední, váha až 260 g; výška 68 mm, šířka 82 mm.

Tvar je pravidelný, ploše kulovitý, největší šířka uprostřed; půdorys je kruh.

Kalich je široce otevřený, jamka velmi široká, mělká, na bási mírně žebérkatá.

Stopka krátká, prostředně tlustá, v úzké, pravidelné, dosti hluboké, rezovité jamce.

Slupka hladká, lesklá, slámově žlutá, na sluneční straně leskle červeně mramorovaná, s tmavšími pruhy, které se rozptylují tečkovitě i na stranu zastíněnou. Na celém povrchu jsou velmi četné, znatelné tečky. Některé jsou rezovité, jiné jakoby prosvítající pod slupkou; ke kalichu jsou jemné a hustější. Ojediněle se vyskytne i rzivá bradavice, nebo větší rzivá skvrna. Slabě voní.

Dužnina je bělavá, zcela málo zažloutlá, pod červenou slupkou i zarůžovělá, jemná, měkká, dosti šťavnatá, chuti lahodné, sladce navinulé, avšak bez výraznější renetové příchuti. Po rozkrojení libě zavoní, nehnědne, zůstává velmi dlouho bílá.

Jádřinec je ploše cibulovitý, dosti veliký. Jádrové komory prostředně veliké, vůči ose jádřincové uzavřené. Jádra nepočetná, velmi veliká, plná, tmavohnědá.

Sklízí se v druhé polovině září, jedlá zralost nastává počátkem října, vydrží asi 3 týdny.

Strom roste velice zdravě a bujně, tvoří mohutnou, vysokou, kulovitou korunu, spodní větve se později rozkládají; je nápadný zdravým olistěním. Rodí záhy a to přes rok velmi hojně. V půdě ani poloze nevybírá, naopak, velmi se osvědčuje v drsných polohách. Zákrsky se štěpují na EM II a IV; pro tvary se nehodí.

Kvete prostředně záhy.

Špatné vlastnosti: Ovoce dlouho nevydrží, záhy moučnatí a praská. Zralost přichází v době, kdy je dostatek ovoce jiného, hlavně hrušek. Stromy trpí padlím.

Upotřebení: Dopravu snáší velmi dobře; k zasílání se sklízí před dozráním. Odrůda hospodářská a pro kuchyni. Cenová skupina B III. a. Jen pro zahrady.

85. Rederova zlatá reneta

86. Hedvábné bílé zimní pozdě kvetoucí

86. Hedvábné bílé zimní.

Původ neznámý.

Velikost prostřední, výška 50 mm, šířka 70 mm, váha až 120 g.

Tvar zploštělý, nejširší uprostřed, pravidelný.

Kalich uzavřený, malý, v široké, mělké, hladké jamce.

Stopka krátká, dosti tlustá, jamku stopečnou nepřesahuje. Jamka široká, nálevkovitá, dosti hluboká, pokrytá rzí, která se někdy paprskovitě rozchází přes okraj jamky. Okraj jamky jest poněkud zhranatělý.

Slupka lesklá, hladká, mastná, světle žlutá. Na slunění straně jest krásně slabě karmínově zardělá a má poněkud tmavší široké rozmyté pruhy. Některé plody jsou pouze žluté. Velké hnědé tečky.

Dužnina je tuhá, hrubá, bělavě žlutá, šťavnatá, dosti kyselá. U zralých plodů kyselá chuť poněkud mizí a je spíše sladkokyselá.

Jádřinec je velký, cibulovitě zploštělý, komory malé, do osy téměř uzavřené, stěny nepopraskané. Jádřincová osa je dutá, dosti prostorná. Jádra jsou četná, menší, pravidelně vyvinutá, světle hnědá.

Sklízí se v říjnu, uzrává v listopadu, vydrží do března.

Strom roste zvolna, tvoří vysokou, plochou korunu s převislými výhony. V půdě není vybíravý, nejlepších výsledků dociluje se v půdách hlubokých, živných, vlhkých. Ploditi počíná později, úrodnost bývá nepravidelná a jest značně závislá na stanovišti. Polohu snáší i vyšší. Pěstuje se jako vysoko- i polokmen; pro zákrsky a tvary se nehodí.

Kvete pozdě. Dobrý pylodárce.

Špatné vlastnosti: Trpí strupovitostí. Slupka citlivá.

Upotřebení: Je to velmi úhledné, pro trh líbivé jablko, vhodné i ku všeobecnému průmyslovému zpracování. Cenová skupina C V. d. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Wachsapfel, Tafetové bílé zimní, Weisser Winter Taffet Apfel, Oberländer Taffet A., Taffetas Blanc, Taffetas blanc d'hiver, Weisser Taffet A., Taffetas, Taffetiner, Weidling, Teli fehér tafota.

87. Uhlhornův srpnový kalvil.

Původ v Německu. Pěstitel: Uhlhorn.

Velikost prostřední, váha 180 g, výška 80 mm, šířka 75 mm.

Tvar zhranatělý. Největší šířka je uprostřed, půdorys je nepravidelný pětiúhelník.

Kalich dosti veliký, v úzké, ne příliš hluboké jamce. U kalichu je silná žebernatost; 5 hlavních žeber silně vystupuje a jako vystouplé hrboly se rozbíhají po celém plodu; mezi nimi je 5 drobných hrbolků.

Stopka krátká, 15—20 mm, zelenavě hnědá, do plodu jakoby vražená, s jedné strany dužnatým hrbolkem ke plodu připojeňá. Stopečná jamka je malá, nepravidelná, na hrbolku stopečném rezovitá.

Slupka téměř bez lesku, na omak poněkud mastná, při plné zralosti zelenavě žlutá, na sluneční straně mírně osmahle zahnědlá. Nevoní. Na některých plodech se nalézá šev.

Dužnina jemná, šťavnatá, sladce navinulá a pikantně nakyslá. Při přezrání moučnatí; někdy je sklovitá.

Zraje v srpnu — září, vydrží jen krátkou dobu.

Strom má prostředně bujný, více sporý růst, tvoří menší, hustou korunu, vyžaduje občasný průklest. Plodonoše krátké, květné puky velmi četné a dobře znatelné. Je záhy plodný, úrodnost pravidelná a velmi hojná. Plody většinou v chomáčcích, úplně čisté. Velmi vděčná odrůda pro zákrsky a zvláště malé tvary. Pro malé zahrádky je ideální a zasluhuje rozšíření. Pro zákrsky větších rozměrů očkuje se na EM I, IV. příp. II, pro tvary EM II, IX. Na půdu a podnebí nečiní nároků.

Je velmi dobrým pylodárcem. Kvete záhy až prostředně záhy.

Upotřebení: Stolní odrůda, pro dopravu vyžaduje pečlivé balení. Cenová skupina B II. c.

Synonyma: Uhlhorns August kalvill.

Původní jméno bylo přehlédnuto a uváděno jako novinka pod jménem August-Kalvill, Dr Fritz Baum.

87. Uhlhornův srpnový kalvil

88. Zlatoháv

88. Zlatoháv.

Původ: ve Francii.

Velikost nadprostřední, až velká, váha až 300 g, výška bývá 75 mm, šířka 95 mm.

Tvar ploše kulovitý, spíše nepravidelný, dosti zhranatělý. Největší šířka je uprostřed, ke kalichu se zužuje, ke stopce zůstává plochým.

Kalich prostředně veliký, uzavřený, v dosti hluboké, široké jamce, která je pěti většími, drobnými hrbolky zvlněna. Některé hrbolky vystupují velmi znatelně a přecházejí nenápadně po celém plodu.

Stopka krátká, v pravidelné, hluboké, nálevkovité jamce, jejíž okraj je znatelně zvlněný.

Slupka hladká, mdle lesklá, jakoby lepkavá; výjimečně bývá i rzivými tečkami pokrytá; jest sytě žlutá, na sluneční straně mramorovaně zarůžovělá. Po celém plodu jsou husté, tmavohnědé tečky. U některých plodů prosvítá skrz slupku křenčení. Mírně voní.

Dužnina je žlutá, kyprá, jemná, šťavnatá, sladká, mírně nakyslá, výrazně aromatická.

Jádřinec je bezosý, komory veliké, prostorné.

Zraje v listopadu, vydrží sice až do března, pozbývá však šťavnatost, ztrácí na jakosti, moučnatí a rádo zahnívá.

Strom roste bujně, tvoří vysokou, kulovitou korunu s větvemi poněkud odstávajícími. Je dosti úrodný, vyžaduje hlubokou a teplou půdu a pokud možno chráněnou polohu. Ve špatné půdě se nedaří. Vlhkou půdu nesnáší. Doporučuje se jako zákrsek keřový na EM II k pěstování. Tvoří slabé plodonosné ratolesti, květné puky jsou na konci větévek; řez nutno omeziti na nejnutnější průklest.

Kvete pozdě.

Špatné vlastnosti: Trpí strupovitostí, zvláště za vlhkého, deštivého počasí. Strom podléhá snadno rakovině.

Upotřebení: Je to odrůda stolní i tržní, hodící se i pro kuchyňské zpracování. Cenová skupina B II. b. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Zlatohlav, Goldzeug Apfel, Prasomila attalica, Drap d'or, Vrai drap d'or, Deutscher Gulderling, Donauer's Reinetten Rambour, Gelber Kloster A., Oberdieck's grosse gelbe Zucker Reinette.

89. Grenadier.

Původ v Anglii. Vypěstován od firmy Will. Tayler v Hamptonu asi r. 1880.

Velikost až velmi veliká; váha asi 350 g.

Tvar ploše kulovitý, nepravidelný, zhranatělý. Největší šířka je pod středem, načež se ke stopce ploše zaokrouhluje a ke kalichu zužuje.

Kalich uzavřený, zelený, úšty jsou vzpřímené; prohlubinka mělká s význačnými, plochými žebry na okraji. Některá z nich se rozbíhají po plodu a činí tak povrch zhranatělý.

Stopka 25 mm dlouhá, 4 mm tlustá, dřevnatá; jamka hluboká, takže stopka zřídka přečnívá a jest nepravidelně paprskovitě rezovitá.

Slupka hladká, lesklá, zelenavě žlutá, po uzrání slámově žlutá, na sluneční straně oranžově žlutá, zřídka lehce zardělá. Na celém povrchu jsou velmi četné a zřetelné hnědé, bíle vroubené tečky. Často se objevují také bradavice.

Dužnina bělavá, dosti hrubá, chruplavá, křehká, šťavnatá, osvěžující, navinule nakyslé, méně kořeněné chuti.

Jádřinec velký, 50 mm široký, 45 mm vysoký, skoro kulovitý; komory široce otevřené, poněkud popraskané, s plnými, hnědými, velkými jádry.

Zralost nastává začátkem září (asi o tři týdny později než **Průsvitné žluté)** a vydrží asi 4 týdny.

Strom roste silně, ale zakrsle, zdravě, tvoří jehlancovitou korunu. Je dosti nenáročný, vůči chorobám a škůdcům značně odolný. Rodí velmi záhy a hojně. Řez snáší dobře, tvoří dostatečné množství krátkých plodonošů, každému tvaru se přizpůsobuje. Pěstuje se pouze na zákrskových stromech na EM IV nebo EM I.

Kvete prostředně záhy. Je dobrým pylodárcem.

Špatné vlastnosti. Plody křenčí a často podléhají rychlé zkáze.

Upotřebení: Je to vzhledné, dosti dobré jablko, velmi dobré pro kuchyňské účely a průmyslové zpracování. Pro větší výsadby se nehodí. Cenová skupina B III. c.

Synonyma: Granátník.

89. Grenadier

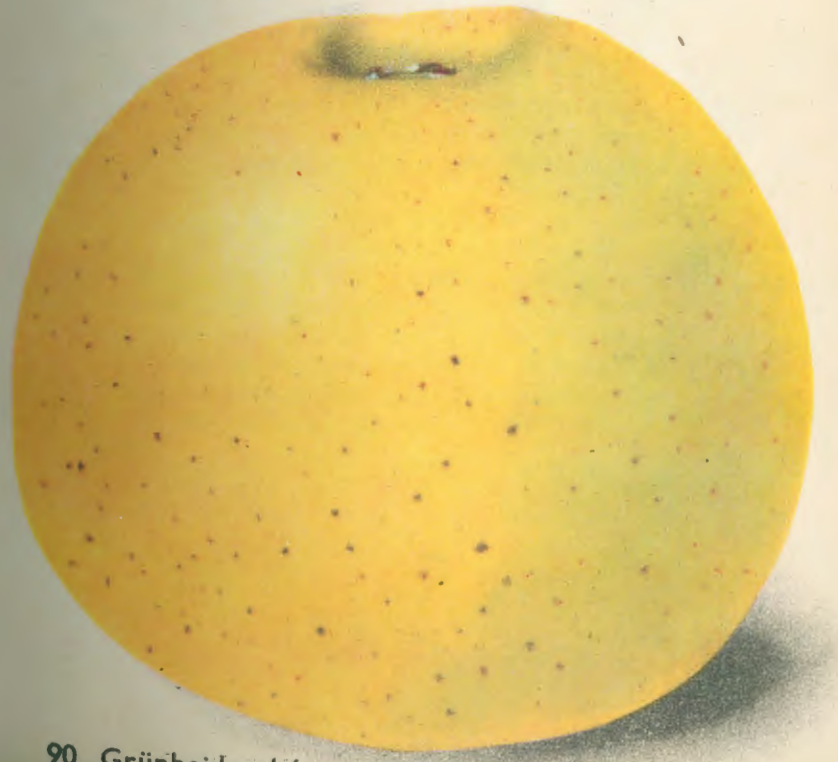

90. Grünheidenské

90. Grünheidenské.

Původ v Německu.

Velikost prostřední, váha asi 350 g, šířka 95 mm, výška 85 mm.

Tvar zploštěle kulovitý, největší šířka uprostřed. Jedna strana je vždy větší.

Kalich široce otevřený, jamka široká, dosti hluboká, na okraji rovná.

Stopka 3 mm tlustá, 2 cm dlouhá; jamka hluboká, široká, jedním hrbolem do trojhranu zmačknutá, bez rezovitosti. Okraj jamky je mírně zhrbolený.

Slupka hladká, lesklá, sytě žlutá, má velmi četné, trojhranné, nápadné, nebo nenápadné tečky, které při delším uložení ve vlhku se přemění na hnijící pihy. Nevoní.

Dužnina žlutavě bílá, hrubá, řepovitá, velmi šťavnatá, křehká, význačně nakyslá, bez zvláštního aroma.

Jádřinec velký, 50 : 45 mm, cibulovitý, komory 10 : 22 mm, stěny popraskané, vůči ose široce otevřené.

Jádra jsou velká 10 : 6 mm, dosti plná, plochá, tupě zašpičatělá.

Zralost jedlá nastává v lednu, vydrží do dubna.

Kvete prostředně pozdě.

Upotřebení: Je to jablko výslovně hospodářské, t. j. pro kuchyňské účely, na výrobu vína a lihuprostých moštů. K výsadbě se nedoporučuje. Cenová skupina C V. b.

Strom má zdravý a přiměřeně bujný růst a to již ve školkách. Není příliš náročný, libuje si ve vlhčí půdě. Zákrsek na EM IV tvoří úhlednou, dosti širokou, ne příliš rozloženou korunu; bohatě rozvětvuje. Roditi začíná dosti brzo, jakmile strom poněkud odroste, pak plodí obstojně, ne přespřílišně. Hodí se ku přeroubování nevhodných odrůd, velmi dobře zaceluje rány.

Synonyma: Jablko z Grünheidu, Apfel aus Grünheiden.

91. Wachendorfská reneta.

Původ v Německu, asi roku 1870.

Velikost prostřední, váha 100—200 g; 75 mm výška, 70 mm šířka.

Tvar kulovitě kuželovitý, největší šířka v dolejši třetině, načež se ke kalichu mírně zúžuje. Půdorys je dosti pravidelný kruh.

Kalich dosti veliký, pootevřený. Jamka široká, hluboká, dosti pravidelná, s drobnými hrbolky na stěnách. Okraj jamky je zpravidla rovný.

Stopka 15 mm dlouhá, 3 mm tlustá, okraj jamky přesahující. Jamka nepříliš hluboká, široká, pravidelná, uvnitř rezovitá. Okraj jamky je dosti rovný.

Slupka hladká, lesklá, zelenavě žlutá, později sytě zlatožlutá, na sluneční straně poněkud zahnědlá, s četnými, tmavě hnědými, rezovitými, velmi znatelnými tečkami. Na některých plodech je částečná rezovitost. Má silnou, pronikavou, ananasovou vůni. Nevadne.

Dužnina je žlutavě bílá, renetovitá, jemná, šťavnatá, příjemně sladká, kořeněná, velmi dobrá.

Jádřinec 35 mm : 40 mm, podlouhlý. Komory dosti veliké, stěny poněkud popraskané. Osa jádřincová částečně dutá. Jádra dosti veliká, dlouze zašpičatělá, tmavo hnědá.

Zraje v prosinci, vydrží do března.

Strom má prostředně silný růst, hodí se hlavně pro vysokokmeny a polokmeny. Tvoří pěknou, kulovitou korunu. Plody drží na stromě pevně a hodí se i pro větrné polohy. Netrpí ani strupovitostí, ani škůdci. Květenství trvá dosti dlouho a květy nejsou choulostivé proti mrazu.

Kvete prostředně pozdě, několik dnů po Parméně zlaté.

Špatné vlastnosti: Strom začíná později roditi. Plody nutno zasílati pokud jsou zelené, neboť žlutá barva zralých plodů při dotyku hnědne. Řez omezuje se na nejdůležitější průklest, jinak nerodí.

Dobré vlastnosti: Netvoří mnoho odpadového ovoce.

Upotřebení: Dobrá stolní odrůda. Cenová skupina A II. c. Doporučují se pokusné výsadby.

Synonyma: Wachendorfer Renette.

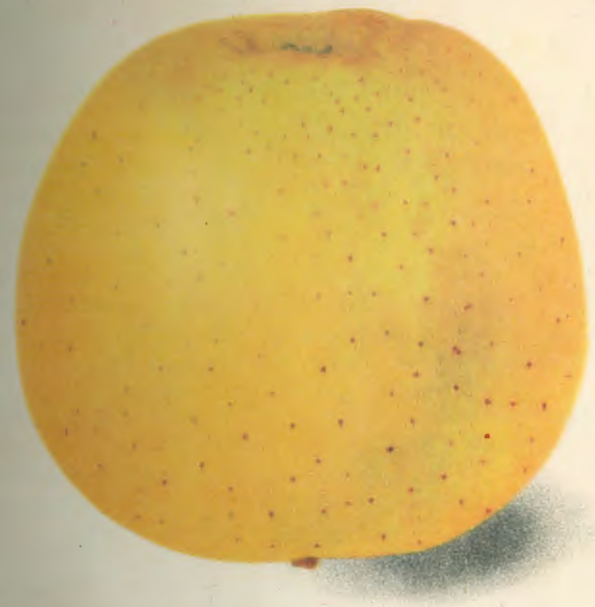

91. Wachendorfská reneta

92. Seeligovo oranžové

92. Seeligovo oranžové.

Původ v Německu. Pěstitel Henzen v Elsenu.

Velikost: Váha až 200 g, šířka 76 mm, výška 70 mm.

Tvar ploše kulovitý, nebo ke kalichu zúžený. Obě poloviny jsou stejné. Největší šířka je uprostřed.

Kalich malý, pootevřený, úšty vzpřímené, dlouhé, zelené, plstnaté. Kališní jamka plochá, úzká, nepatrnými hrbolky zvlněná.

Stopka 2 cm dlouhá, tenká, vlnatá, hnědá. Stopečná jamka hluboká, úzká, světle hnědá, silně rezovitá. Rez se rozptyluje přes okraj stopečné jamky.

Slupka je hladká, lesklá, zlatožlutá. Na celém plodu jsou velmi husté, nápadné, znatelné, hvězdičkovité, tmavohnědé, zeleně vroubené tečky.

Dužnina je žlutavá, velmi jemná, šťavnatá, sladce navinulá, chuti dokonale renetovité, kořeněné, jako u Ananasové renety, jejíž jakost však nedosahuje.

Jádřinec cibulovitý, 35 : 60 mm. Komory 11 mm široké, 17 mm dlouhé, vůči ose široce otevřené.

Jádra po dvou, prostředně veliká, plná, podlouhle vejčitá, dlouze zašpičatělá, kávově hnědá.

Zraje v listopadu, vydrží do dubna. V suchu plody rychle vadnou.

Strom má růst a olistění podobné jako Ananasová reneta a je velmi úrodný. Pěstuje se jako polokmen neb zákrsek štěpovaný na EM II a IV. Tvoří dlouhé ratolesti a rodí nejvíce na dlouhých plodonoších, které nutno při řezu šetřiti. Vedoucí výhony nutno řezati kratšeji, nebo opatřiti spodní očka zářezy, jinak zůstanou dolejší místa holá. Větve rostou z počátku vzhůru a potom po úrodě se rozkládají a tvoří korunu širokou. Pro pozdní květenství a otužilost květů hodí se i pro drsné vyšší polohy.

Je samosprašný. Květenství trvá dlouho a není choulostivé vůči mokrému, studenému počasí.

Špatné vlastnosti: Slupka příliš jemná, trpí pomačkáním a proto musí býti při zasílání velmi pečlivě baleno. V chudé půdě má mnoho odpadového ovoce.

Upotřebení: Dobré stolní jablko i velmi vhodné k výrobě vína a pro kuchyňské účely. Cenová skupina A I. b. Jen pro zahrady.

Synonyma: Dr Seelengs Orangen - Pepping.

93. Kalvil lutyšský ananasový.

Původ pravděpodobně v Belgii.

Velikost prostřední, šířka 75 mm, výška 65 mm, váha asi 150 gr.

Tvar je kuželovitý, zašpičatělý, nestejnoměrný. Největší šířka v dolejší třetině, ke kalichu se náhle rovně zúžuje. Půdorys nepravidelný.

Kalich dosti velký, uzavřený, v úzké, mělké jamce s drobnými hrbolky na stěnách. Na okraji vystupuje několik žeber, táhnoucích se až ke stopečné jamce.

Stopka 2 cm dlouhá, 3 mm tlustá, jamku značně přečnívající. Jamka mělká, pravidelná, uvnitř rezovitá.

Slupka hladká, mdle lesklá, někdy mastná, žlutě zelená s četnými znatelnými, dosti velkými i drobnějšími hnědými tečkami; u kalichu je velké množství průsvitných, bělavých teček, s četnými rezovitými skvrnami. Slupka silně voní po ananasech.

Dužnina bílá, jemná, tuhá, šťavnatá, chuti cukernaté, mírně nakyslé, značně kdoulově aromatické.

Jádřinec 4 : 3 cm, protáhlý, jádrové komory 12 : 22 mm, vůči ose dosti otevřené, stěny hladké. Jádra 8 : 3 mm, protáhle zašpičatělá, světle hnědá.

Zraje v listopadu, vydrží do dubna; na zákrskových stromech zraje dříve. Od ledna ztrácí na chuti.

Strom na zákrskové podnoži EM IX musí míti dobrou půdu, přiměřeně vlhkou, jinak plody zůstávají drobnější a předčasně uzrávají. Na EM IV tvoří korunu mohutnou, značně rozvětvenou, rozloženou. Vzrůst z počátku velmi bujný, později mírnější. Vůči rakovině je otužilý, rodí záhy a pravidelně. — **Kvete záhy,** květy jsou odolné proti vlivům povětrnosti.

Dobré vlastnosti: Slupka otužilá vůči poranění; i po krupobití se rána rychle zacelí.

Špatné vlastnosti: Slupka v plné zralosti je velmi citlivá, po uhození nebo zmáčknutí hnědne ihned a je nevzhledné. V suché půdě jsou plody drobné.

Upotřebení: Dobré stolní a velmi dobré hospodářské ovoce. Cenová skupina B II. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Lutyšské žluté, Lutyšský kalvil ananasový, Calwille Ananas à Liege, Ananas - Kalvill, Lütticher Ananas - Kalvil.

93. Kalvil lutyšský ananasový

94. Kalvil bílý podzimní

94. Kalvil podzimní bílý.

Původ neurčitý, pravděpodobně v Holandsku.

Velikost nadprostřední; váha asi 240 g, výška 75 mm, šířka 85 mm.

Tvar vždy žebernatý, u plodů menších měnivý.

Kalich pootevřený nebo zavřený, jamka dosti široká, ne příliš hluboká s jemnými hrbolky. Na okraji pět mírných žeber, která se táhnou přes celý plod. Mezi těmito žebry jsou méně znatelná žebra vedlejší, mizivě se vytrácející.

Stopka je tlustá, krátká; jamka prostorná, dosti hluboká, na okraji zhrbolená, uvnitř mírně porezavělá; jemná rezovina se paprskovitě rozptyluje.

Slupka velmi jemná, lesklá, hladká, žlutozelená, na sluneční straně ožehlá, někdy jemně mramorovaně zarůžovělá. Šedě zelenavé tečky jsou nenápadné.

Dužnina jemná, bílá, místy nažloutlá, šťavnatá, příjemně voní. Chuť výborná, velmi lahodná, sladce navinulá.

Jádřinec dutoosý, komory prostranné s popraskanými stěnami. Jádra jsou malá, hnědá.

Sklízí se počátkem října, koncem října dozrává, při vhodném uskladnění vydrží přes prosinec.

Strom roste nápadně bujně, rozvětvuje se v široce jehlancovitou korunu, daří se všude, kde jiné ušlechtilejší odrůdy prospívají. Plodí velmi záhy, střídavě, jednou více, po druhé méně. Plody drží pevně u plodonošů. Vysazuje se jako zákrsek na EM II a IV; tvary na EM IX.

Kvete záhy.

Špatné vlastnosti: V některých zvláště vlhkých letech plody jsou napadeny silně strupovitostí, špatně se vyvíjejí. Slupka je velmi choulostivá, plody vyžadují velmi pečlivé zacházení, omačkané jsou nevzhledné. Pro pěstování ve velkém se nehodí.

Upotřebení: Je to výborná stolní odrůda. Pro obchod se nehodí, jedině ve stavu nezralém a při velmi pečlivém obalu. Cenová skupina A I. b. Jen pro zahrady.

Synonyma: Kalvil jasenný bielý, Calvile blanc d'automne, Weisser Herbst-Kalvill, Calville blanche d'automne.

95. Fraasovo letní.

Původ v Německu; pěstitel děkan Fraas v Balingen ve Virtembersku.

Velikost prostřední, šířka asi 77 mm, výška 65 mm, váha až 190 gr.

Tvar jest měnivý; stlačeně kulovitý, nebo zdánlivě vysoký, ke kalichu kuželovitě zúžený.

Kalich uzavřený, v hlubší, užší, mírně žebérkaté jamce; žebra se táhnou přes celý plod, jehož kulatost nestejně hranatí.

Stopka dosti tlustá, krátká a zdužnatělá. Menší plody mají stopku delší. Jamka hluboká, úzká, mírně zhrbolená, někdy i jemně porezavělá.

Slupka hladká až kluzká, lesklá, žlutobílá, na slunění straně s červeným nádechem, s četnými, jemnými, šedými tečkami.

Dužnina bělavá, pod slupkou zelenavě bělavá, velice jemná, měkká, hojně šťavnatá, chuti sladce navinulé, velmi dobré s aromatickou příchutí. Jádřinec otevřený, jádra 1—3, prostředně veliká, světle hnědá; stěny komor trhané.

Zraje koncem srpna (někdy i dříve), vydrží do poloviny října, mírně voní.

Strom velice otužilý, nenáročný, roste zdravě, daří se i v poloze vyšší; v půdách lepších a polohách příznivějších docílí se větších a chutnějších plodů. Roste velice bujně, tvoří velikou, mohutnou, protáhle kulovitou korunu, u které se spodní větve více rozkládají. Plodnost přichází poněkud později, úrodnost bývá přes rok hojná. Pro zákrsky se používá EM IX a II. Pro malé tvary se nedoporučuje.

Kvete prostředně záhy, květy vůči mrazům a nepohodám jsou značně odolné.

Špatné vlastnosti: Nespolehlivá plodnost.

Upotřebení: Je to výborné stolní jablko, jakož i tržní, dopravu snáší dobře. Cenová skupina A II. c. Pro pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Fraasův letní kalvil, Žebernáč Fraasův, Fraas Sommer Kalvill, Caleville d'Été de Fraas, Kalvila letnia Fraasa.

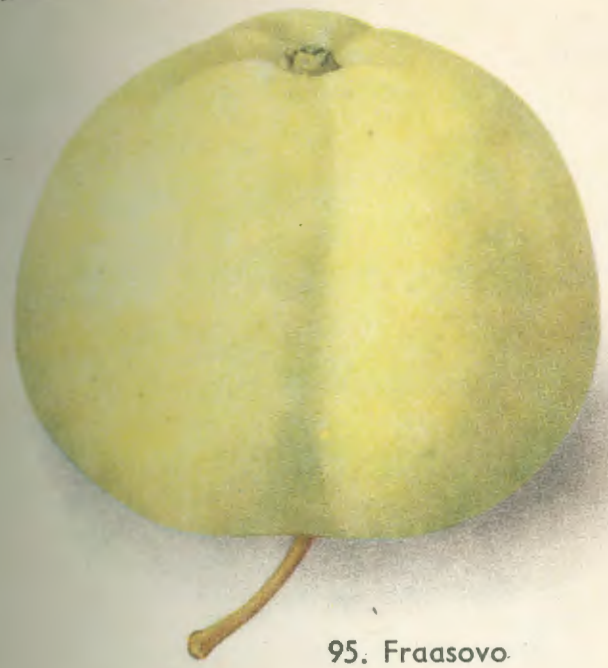

95. Fraasovo

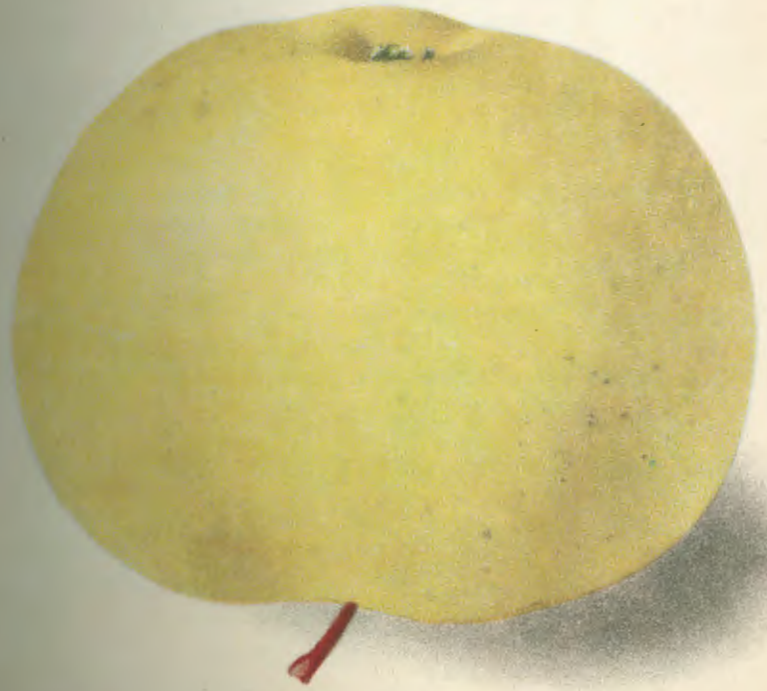

96. Böttnerovo

96. Böttnerovo.

Původ v Německu.

Velikost je prostřední až velká, 90 mm šířka, 70 mm výška, váží 250—300 gr.

Tvar je zploštěle kulovitý, téměř pravidelný, největší šířka uprostřed. U některých plodů je půdorys nepravidelný a touto nepravidelností bývá též zdeformovaná kališní jamka.

Kalich je malý, úšty šedě plstnaté, úplně navzájem se dotýkají, v přiměřené hluboké, nepravidelné jamce.

Stopka je poměrně dlouhá, (2—2½ cm), asi 2 mm tlustá, světle hnědá, přes okraj jamky stopečné as 1½—2 cm vyčnívá. Jamka je široká, nálevkovitě nepravidelně sevřená, je rezovitá, avšak rez nedosahuje okraje jamky stopečné.

Slupka je hladká, lesklá, žlutavě zelená, na sluneční straně zahnědlá, někdy se známkami nezřetelných červených pruhů. Na celém povrchu jsou četné tečky, dosti zřetelné, světle vroubené. Plod nevoní.

Dužnina je bílá, řídká, kyprá, dosti hrubozrnná, šťavnatá, chuti je význačně navinulé, ne však nepříjemně kyselé, ale bez zvláštního aroma.

Jádřinec je dosti veliký, asi 5 cm široký, 3 cm vysoký, tvaru cibulovitého. Jádrové komory jsou poměrně malé (18×10 mm), stěny jádřincové tuhé, mírně paprskovité. Komory jsou vůči ose jádřincové mírně otevřené; osa jádřincová je široká (9 mm), dutá, vůči jádrovým komorám otevřená, 28 mm vysoká a téměř se spojuje s rourkou kališní. Osa končí téměř u stopky a to na delší straně. Jádra jsou početná, menší, dosti plná, ostře zašpičatělá, světle hnědá.

Zraje v říjnu — listopadu.

Strom je mrazuvzdorný ve dřevě, taktéž i květy jsou vůči nepohodám značně odolné a je velmi úrodný.

Špatné vlastnosti: Osvědčených, podzimních odrůd je značný výběr, takže tato odrůda je pro ovocnáře bezvýznamná.

Upotřebení: Jablko pro kuchyň a průmyslové zpracování. Cenová skupina B IV. b.

Synonyma: Joh. Böttner.

97. Namedské zlaté.

Původ v Německu. Baron Solemacher jej nalezl na hradě Namedy na Rýně. Je to pravděpodobně semenáč Ananasovy renety.

Velikost prostřední, váha asi 160 g; výška 65 mm, šířka 70 mm.

Tvar soudkovitý, pravidelný, často k jedné straně sražený, takže jedna polovina bývá někdy větší. **Tvar** podobný Ananasové renetě.

Kalich uzavřený, nebo pootevřený, úplně na povrchu. Okolo kalichu je pět drobných hrbolků. Obkališí téměř úplně rovné.

Stopka asi 1 cm dlouhá, 2 mm tlustá, často dužnatým hrbolkem v jamce k jedné straně stlačená. Jamka poměrně mělká, široká, pravidelná, jen někdy dužnatým hrbolkem znetvořená; uvnitř rezovitá. Okraj jamky bývá rovný.

Slupka hladká, lesklá, slámově žlutá, s velmi četnými hranatými, nebo okrouhlými, rezovitými, dosti velkými tečkami. Místy se objevují i různé rezovité kresby. Silně voní, jako Ananasová reneta.

Dužnina bílá, pod slupkou žlutavá, šťavnatá, hrubší, chuti poněkud cukernaté, příjemně pikantně osvěžující, navinulé, s ananasovou příchutí. Po rozkrojení brzy hnědne.

Jádřinec je cibulovitý, 33 : 28 mm, osa vůči komorám uzavřená. Komory 11 : 24 mm, stěny poněkud popraskané. Jádra po dvou, dosti velká, 9 : 4 mm, v dlouhou špičku protáhlá, dosti plná, tmavě hnědá.

Zralost jedlá začíná v listopadu, vydrží do února.

Strom vyniká zdravostí, daří se i ve vyšší poloze. Tvoří prostředně velikou, široce rozložitou korunu. Je záhy a velmi úrodný. Osvědčuje se ku přeroubování stromů neplodných. Zákrsky keřové na podnoži EM IV uspokojují. Přizpůsobuje se velmi snadno všem tvarům, snáší dobře řez. Cenová skupina A I. b.

Dobré vlastnosti: Pěkný vzhled, dobrá jakost, značná úrodnost, odolnost vůči strupovitosti a padlí.

Synonyma: Namedyerské zlaté, Zlaté z Namedy, Apfel aus Namedy, Namedy Apfel.

97. Namedské zlaté

98. Oranienské

98. Oranienské.

(Čti: Oraněské.)

Původ v Dánsku nebo ve Švédsku.

Velikost spíše menší; průměrný plod váží asi 120 g; výška 53 mm, šířka 75 mm.

Tvar převážně zploštělý ve spodní polovině je široký, k temeni zúžený, jedna strana je nižší.

Kalich velký, uzavřený, v mělké, stejnoměrně žebérkaté jamce. Mírná žebérka temeno nepatrně zhrbolují a táhnou se ploše přes celý plod, čímž nabývá tvar přibližně pětihranný.

Stopka asi 15 mm dlouhá, 3 mm tlustá, dřevnatá. Jamka je široká, mělká, s nestejnou rzí, která se paprskovitě do široka rozptyluje.

Slupka je jemná, lesklá, slámově žlutá, často žíhaně prokvetalá; strana sluncem ožehlá je žlutší, někdy s něžně růžovým líčkem. Na spodní polovině plodu jsou roztroušené řídce a nenápadně jemné tečky, ke kalichu se mění v bělavé pihy. Slupka bývá velmi jemnou rzí porezavělá. Na stromě jsou plody něžně ojíněné. Voní.

Dužnina bílá, pod slupkou zelenavá, je velmi jemná, měkká, šťavnatá, chuti velmi dobré, sladce navinulé.

Jádřinec má komory do široké, duté osy otevřené, se stěnami popraskanými, po 2—3 větších, širších hnědých jádrech.

Zraje postupně od začátku do konce září, později plody nejsou dobré. Má se protrhávati.

Stromy jsou úrodné, zdravé, v půdě ani poloze nejsou příliš vybíravé. Rozvětvují se řídce v koruny široké, ploše kulovité, větve se více rozkládají. Hojně se rozvětvují a značně obrůstají plodonosnými ratolestmi. Zákrsky keřové na EM II, IV velmi záhy a hojně plodí. — **Kvete** záhy, květy vůči nepohodám odolné.

Špatné vlastnosti: Při velké úrodě bývají plody příliš drobné. Malé a zastíněné plody se nevybarvují, zůstávají bělavě zelené. Pro trh je nevzhledné a poměrně malé.

Upotřebení: Spíše vhodná pro kuchyňské zpracování. Dřívější její obliba téměř zanikla. Cenová skupina C III. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Oranien Apfel, Oranieäple, Oranienaeble.

99. Rozmarinové bílé.

Původ v Tyrolích.

Velikost: váha asi 100 g, šířka 68 mm, výška 78 mm.
Tvar tupě vejčitě kuželovitý, pravidelný.

Kalich uzavřený, někdy pootevřený. Jamka je prostředně hluboká, užší, na okraji četné hrbolky.

Stopka dřevnatá, 18 mm dlouhá, někdy bývá dužnatým hrbolem ke straně smáčknutá. Jamka dosti hluboká, úzká, pravidelná, jemně rezovitá.

Slupka jemná, hladká, velmi lesklá, voskově bílá, na sluneční straně někdy s jemným růžovým nádechem. Tečky sotva znatelné. Nevadne. Vůně znatelná.

Dužnina bílá, velmi jemná, málo pevná, šťavnatá, ušlechtile, melounovitě kořeněná, mírně navinulá, spíše sladká. Voní. **Jádřinec** vejčitý, 36 : 41 mm. Komory 10 : 24 mm, otevřené. Stěny poněkud popraskané. Jádřincová osa je dutá. **Jádra** po 2—3; jsou prostředně veliká, většinou dokonalá, plná, vejčitá, dlouze zašpičatělá, hnědá. — **Zraje** v listopadu, vydrží do února, nejchutnější je v prosinci. Sklízí se po 20. září; sklizené za vlhka a rosy dostávají na loži skvrny.

Strom roste zdravě, rodí záhy a hojně. Vyžaduje velmi dobrou vápenitou a propustnou půdu a stálé hnojení. Pěstuje se jako polokmen, v chráněných polohách i jako vysokokmen. Pro zákrskové stromy se velmi dobře hodí a sice na EM II, IV, IX. Při přeroubování se daří na všech, t. zv. růžových jablkách, špatně se daří na pozdě kvetoucích odrůdách. V lehké písčité nebo mokré půdě jsou plody podřadné a za sucha opadávají. Vyžaduje přihnojování, hlavně chlévskou mrvou a co nejméně umělými hnojivy. Zavodňování jest nutné. Daří se i ve výši 600 m. Do mlhovitých údolí se nehodí.

Kvete prostředně záhy a odkvět dosti dlouho trvá.

Špatné vlastnosti: Strom není trvanlivý. Plody trpí křenčením a později moučnatí. V podřadnějších půdách jest velké % odpadu. Trpívá padlím, strupovitostí a mšicí krvavou.

Upotřebení: Jablko tržní, vývozní. Cenová skupina B III. c. K pěstování ve velkém se nehodí.

Synonyma: Weisser Rosmarinapfel, Weisser italienischer Rosmarinapfel, Rosmarin blanc, White Rosmarin.

99. Rozmarinové bílé

100. Lord Groswenor

100. Lord Groswenor.

Původ v Anglii.

Velikost prostřední až veliká; průměrná výška 70 mm, šířka 85 mm, váha asi 250 gr.

Tvar kulovitý, silně zhranatělý, s četnými, po celém plodu se rozbíhajícími žebry; půdorys je velmi nepravidelný.

Kalich uzavřený, malý. Prohlubinka nepatrná.

Stopka dosti dlouhá, v široké, mělké, často rezovité, na okraji zhrbolené jamce.

Slupka mdle lesklá, později poněkud mastná, světle žlutá; nepatrně voní.

Dužnina čistě bílá, pod slupkou žlutavá, řídká, spíše hrubozrnná, ne příliš šťavnatá, kyselá.

Jádřinec veliký, kulovitý, jádrové komory velmi veliké, stěny mírně popraskané. Osa jádřincová je široce otevřená. Jádra dosti vyvinutá, drobná, špičatá, světle hnědá.

Zraje v září, někdy vydrží i přes říjen. Největší plody se protrhávají nejdříve.

Strom roste prostředně bujně, zdravě, rodí velmi záhy a je trvale velmi úrodný. Tvoří užší korunu, bohatě rozvětvuje. Plodonosné ratolesti krátké. Pro zákrsky je nejvhodnější EM I. Hodí se k přeroubování neplodných stromů. Pro domácí zahrady i pro zákrskové výsadby; rodí každoročně. Na půdu ani polohu nečiní nároků.

Kvete záhy, květenství trvá dlouho; vůči nepohodám není choulostivé.

Je dobrým pylodárcem. Také pyl z Coxova jablka dobře opyluje.

Špatné vlastnosti: Trpí křenčením a často jádřincovou hnilobou. Při veliké úrodě mnoho plodů drobných.

Upotřebení: Výslovně pro kuchyňské účely a průmyslové zpracování. Poněvadž má řídkou dužninu a jemnou slupku, trpí pomačkáním, nehodí se k zasílání. Cenová skupina C V. b.

Vysvětlení značek.

U každé odrůdy je označena jakostní třída, podle níž se dělí ovoce na 4 skupiny:

I A. Zvláštní stolní ovoce.
A. Stolní ovoce.
B. Hospodářské ovoce.
C. Průmyslové ovoce.

Dále jsou jablka podle vnitřní hodnoty a chuti zařazena do 5 **cenových skupin**, jejichž typickými představiteli jsou tyto odrůdy:

Mimořádná cenová skupina — vzor: Coxova reneta.

Cenová skupina	I.	Ananasová reneta
»	» II.	Boskoopské
»	» III.	Baumannova reneta
»	» IV.	Bojkovo jablko
»	» V.	Cellini

Velikostní skupiny.

Třídění plodů se děje také podle velikosti a sice podle největší šířky plodu. Menší plody nesmí býti zařazeny do vyšších velikostních skupin, i když jsou jinak čisté a jsou výborné jakosti.

Velikostní skupina

A. Plody zvlášť velké, přes 70 mm v průměru, váha přes 300 gr.
B. Plody velké, nejméně 65 mm v průměru, váha 200—300 gr.
C. Plody prostřední velikosti, průměr 60 mm, váha 100—200 gr.
D. Plody malé, průměr 55 mm, váha pod 100 gr.

Chcete znáti svoje ovoce?

Jest přímo povinností každého majetníka ovocných stromů, aby znal správná jména a to z vlastního zájmu, neboť prodáváme-li ovoce a neznáme jeho pojmenování, dostaneme vždy daleko nižší cenu, než když můžeme správné jméno hlásiti.

Kdo svoje ovoce nezná a měl by zájem o správná jména, nechť pošle autorovi této knihy do Chrudimě 3 dobře vyvinuté a vybarvené plody, dobře zabalené v bedničce, nebo v pevné krabici, proloží je dobře dřevitou vlnou a papíry, aby se plody nepomačkaly. Každý plod musí míti číslo, aby při odpovědi mohlo býti číslo uvedeno. V měkkých krabicích se nesmí ovoce posílati, ježto přijde vždy pomačkané. — Správné jméno bude po určení plodů odesilateli sděleno.

Seznam literatury:

Říha: České ovoce III. díl, 1915.
Říha-Kamenický: České ovoce VI. díl, 1924.
Thomayer: České ovoce, 1894.
Suchý: Moravské ovoce, 1907.
Zahrada.
Ovocnické rozhledy.
J. V. Mičurin: Výsledky 60 leté práce ovocnáře-šlechtitele, 1936.
Kessler: Apfelsorten der Schweiz, 1945.
Eriksson: Svenska Fruktsorten, 1924.
Lind: Svensk Frukt, 1920.
Smirnoff: Handbok i Svensk Pomologi, 1896.
Dahl: Pomologi, 1943.
Eneroth: Hanbok i Svensk Pomologi, 1864.
Hall: De Nederlandsche Boomgaard, 1868.
János: Pomológia Alma I., 1937.
Stoll: Oester. ungar. Pomologie, 1888.
Lauche: Deutsche Pomologie, 1882.
Gaucher: Pomologie, 1894.
Illustriertes Handbuch der Obstkunde, 1859.
Deutschlands Obstsorten.
Engelbrecht: Deutschlands Apfelsorten, 1889.

Abecední seznam:

Jména a příslušná čísla tučně tištěná, znamenají hlavní jména odrůd a jejich pořadí. Jména obyčejným tiskem vytištěná jsou synonyma; čísla u těchto jmen ukazují čísla pořadí hlavního jména.

	Pořadové číslo	Textová strana	Tabulka
Amerikanischer Gewürz Apfel	52		
Ananas-Kalvill	93		
Antonovka šafránová	9	16	V.
Antonovka šafrannaja	9		
Antonovka těžká (600 gramová)	26	33	XIII.
Antonowka polutorafuntowaja	26		
Antonovka 600gramová	26		
Anýz šedý	12		
Apfel aus der Ukraine	29		
Apfel aus Grünheiden	90		
Apfel aus Namedy	97		
Baltimore Pippin	59		
Baltimore Red	59		
Baltimore Red Streak	59		
Belgischer Kurzstiel	49		
Belfler Kitajka	18		
Belfler Rekord	4		
Ben Davis	59	66	XXX.
Bergamotova reneta	25	32	XIII.
Bergamotten Renette	25		
Bessemjanka mičurinskaja	20		
Bezjaderka Mičurinova	20	27	X.
Binder Soete	39		
Bismark-Apfel	74		
Bismarkovo jablko	74	81	XXXVII.
Black Norman	51		
Blutroter Boskoop	37		
Bolšaj kaselský renet	69		
Borsdorf Kitajka	19		
Borsdorfer Reinette	65		
Boskoopské rudé	37	44	XIX.
Böttnerovo	96	103	XLVIII.
Breuhahnovo	82	89	XLI.
Britzer Dauerapfel	55		
Britzské trvanlivé	55	62	XXVIII.
Burchardt renetje	47		
Burchardtova reneta	47	54	XXIV.
Burchardt's Reinette	47		
Caleville d'Été de Fraas	95		
Calville blanc d'automne	94		
Calville blanche d'automne	94		
Calwille Ananas á Liege	93		
Carmeliter - Reinette	51		
Carnon's Apple	49		

	Pořadové číslo	Textová strana	Tabulka
Cassler Reinette	69		
Contor	69		
Cox Pomona	44		
Coxovo jablko	44	51	XXII.
Coriandra Rose	49		
Coulonova Číňanka	22		
Coulonova kitajka	22	29	XI.
Court - pendu	49		
Court - pendu rouge Royal	49		
Court - pendu musqué	49		
Čelebi - Číňanka	8		
Čelebi Kitajka	8	15	IV.
Červený standard	1		
Číňanka anýzová	12		
Číňanka zlatá raná	21		
Dauerapfel aus Britz	55		
Deutscher Gulderling	88		
Die Casselrenette	69		
Die Neuyorker Reinette	52		
Donauer's Reinetten Rambour	88		
Dörells Rosmarin	54		
Double Reinette de Cassel	69		
Downton Peppin	52		
Dr Seeligs Orangen - Pepping	92		
Drap d'or	88		
Duck's Bill	51		
Dutch Mignonne	69		
Dvouletní jablko (Troja)	78		
Ein und einhalbpfündige Antonowka	26		
Elisonovo oranžové	56	63	XXVIII.
Ellisons orange	56		
Englisch Winter Pearmain	51		
Etišové	58		
Feyův rekord	64	71	XXXII.
Filipka	81	88	XLI.
Filippas Aeble	81		
Filippas Apfel	81		
Filippas - Apple	81		
Forellen Reinette	51		
Forstecký kalvil	36	43	XVIII.
Fraas' Sommer Kalvill	95		
Fraasovo letní	95	102	XLVIII.
Fraasův letní kalvil	95		
Französische Reinette	51		
Funcigena nitida	86		
Funkhouser	59		
Fürst Bismark	74		
Geheimrat Breuhahn	82		
Gelber Kloster A.	88		
Germaine	51		
Gestreifte Reinette	51		

	Pořadové číslo	Textová strana	Tabulka
Gestreifte Winterparmäne	72		
Gestreifter Sommerzimmtapfel	39		
Gladstonovo	35	42	XVIII.
Glanz Reinette	65		
Goldprinz	75		
Goldzeug Apfel	88		
Graave Foos Renet	48		
Granátník	89		
Grenadier	89	96	XLV.
Groft Angry	69		
Grosse Kasseler Renette	69		
Grosse Reinette de Cassel	69		
Grüne Band Reinette	51		
Grünheidenské	90	97	XLV
Haken Reinette	51		
Halberstädter Jungfernapfel	67		
Halberstadské panenské	67	74	XXXIV.
Hauenschildova parména	62		
Hauenschilds Parmäne	62		
Hedvábné bílé zimní	86	93	XLIII.
Herrnhutské	42	49	XXI.
Heusgenova reneta	63	70	XXXII.
Hill's Seedling	44		
Hochzeits Reinette	65		
Holländer Reinette	51		
Holländische Goldreinette	69		
Hornolužická muškátová reneta	60	67	XXX.
Hutchinson's Pippin	59		
Chorošovka	28	35	XIV.
Jablko skořicové letní	39		
Jablko z Grünheidu	90		
Jacob's Strawbery	68		
Jadernička šafránová	15	22	VIII.
Jacquinovo jablko	78	85	XXXIX.
Jacquins Apfel	78		
Jahodové Nitschnerovo	43		
James Grieve červené	50	57	XXV.
Jenette	79		
Joe Allen	59		
Joh. Böttner	96		
Kabřinkové	58		
Kalvil anisovij	2		
Kalvil anýzový	2	9	I.
Kalvil jasenný bielý	94		
Kalvil lutyšský ananasový	93	100	XLVII.
Kalvil podzimní bílý	94	101	XLVII.
Kalvil von Forsteck	36		
Kalvila letnia Fraasa	95		
Kanafasky	58		
Kandil Číňanka	11		
Kandil Kitajka	11	18	VI.
Kandil Sinap	27	34	XIV.

	Pořadové číslo	Textová strana	Tabulka
Karmazinka	58		
Karmelitská reneta	51		
Kaselská reneta velká	69	76	XXXV.
Kaselskie	69		
Kedlubák	69		
Kentucky Pippin	59		
Kitajka anýzová	12	19	VI.
Kitajka anisovaja	12		
Kitajka šafránová	5	12	III.
Kitajka zlatá raná	21	28	XI.
Kitajka zolotaja rannaja	21		
Komsomolec	3	10	II.
Königlicher Kurzstiel	49		
Kotvice	51		
Královna Luisa Dánská	57	64	XXIX.
Krásné z Nordhausenu	84		
Krasnyj standard	1		
Krasokvět Číňanka	18		
Krasokvět Kitajka	18	25	IX.
Krasokvět Rekord	4		
Krasokvět rekordní	4	11	II.
Krátkostopka královská	49	56	XXV.
Kropená reneta	51	58	XXVI.
Krügerovo jablko	66	73	XXXIII.
Krügers Dickstiel	66		
Krügers Goldreinette	66		
Křivostopka rýnská	80	87	XL.
Kulon Kitajka	22		
La Limbourgeoise	77		
Lady Hennicker	70	77	XXXV.
Lady Sudeley	68	75	XXXIV.
Lange Rotgestreifte Grüne Reinette	51		
Lesklá reneta	65	72	XXXIII.
Liefländer Liebling	83		
Limbourgerin	77		
Limburačka	77		
Limburské jablko	77	84	XXXIX.
Limonen Reinette	51		
Litevské čínské	16		
Lord Groswenor	100	107	L.
Ludwigsburger Reinette	51		
Luiken Apfel	58		
Lütticher Ananas - Kalvill	93		
Lutyšský kalvil ananasový	93		
Malvazinka	58	65	XXIX.
Mela taffeta di inverno	86		
Měkkorůže	39		
Meklemburger Königsapfel	33		
Meklemburské královské	32	40	XVII.
Milerosa cinnamea	39		
Míšenská kitajka	19	26	X.

	Pořadové číslo	Textová strana	Tabulka
Mitschurins rotfarbige Renette	6		
Monsieur Gladstone	35		
Moskevská grošovka	28		
Mr. Gladstone	35		
Muskat Reinette	79		
Muškátová reneta	79	86	XL.
Namadyerské zlaté	97		
Namedské zlaté	97	104	XLIX.
Namedy Apfel	97		
Neue Goldparmäne	62		
Newton's Pippin	52		
Nitschnerovo jahodové	43	50	XXII.
Nitschners Erdbeerapfel	43		
Nordhausenské	84	91	XLII.
Northern Spy	38	45	XIX.
Nová parména	62		
Nevyrovnaná renetka	69		
New York Pippin	59		
New York Reinette	52		
Novoyorská reneta	52	59	XXVI.
Nysö - Aeble	53		
Nysöer Apfel	53		
Nysoerské	53	60	XXVII.
Nysöerské	53		
Oberdieck's grosse gelbe Zucker Reinette	88		
Oberländer Taffet A.	86		
Old Englisch Pearmain	51		
Oleg	7	14	IV.
Olga Nicolajevna	29		
Olga Nikolajevna	29	36	XV.
Oranieäple	98		
Oranien Apfel	98		
Oranienaeble	98		
Oranienské	98	105	XLIX.
Orleans Renete	54		
Orleánská reneta	54	61	XXVII.
Osnabrücker Reinette	48		
Osnabrückská reneta	48	55	XXIV.
Papelák	30		
Papeleův Libernáč	30	37	XV.
Paradox	10	17	V.
Parmain d'Angletere	51		
Parmain d'Hiver	51		
Parmén Graf Luxburg	61		
Parména Luxburgova	61	68	XXXI.
Parména velká	30		
Parména z Luxburgu	61		
Pepin de Now York	59		
Pepin šafrannyj	15		
Perlen Reinette	51		

	Pořadové číslo	Textová strana	Tabulka
Peter Heusgen's Goldrenette	63		
Pigeonnet	39		
Pipin Kitajka	16	23	VIII.
Plankenapfel	72		
Pohlův řehtáč	76	83	XXXVIII.
Pohl's Schlotterapfel	76		
Polskie panienskie	83		
Pomme de Lask	69		
Pomme de Newyork	52		
Pomme Jeruzalem Doubelte Witte	83		
Pomme pendante	49		
Pomme Schmidtberger	72		
Pommersche Krumstiel	80		
Pomon Kitajka	14	21	VII.
Pomona - Číňanka	14		
Pomona de Cox	44		
Pomphelie	46	53	XXIII.
Prasomila attalica	88		
Prasomila hollandica	69		
Prasomila molis	49		
Prasomila muscata	79		
Prasomila Noveboracensis	52		
Princesse Noble Zoete	49		
Převoňka	79		
Purpurroter Boskoop	37		
Rambour Papeleu	30		
Red James Grieve	50		
Red Pippin	59		
Red Rozmarin	71		
Redcoad Grieve	50		
Reder's Goldreinette	85		
Rederova reneta	85	92	XLIII.
Rederova zlatá reneta	85		
Reinette brillante	65		
Reinette Burchardt	47		
Reinette d'or	69		
Reinette d'Orleans	54		
Reinette d'Osnabrück	48		
Reinette de Caux	69		
Reinette de Heusgen	63		
Reinette de Newyork	52		
Reinette de Pomphélia	46		
Reinette de Reder	85		
Reinette des carmes	51		
Reinette dorée	69		
Reinette Impératrice	69		
Reinette Joseph II.	88		
Reinette Musquée	79		
Reinette rouge de Schmidtberger	72		

	Pořadové číslo	Textová strana	Tabulka
Reinette rousse	51		
Renet Bergamotnyj	25		
Reneta cukrová	13	20	VII.
Reneta Heusgenova zlatá	63		
Reneta kaselská wielka	69		
Reneta kedlubová	69		
Reneta Krásnoznamennoje	6		
Reneta muszkatelova	79		
Reneta cukrová	13		
Reneta Pomphelia	46		
Reneta Rudého praporu	6	13	III.
Robinson' Streak	59		
Rosella	45	52	XXIII.
Rosmarin blanc	99		
Röstel' gelber Weinling	86		
Rothe Parmain Reinette	69		
Rother italienische Rozmarinapfel	71		
Rozmarin Fenix	24	31	XII.
Rozmarin rouge	71		
Rozmarinové bílé	99	106	L.
Rozmarinové červené	71	78	XXXVI.
Rozmarinové Fenix	24		
Rozovka virginskaja	83		
Rudá vlajka	1	8	I.
Rudý prapor	6		
Růžové viržinské	83		
Řepák	69		
Safran Antonovka	9		
Säfstaholm	40	47	XX.
Sary Sinap	31	38	XVI.
Seeligovo oranžové	92	99	XLVI.
Schmidtberger Reinette	72		
Schmidtbergrova reneta	72	79	XXXVI.
Schmitz - Hübsch	37		
Schöne aus Herrnhut	42		
Schöner von Nordhausen	84		
Siegende Renete	54		
Simirenkova reneta	32	39	XVI.
Simirenkos grüne Renette	32		
Sinopské	31		
Skořicové letní	39	46	XX.
Skryž (Kříženec)	17	24	IX.
Slovjanka	23	30	XII.
Soete Kantapel	39		
Soudek letní	75		
Soudek zlatý	75	82	XXXVIII.
Späher des Nordens	38		
Spion des Nordens	38		
Stettin pippin	69		
Strauwaldova parména	62	69	XXXI.

	Pořadové číslo	Textová strana	Tabulka
Strauwald's Parmäne	62		
Strauwalds Goldparmäne	62		
Šafrán Kitajka	5		
Šafran pipin	15		
Šafránové čínské	5		
Taffetas	86		
Taffetas blanc	86		
Taffetas blanc d'hiver	86		
Taffetiner	86		
Tafetové bílé zimní	86		
Teli fehér tafota	86		
Tombácz jablko	34	41	XVII.
Triumph-Reinete	54		
Uhlhorns August kalvill	87		
Uhlhornův srpnový kalvil	87	94	XLIV.
Victoria Pippin	59		
Victoria Red	59		
Virginia Pippin	59		
Virginischer Glasapfel	83		
Virginischer Rosenapfel	83		
Virginjski rožnik	83		
Viržinské růžové	83	90	XLII.
Vrai drap d'or	88		
Wachendorfer Reinette	91		
Wachendorfská reneta	91	98	XLVI.
Wachsapfel	86		
Weidling	86		
Weisser Winter Taffet Apfel	86		
Weisser Herbstkalvill	94		
Weisser intalienischer Rosmarinapfel	99		
Weisser Rosmarinapfel	99		
Weisser Taffet A.	86		
White Rosmarin	99		
Williamsovo	73	80	XXXVII.
Williams Favorite	73		
William's Liebling	73		
Woltmannův řehtáč	41	48	XXI.
Woltmans Schlotterapfel	41		
Záře severu	38		
Ziemerling	67		
Zimmt - Apfel	39		
Zlaté z Namedy	97		
Zlatoháv	88	95	XLIV.
Zlatohlav	88		
Zlatoušek krátkostopkatý	49		
Zvěd severu	38		
Žebrnáč Fraasův	95		